

teuhid

Safer
1437

“Tağuta kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır..” (89/Zümer, 17)

Aylık İslamî Eğitim Dergisi | ARALIK 2015 | YIL: 4 | SAYI: 44 | FİYATI: 5 ₺ | ISSN: 2148-4635

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ خَيْبَةٍ مِّنْكَثِيرٍ وَأَسِيرًا
إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا

“Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemegi yoksula, yetime ve esire yedirirler.
Biz sizi Allah rızası için doğuruyoruz; sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz.”

(76/İnsan, 8-9)

1 Kasım Seçimleri ve Sosyal Yardımlaşma Politikaları

BAŞYAZI'18

'03

Tasavvufta Veli/Şeyh Tasavvuru

Ebu HANZALA

'45

Kardeşimden Bana Bir Tutam Nasihat

Kerem ÇAĞLAR

49

Ahزاب Savaşının
Ardından
Mahi

29

Nifak Hareketinin
İç Kaos Hamleleri
Özcan YILDIRIM

33

Gizli/Açık Davet Dönemi Ayrımı
ve İslamî Harekete Yansıması
Enes YELGÜN

1437 / 1438
2015

Hicri ve Miladi TAKVİM

Sipariş Vermeyi Unutmayın!

Sipariş hattı: 0545 762 15 15

1 Kasım Seçimleri ve Sosyal Yardımlaşma Politikaları

SAFER 1437

ARALIK '15 SAYI: 44

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun...

1 Kasım seçimleri tek cümle ile *'halkın ekonomik istikrar ve refahtan yana olması'* olarak sonuçlandı. AKP iktidarının olmayışının bedelini ceplerinden ve huzurlarından ödeyen halk, diğer partilere kaydardıkları oylarını yeniden *'istikrar'* olarak gördükleri partiye yönlendirdiler. Aslında bunda yadırganacak bir husus olmasa gerek. Zira halk, her daim ekmeğinin peşindedir. Daha başka bir ifadeyle, halk, ekmeğin partisindendir. Tercihini, ekmeğini garanti edenden yana kullanır. Ki öyle de oldu...

Bu durum, halkı davetine muhatap kabul eden tevhid davetçilerine ihmal ettikleri bir gerçeği hatırlatarak yeni bir hizmet kapısını aralamalı. *'Sosyal Yardımlaşma Faaliyetleri'* üzerinde yoğunlaşmak...

*"Şüphesiz ki Allah'a isyandan sakınanlar, Rablerinin kendilerine verdiğini alarak cennetlerde ve pınar başlarında bulunacaklar. Kuşkusuz onlar, bundan önce dünyada güzel davrananlardı. Geceleri pek az uyurlardı. Seher vakitlerinde de istiğfar ederlerdi. Mallarında, muhtaç ve yoksullar için bir hak vardı."*¹

*"Onların mallarında dilenen ve yoksulun hakkı vardır."*²

*"... İsteyene gelince/dilenciye sakın azarlama"*³

Bu ayetleri okuyan, anlayan ve hayatlarına yansıtan Müslümanlar, Mekke'nin mustazaflarına umut oldular. Elinde olanı paylaşan, yoksula merhamet eden ve bunun karşılığında onlardan bir talepte bulunmayıp, karşılığını Rabblerinden bekleyen insanlar; kalplere güven aşıladılar.

Aynı ayetlere bizler de muhatabız. Hem yaşanan sosyal vakıa hem de bu ayetlerin varlığı bizi harekete geçirmelidir. Bu konuda Müslümanların iyi bir durumda olmadığı bir gerçek. Fakat birilerinin buna talip olması ve insanlara bu yolla ulaşması zaruret hâlini almış durumda.

Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* biz tevhid ehlini bu konuda çalışma yapmaya müyesser kılmasını diliyoruz.

'Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun' duamız ile...

1. 51/Zariyat, 19

2. 70/Mearic, 24-25

3. 93/Duha, 10

03	Tasavvufta Veli/Şeyh Tasavvuru	Ebu HANZALA
18	1 Kasım Seçimleri ve Sosyal Yardımlaşma Politikaları	Başyazı
22	Eşin İçin Süslenmeyi Bil!	Faruk FURKAN
29	Nifak Hareketinin İç Kaos Hamleleri	Özcan YILDIRIM
33	Gizli/Açık Davet Dönemi Ayrımı ve İslami Harekete Yansıması	Enes YELGÜN
37	Zor Günlerin Adamı Sadık İnsan	Murat MÜSLİHAN
41	Hatalara Karşı Muamelemiz; Su-i Zan Sahibi Olmamak	Emre ACAR
45	Kardeşimden Bana Bir Tutam Nasihat	Kerem ÇAĞLAR
49	Ahzab Savaşı'nın Ardından	Mahi
52	Beslenme ve Obezite	Dr. Seyfullah İSLAM
55	Akaid Dersleri	Veysel TÜRK

tevhid

Aylık Dergi
Safer 1437
Aralık 2015
Sayı: 44
Fiyatı: 5₺

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Abdullah DEMİR

Yayın Türü:

Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik:

info@tevhiddergisi.net

www.tevhiddergisi.net

Adres: Kirazlı Mh. 1 Sk. No: 21/A

34210 Bağcılar/İSTANBUL

Abonelik için: 0 545 762 15 15

Yazışma Adresi: Abdullah DEMİR

Güneşli Merkez Postane P.K. 51

Bağcılar/İstanbul

Basım: Step Matbaacılık

Göztepe Mah. Bosna Cad. No: 11

Mahmutbey-Bağcılar/İstanbul

Tel : 0 (212) 446 88 46

Dergi İçerisinde Yer Alan Yazılardan

İlgili Yazar Mesûldür.

Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

Satış Noktaları

İstanbul: Tevhid Kitabevi, Hürriyet Mh. Cumhuriyet Cd. No: 3 Bağcılar/İSTANBUL | 0 (545) 762 15 15

Bursa: İkra Kitabevi, İlahiyat Fak. Karşısı Fethiye Mh. Kırangıç Sk. No:17 Nilüfer/BURSA | 0 (532) 138 02 42

Diyanbakır: Tevhid Kitabevi, Kaynartepe Mh. Gürsel Cd. No: 90/A Bağlar/DİYARBAKIR | 0 (541) 857 34 20

Konya: Tevhid Kitabevi, Sarıyakup Mh. Burhandede Cd. No: 28/A Karatay/KONYA | 0 (553) 513 48 48

İrtibat Büroları

MERKEZ: Kirazlı Mh. 1. Sk. No: 21/A Bağcılar/İSTANBUL

Büro 1: Güvercin Tepe Mh. Fatih Cd. No: 209 Başakşehir/İSTANBUL

Büro 2: İsmetpaşa Mh. 90. Sk. No: 4 Sultangazi/İSTANBUL

Büro 3: 5 Nisan Mh. 749. Sk. No: 5 Bağlar/DİYARBAKIR

Büro 4: Sarıyakup Mh. Karaman Cd. No: 81/A Karatay/KONYA

Büro 5: Bahçıvan Mh. Sıhke Cd. Karatekin Sk. Yavuz Canlı Apt. Kat: 2 (Erçek Durağı Karşısı) Tuşba/VAN

Büro 6: Bağlarbaşı Mh. Nilüfer Cd. Fırın Sk. No: 4 Osmangazi/BURSA

Tasavvufta Veli/Şeyh Tasavvuru

İslam'ın Allah dostu/veli/şeyh anlayışı, Allah'a inanan ve Allah'tan sakınmayı kapsar iken; tasavvufun veli anlayışı, Allahlaşan ve kendisinden sakınılan kişidir. İlahi her türlü vasfın verildiği, İslam'ın peygamberler için dahi öngörmediği sıfatların atfedildiği, insanların merhametini umup gazabından sakındığı birer korku imparatoru hâline dönüştürülen bu insanları Tevhid ve Sünnet esasına göre İslam'ın bir yerine konumlandırmak mümkün değildir.

Allah'ın Adıyla...

Müminleri El-Velî ismiyle dost edinip onlara yakın olan Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd olsun. Salât ve selam 'Onun velisi Allah, Cibril ve salih müminlerdir' denilen Muhammed Mustafa'ya olsun.

Tasavvufun sıkça kullandığı kavramlardan biri 'Velayet'tir. Tasavvufta öncü olan zatların bu makama eriştiği, Allah dostu olup ilahi lütuflara mazhar olduğu inancı, tasavvufun temel öğretilerindendir. Şeyh olarak anılan tasavvuf büyüklerinin aynı zamanda Allah dostu/Veliullah olduğu iddia edilir.

Bu kavramın Kur'an ve Sünnet'ten alındığını biliyoruz. Bu yazımızda Kur'an ve Sünnet'te geçen velayet kavramıyla, tasavvufta kullanılan velayet kavramının karşılaştırmasını yapacağız.

Allah *subhanehu ve teâlâ* ayette şöyle buyurur:

"Dikkat edin! Allah'ın dostlarına/Evliyaullah hiç-

*bir korku yoktur ve onlar hüznlenmeyeceklerdir. Onlar iman eden ve takva sahibi insanlardır. Onlar için dünya hayatında da ahirette de müjdeler vardır. Allah'ın sözlerinde/vaadinde değişiklik yoktur. İşte bu/müjde en büyük kurtuluşun ta kendisidir."*¹

Allah dostluğunun ne olduğu, Allah dostlarının sıfatları, onların dünya ve ahiret mükafatlarını açıklayan bu ayet velayet ayeti olarak bilinmektedir. Konumuzun temelini oluşturan bu ayet-i kerime, tasavvuf erbabının da sık sık atıf yaptığı ayetlerdendir.

İbn Kesir *rahimehullah* şöyle der:

"Allah *subhanehu ve teâlâ* dostları olan evliyaullahın iman eden ve takva sahibi insanlar olduğunu haber veriyor. Her takva sahibi Allah'a dosttur."²

1. 10/Yunus, 62-64

2. Tefsiru'l Kur'ani'l Azim ilgili ayet tefsiri

İmam Kurtubi:

'... Velî, lugatte yakın olan demektir. Bu ayette Allah dostlarından kasıt, müminlerin seçkinleridir. Adeta onlar yaptıkları taatler ve sakındıkları masiyetlerle Allah'a yakınlaşmışlardır. Allah evliyaların kim olduğunu şu sözüyle açıklamıştır: "Onlar iman edenler ve takva sahipleri." Yani inanılması gerekenlere inanan, sakınılması gereken masiyetlerden sakınanlardır.'³

Bu ayetten açıkça anlıyoruz ki Allah dostu olmak, iman ve takvaya bağlıdır. İman ve takva ehli olan her insan aynı zamanda Allah dostu olmaya adaydır. Kur'an-ı Kerim'de Allah dostu olmanın başka şartı yoktur. Sahih akide ve salih amel yani Tevhid ve Sünnet velayet makamının anahtarıdır. Kişinin veli olması için havada uçup, denizde yürümesi, tavukları diriltip, insanların yatakta kaç defa döndüğünü bilmesi gerekmemektedir.

Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellem kudsi bir hadiste Rabb'inden şöyle nakleder:

"Kim benim dostlarımdan/velilerimden birini düşman edinirse ben ona harp ilan ederim. Kullarım bana farz ibadetlerle yaklaşmasından daha sevimli bir şeyle yaklaşmışlardır. Onlar nafile ibadetlerle de bana yaklaşmaya devam ederler. Ta ki ben onları severim. Onları sevince işiten kulakları, gören gözleri, tutan elleri, yürüyen ayakları olurum. İstediklerinde verir, sığındıklarında onları korurum."⁴

Hafız İbn-i Hacer hadisin şerhinde şunları kaydeder:

"Veli'den kast edilen; Allah'ı bilen, taatinde devamlı olan ve ibadetlerinde ihlaslı olan kişidir. Allah'ın nasıl kulun kulağı, gözü olacağı anlaşılmamıştır. Bunun cevabı birkaç yöndendir:

a. Bu, temsili bir anlatımdır. Maksadı; benim emirlerimi tercihte onun gözü ve kulağı olurum

demektir. O, bu organlarını sevdiği gibi benim taatimi ve bana hizmeti tercih eder.

b. Her şeyiyle benimle meşgul olur. Kulağını beni razı edecek şey dışında bir şeye vermez, gözü emrettiğimden başkasını görmez.

c. Onun tüm ihtiyaçlarını ona sağlarım. Sanki kulağı ve gözüyle elde etmiş gibi olur.

d. Ona yardımda; düşmanına karşı gözü, kulağı, eli, ayağı gibi olurum.

e. Burada mudafın hazfı vardır. Yani onun kendisiyle işittiği kulağını hıfz ederim demektir... Böylece helal olandan başkasını dinlemez.

f. Burada masdar kelimeler ism-i mef'ul anlamında kullanılmıştır. Yani işittiği, gördüğü,... sadece ben olurum. Sadece zikrimi işitir, kitabımı okumaktan lezzet alır... Elini ve ayağını sadece benim rızam olana uzatır...

g. Duaya hemen icabet anlamında olabilir. Çünkü insanın tüm işleri bu organlarla olur.⁵

Tufi der ki: Sözüne itibar edilen tüm alimler bu hadiste kullanılan uslubun kula yardım ve destek olduğundan mecaz ve kinaye olduğudur...

İttihadiler (vahdeti vücutçular) ise bunun hakiki anlamında olduğunu ve kulun Allah'ın bizzat kendi olduğunu söyler. Delil olarak da Cibril'in sahabe-den Dihye suretinde gelmesini öne sürerler.

Derler, Allah bir suretin tamamında veya bir kısmında açığa çıkmaya kadirdir. Allah zalimlerin söylediklerinden yücedir!

Hafız İbn Hacer: Kalbinde eğrilik olan bir grup hadisi şöyle yorumlar: Kul iç dünyası bulanıklıklardan temizleninceye dek zahiri ve batını amellere devam ederse **hak manasında olur**. (Yani Allah olur). Allah bu sözden yücedir.

Riyazet ve tecelli ehlinde bazı cahiller bu hadise yapıp şöyle derler: Kalp Allah'a mahfuz olursa düşünce hatadan masum olur. Bu yolun muhakkikleri şöyle der: Düşünceler Kur'an ve Sünnet'e uymadı

3. Fethu'l Kadir ilgili ayet tefsiri

4. Buhari, 6502

5. Hattabi

mı hiçbir kıymeti yoktur. Masumiyet/Korunmuşluk/Hatadan uzak olma sadece peygamberlere özgüdür. Onların dışında olanlar ise hata yapabilir. Ömer radi-yallahu anh, kendisine ilham edilenlerin başında gelirdi. Ama bazen bir şey düşünür, başka sahabiler ondan farklı bir görüş ortaya atar, Ömer radiyallahu anh onların görüşünü tercih ederdi. Kim kalbine vaki olan manalarla yetinir, Rasûl'ün sallallahu aleyhi ve sellem getirdiğini bırakırsa, hataların en büyüğünü işlemiş olur.

Onlardan aşırıya gidip 'Kalbim bana Rabb'imden haber verdi' diyenler ise daha büyük bir hata içindedir. Kalbinin ona şeytandan haber verdiğinden emin olmaz..."⁶

Hafız ibn Hacer'in kendinden önce yaşayan bazı alimlerden aktardıkları ve kendi açıklamalarından şunu anlıyoruz: Ehli Sünnet, Allah dostlarına dair bu hadisten şunu anlamıştır: Kul ibadetlerle Rabb'ine yaklaşırsa bunun mükafatı olarak Rabb'inin yardımına mazhar olur. Allah subhanehu ve teâlâ kendisiyle amel yaptığı organları razı olduğu amellere muvaffak kılar. Allah'ın subhanehu ve teâlâ gazabına götürecek amellerden ise muhafaza eder.

Başka bir grup sapık ise Allah'ın dostlarıyla ilgili hadisi saptırmış ve ona farklı anlamlar yüklemiştir.

Allah dostu denilen zatların zamanla Allahlaşacağını, artık şeriata ihtiyaçlarının kalmayacağını, kalplerinin direkt Allah'la irtibatla olacağını ve 'Kalbim bana Rabb'imden haber verdi' diyeceklerini, akıllarına gelen her düşüncenin hatadan masum olacağına yormuşlardır.

İbn-i Receb bu hadisin şerhinde der ki:

"...Kalbi Allah'ın azametiyle dolduğu vakit, Allah dışında her şeyi kalbinden silip atar. Rabb'inin istekleri dışında kulun nefsinin payı ve iradesi kalmaz. İşte o zaman sadece O'nu konuşur, sadece O'nun emriyle hareket eder. Konuştu mu O'nu nutkeder, işitti mi O'nu iştir. O'nunla bakar, O'nunla tutar. Hadisten kast edilen mana budur. Kim bunun dışında bir manaya işaret ederse ittihad ve hululcülerin ilhadına işaret etmiştir."⁷

6. Fethu'l Bari 6502 nolu hadis şerhi özetle

7. Camiu'l Ulum ve'l Hikem s.345. İttihad: Her şeyin Allah olduğunu savunan Vahdet-i Vucud düşüncesidir. Hulul: Allah'ın subhanehu ve teâlâ bazı şeylere girdiğini ve onların cisminde açığa çıktığını savunan düşüncedir.

Öyleyse Kur'an ve Sünnet'ten şunu anlıyoruz: İnanılması gerekenlere iman eden, farzları yerine getiren ve masiyetlerden sakınanlar Allah dostu yani evliyaullahtandır. Nafilelerle Allah'a yakınlasmaya önem verenler ise Allah'ın sevgisine ve yardımına mazhar olan kullardır. Fıtrata hitap eden bu naslara göre, her mümin Allah dostu olabilir.

Tasavvufcular ise veliliği çok farklı şekilde anlamış, Kur'an'dan aldıkları bu kavramı Allah'ın hakkında hiçbir delil indirmedikleri şeylerle aslından saptırmışlardır. Tanımlarına bakalım:⁸

Kuşeyri Risalesi'nde der ki:

'Velinin iki manası vardır: İlki, Allah'ın dost edindiği anlamında ism-i mefuldür. İkincisi ise, Allah'ın taatini dost edinen anlamındadır. Allah'a ibadeti içine isyan karışmaksızın devam eder. Birinin veli olması için bu iki anlamında mevcut olması gerekir.'⁹

Bir başka yerde:

'Allah'ın taatlerde devamlı olması için korunmasını üstlendiği kişidir veli. Onun için 'huzlan' yaratılmaz. O günah işleme kudretidir.'¹⁰

Curcani 'Et-Ta'rifat'ında veli maddesinde şu açıklamayı yapar:

'İsyan olmaksızın sürekli ibadet edendir.'

8. Nakiller için bkz: Takdisu'l Eşhas fi'l Fikri'l Sufi 1 57/58

9. s. 420

10. s. 663

Abdulaziz ed-Debbağ¹¹

El-İbriz kitabında şöyle der:

'... Kime ruhunda bulunan esrarın kapısı aralanır, zatıyla ruhu arasındaki perdeler kalkarsa işe o arif bir velidir, fetih sahibidir.'¹²

İbn-i Arabi:

'Batını imamın (velinin) şartı ma'sum olmasıdır.'¹³

Görüldüğü gibi Kur'an ve Sünnet'in veli tanımlarıyla, tasavvufun veli tanımı tamamen farklıdır. Tanımda ayrılan İslam ve tasavvuf, velayetin hakikati ve sıfatlarında da ayrılmıştır. Veli/Şeyh İslam'da herhangi bir Müslüman iken, tasavvufa intikalinde suret değiştirmiş, ilahi ve nebevi tüm vasıfları almıştır.

Adeta paralel ilah ve nebi oluşturma gayretine dönen tasavvufun veli inancı, İslam'ın Usulu'd din kabul edilen öğretileriyle çakışmaktadır.

Tasavvuf erbabına sözü bırakıp, nasıl bir Veli/Şeyh anlayışına sahip olduklarını onlardan dinleyelim:

Veli, Allah'ın Bizzat Kendisidir!

'Babam Ramazan ayında bir evde inzivaya çekilerek, on güne yakın kimseye yüzünü göstermedi... Konya'nın bilginleri, fakirleri, emirleri ve bütün insanlar medreseye gelip, biz Mevlana'nın ayrılığına dayanamıyoruz dediler, kıyameti koparıp ağlayıp sızladılar... Ben durumu babama bildirdim. Üç gün müddet istedi. Arkadaşlara haber verdim... Üç gün geçtikten sonra sabahleyin geldim ve kapının aralığından hücrenin içine baktım. Hücrenin her tarafının Mevla'nın mübarek vücudu ile dopdolu olduğunu gördüm. Hatta yarıklara pamuk tıkanması gibi, kapının aralığı da Mevlanayla tıkanmıştı... Bu heybetli manzara karşısında bağırarak kendimden geçtim. İki kez bu

manzarayı gördüm. Son defasında tekrar baktım. Onun cisminin güzellik ve zayıflık bakımından eski hâlini aldığını ve mübarek eliyle vücudunu okşadığını gördüm. Vücuduna 'Aferin! Aferin! İyi dayandın. Tur Dağı buna dayanamamış parça parça olmuştu. Sen bunu kaldıracıldın. Senin gibi Yar-i Gar'a aferinler olsun' dediğini işittim.'¹⁴

Ebu Yezid el-Bestami anlatıyor:

'Bir seferinde Allah subhanehu ve teâlâ beni kendi katına yükseltti, beni huzurunda dikti ve 'Ey Ebu Yezid, kullarım seni görmek istiyorlar' dedi. Ben de: 'Beni vahdaniyetinle süsle, bana enaniyet/benlik elbiseni giydir ve beni ahadiyet makamına yükselt. Ta ki kulların beni gördüğünde desinler ki seni/Allah'ı gördük. Böylece sen bu olmuş, ben de orada olmamış olurum' dedim.'¹⁵

Yine Ebu Yezid şöyle der:

'Subhani (Kendimi tüm eksiklerden tenzih ederim), Ma a'zeme şe'n (Şanım ne yücedir)'

'Cübbemde Allah'tan başkasını görmüyorum.'

Veliler Bir Şeye Ol Der Oluverir

Ticaniye soruldu: 'Abdulkadir Geylaninin 'Benim emrim Allah'ın emriyledir. Bir şeye ol dersem oluverir' sözünü nasıl anlamalıyız? Cevaben dedi ki: Allah onlara (velilere) büyük hilalet vermiş ve onları kendi mülkünde istediklerini yapma yetkisiyle görevlendirmişti. Allah onlara tekvin kelimesini vermiştir. Bir şeye ol dediler mi o an hemen olur. Ali'den radiyallahu anıh rivayet edilir ki: 'Şimşekleri çakan, yıldırımları düşüren, gök cisimlerini hareket ettiren ve işlerini düzenleyen benim.' demiştir. Allah'ın mülkünde Onun halifesi olduğunu anlatmak istemiştir.'¹⁶

Ne ilginç değil mi? Onlar bir şeye ol der, o da oluverir. Kur'an'da Allah'ın subhanehu ve teâlâ büyüklüğünü ve kudretini anlatmak için kullanılan "Kun fe-yekun" velilerde varmış!

11. Türkçeye Celal Yıldırım tarafından çevrilen bu kitap Demir Kitabevi tarafından 2 cilt olarak basılmıştır. Abdulaziz ed-Debbağ ünlü mutasavvıflardandır. Kendisi okuma yazma bilmeyen bir ümmidir. Kitapta yazılanları öğrencisi Ahmed bin Mübarek kaleme almıştır. Tasavvufu tanımak isteyenlerin inceleyebileceği kitap, tasavvufun tüm afetlerini içinde barındırmaktadır.

12. El-İbriz, Demir Kitabevi 1/235

13. İhsan İlahi, İsmet

14. Ahmed Eflaki, Ariflerin Menkıbeleri, Sayfa 219

15. Lum'a, Sayfa 461

16. Cevahirul' Meani 2/77

"O, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmetti mi ona sadece "ol" der, o da hemen olur." ¹⁷

"(Meryem), "Ey Rabbim! Bana bir beşer dokunmuşken benim nasıl çocuğum olur?" dedi. Allah, "Öyle ama, Allah dilediğini yaratır. O bir şeyin olmasını dilediğinde ona sadece "ol" der, o da hemen olur." ¹⁸

Allah *subhanehu ve teâlâ* Mekkeli müşriklere şöyle sesleniyor:

"(Ey Muhammed!) De ki: "Allah'ı bırakıp da ilah olduklarını iddia ettiklerinizi çağırın. Göklerde ve yerde zerre kadar bir şeye sahip değillerdir. Onların yerde ve gökte hiçbir ortaklıkları yoktur. Allah'ın onlardan bir yardımcısı da yoktur." ¹⁹

Mekkeli müşrikler hacılara hizmet eden, dini geleneklere bağlı insanlar vefat ettiğinde onlara türbe niyetine put yapan ve onlar vasıtasıyla Allah'a yakınlaşacaklarına inanan kimselerdi. Bu insanlara Allah tarafından bazı yetkiler verildiğine ve Allah'ın izniyle tasarruf sahibi olduklarına inanıyorlardı. Allah *subhanehu ve teâlâ* mülkünde kimseye böyle bir yetki vermediğini, buna ihtiyacının da olmadığını kesin bir dille men etti

Tabi şu soru da onlar tarafından cevaplanmayacak bekliyor? Mutlak mülk sahibi olan Allah *subhanehu ve teâlâ* niye mülkünde başkalarına mutlak tasarruf yetkisi versin?

Öyleki bunlardan dileyen yağmur yağdırıyor, bir başkası hastaları iyileştiriyor, öteki ölüleri diriltiyor!²⁰

Veliler Yağmur Yağdırır

Şeyh Abdurrahim ibni Şeyh Abdullah el-Arki; 'Yağmur satıcısı diye isimlenirdi. Çünkü o insanlara yağmur satardı.' ²¹

Adam sadece yağmur yağdırmakla kalmıyor, zamanla işin ticaretini de yapmaya başlıyor. İhtiyacınız olduğunda Allah'a *subhanehu ve teâlâ* el açıp yalvarmanıza gerek yok. Bu şahsa gidiyorsunuz, dua niyetine ödeme yapıyorsunuz, o da Allah'ın mülkünden size ihtiyacınız olan yağmuru veriyor.

Ebu Cehil kadar Allah'ı tanımadığı hâlde, insanlara Allah dostu diye pazarlanan bu bezirganlar 'Mülk kimindir bugün? Bir ve Kahhar olan Allah'ındır' sesini işittiklerinde pişman olup 'Vay bize' diyecekler, ancak bu pişmanlık sadece azaplarını arttıracak.

"Elleri boyunlarına bağlanmış, çatılmış olarak cehennemden daracık bir yerine atıldıkları zaman orada, yok olup gitmeyi isterler. (Kendilerine) "Bugün bir kere yok olmayı istemeyin, bir çok kere yok olmayı isteyin!" (denir.)" ²²

"Sen onlara (Mekkeli müşriklere) sorsan gökten yağmur yağdırıp, öldükten sonra yere hayat veren kimdir? Sana 'Allah'tır' diyecekler." ²³

"Ve rüzgârı, müjdeleyici olarak rahmetinin önünde gönderen, O'dur. Ve biz, semadan tertemiz su indirdik." ²⁴

"Allah'ın bulutları sevk ettiğini, sonra onların aralarını birleştirdiğini, sonra da onları küme hâline getirdiğini görmüyor musun? Böylece onların ara-

17. 2/Bakara, 117

18. 3/Âl-i İmran, 47

19. 34/Sebe, 22

20. Takdisu'l Eşhas 1/42 ve sonrası

21. Tabakat-ı ibni Deyfullah

22. 25/Furkan, 13-14

23. 29/Ankebut, 63

24. 25/Furkan, 48

sından yağmur çıkardığını görürsün. Ve semadan, içinde dolu bulunan dağlar (dolu kümeler) indirir. Böylece onu dilediğine isabet ettirir. Ve onu dilediğinden çevirir (uzaklaştırır). Onun şimşeginin parıltısı, neredeyse görmeyi giderir (gözleri kör gibi yapar)." 25

'Şam diyarına şiddetli bir kıtlık isabet etti. Hacı Rumiyye adında yaşlı bir kadın vardı. Yöneticilerin çocuklarına mürebbiyelik yaptığından ve Şeyh Muhammed Zuğbi'nin kardeşi olduğundan insanlar değer verirdi. Katırına binip Şeyh Zuğbi'ye geldi. İnsanlar şiddetli bir kıtlık, yağmursuzluk ve pahalılık içinde yaşıyor, siz ise bu durumdan habersiz/gafilsiniz' Şeyh sustu. Sonra kadın katırına binip yola koyuldu. Harran şehrine yakın köprüye ulaşınca yağmur yağdı ve şiddetli bir rüzgar esti. Rüzgar kadını bineğinden düşürdü... Sonra şeyhe geldi ve: 'Biz sana yağmur yağdır dedik, sen ise beni bineğinden çamura attın! Niye?' diye sordu. Şeyh: 'Boş konuştüğundan/gevezeliğinden dolay.' diye cevapladı.' 26

Evliyaların(!) hayatlarının anlatıldığı bir kitapta nakledilen bu kıssayla Sahihey'n'de sabit olan Allah Rasûlü'nün sallallahu aleyhi ve sellem şu kıssasına bakın! Enes radiyallahu anhu anlatıyor: "Allah Rasûlü Cuma hutbesini irad ederken bir adam mescide girdi. 'Ey Allah'ın Rasûlü hayvanlar helak oldu, yollar kapandı; Allah'a dua et de bizi kurtarsın' dedi. Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellem ellerini kaldırdı ve: 'Allah'ım bizi kurtar (yağmur yağdır)' diye üç defa tekrarladı. Vallahi semada hiç bulut yoktu. Sel' tepesinin ardından bir bulut çıktı. Semanın ortasına gelince yayıldı, sonra yağmur yağdı..." 27

Bu üçkağıtçı din bezirganlarına sorsanız 'En büyük veliler sahabelerdir' derler. Kıtlık var ve kimse yağmur yağdıramıyor. Allah Rasûl'üne geliyorlar. O da sallallahu aleyhi ve sellem Allah'ın mülkünde tasarruf etmeye kalkmıyor. Elini kaldırıp Rabb'ine dua ediyor.

Veliler Allah'ın Yazdığı Ecele Müdahale Eder

'Fatıma bint-i Ubeyd şiddetli bir hastalığa tutuldu. Öleceği düşünülüyordu. Fukahadan bir şeyh Hocalıya geldi. Durumu anlattı. Şeyh onlara su verdi. Hasta bayanın içmesi için. Ancak ölüm sekaratında olduğundan içemedi, sadece suyu ağzına koyabildiler. Şeyh de halvete girdi. O gece Fatıma ayağa kalktı ve ben iyiyim, dedi. Gece şeyhi evin bir köşesinde gördüğünü, asasıyla ona vurup kalk dediğini ve ayaklandığını anlattı. Şeyhe durumu ilk götüren Fakih, şeyhin yanına gitti. Şeyhin oğlu babasının o zamandan beri halvette olduğunu söyledi. Şeyh dedi ki: Benle ölüm meleği çekiştik. Sonunda ben galebe çaldım ve onu bana bıraktı.' 28

Ecel belirlenmiş, ölüm meleği geliyor, Allah'ın yazdığı kaderi tatbik edecek, şeyh efendi devreye giriyor, kısa bir kavgadan sonra ölüm meleği şeyhe teslim oluyor ve bu bayan da yaşıyor.

'Muhammed eş-Şirbi'nin oğlu Ahmed hastalandı, ölümü yaklaşınca Azrail(!) geldi, onun ruhunu almak için. Şeyh, Azrail'e dedi ki: Rabbine dön ve sor, çünkü bu emir nesh edildi (hüküm değişti). Azrail döndü Ahmed bu hastalıktan şifa buldu ve sonrasında otuz yıl yaşadı.' 29

"Ve Allah, hiçbir nefsi (hiçbir kimseyi) eceli geldiği zaman asla tehir etmez (ertelemes). Ve Allah, sizin yaptıklarınızdan haberdar olandır." 30

"Bütün ümmetler için bir ecel (süre, zaman dilimi, müddet) vardır. Onların ecelleri geldiği zaman ne bir saat ileri, ne bir saat geri alınmaz." 31

"O, kullarının üstünde mutlak hakimiyet sahibidir. Üzerinize de koruyucu melekler gönderir. Nihayet bininize ölüm geldiği vakit (görevli) elçilerimiz onun canını alır ve onlar görevlerinde asla kusur etmezler." 32

Bu evliyalar(!) yeri geldiğinde 'Biz sadece Allah'ın iradesine teslim olmuş, Onun subhanehu ve teâlâ dilediğini söyleyen, Onun subhanehu ve teâlâ dilediği şekilde hareket eden insanlarız' derler. Sorumluluktan ve yaptıkları şeriata muhalif işlerinin karşılığında kaçmak için uydurdukları sapkın kader anlayışları, ölüme gelince işlemiyor nedense!

25. 24/Nur, 43

26. Siyeru'l Evliya 58

27. Buhari, 932-1014; Müslim, 897

28. Tabakat-ı İbn Deyfullah 199

29. Tabakatu'l-Kubra 2/118

30. 63/Munafikun, 11

31. 7/Âraf, 34

32. 6/En'am, 61

Hakkın hak oluşunun alameti, içinde çelişki olmaması; batılın batıl oluşu, çelişkileri ve zıtlıklarıyla malumdur.

Veliler Ölülerini Diriltiyor

Diyelim ki ölüm esnasında yetişemediler ve şahıs öldü. Evliya olduğu iddia edilen bu mulhid ve zındıklardan biri varsa sorun yok. Allah'ın aldığı canı geri iade ediyor ve hayat bahşediyorlar.

Kuşeyri Sehl bin Abdullah et-Tusteri'den naklen:

'Allah'ı hakkıyla zikreden isterse ölülerini diriltir' ³³

'Şeyh İbrahim el-Metbuli çok ibadet eden birini gördü. Fakat insanlar ondan yüz çeviriyor ve onun hakkında itikad sahibi değillerdi. Dedi ki: 'Oğlum! Senin bunca ibadetine rağmen neden derecen ek-siktir? Galiba baban senden razı değil?' Genç 'Evet' dedi. Şeyh, 'Hadi gel, kabrine gidelim, umulur ki senden razı olur, Ravi dedi ki: 'Allah'a yemin olsun ki; şeyh babasına seslenince kabrinden kalktı, onu başındaki toprağı atarken gördüm. Tam olarak ayağa kalkınca Şeyh dedi ki: 'Fakirler (veliler) aracı olarak geldiler, çocuğundan razı olmanı rica ediyorlar.' Adam: 'Sizler de şahit olun ki ondan razı oldum' dedi. ³⁴

Tasavvufçuların yanında meşhur olan, halk arasında da bilinen Abdulkadir-i Geylani'nin kısassını da hatırlayalım: Abdulkadir Geylani medrese hocalığı yapmaktadır. Kadının biri medresede okuyan oğlunu ziyaret eder. Oğlunun sadece kuru ekmek yediğini görür. Anne yüreği bu, dayanır mı? Oğlunun hâlini şikayet için şeyhin huzuruna varır. Kızarmış tavuk yediğini görünce iyice öfkelenir. *'Sen Allah'tan korkmaz mısın? Çocuklar kuru ekmek yiyor, sen ise tavuk'* der. Abdulkadir Geylani *'Allah'ın izniyle kalk'* der, tavuk dirilir ve hareket eder. *'Senin oğlun bizim seviyemize ulaşınca o da tavuk yer'* der.

Biz hâlâ anlamış değiliz. Bazen tasavvuf büyüklerinin aylarca aç kaldıklarını, sadece kuru ekmek ve suyla yaşadığını anlatıp övünürler, bazen de aç şeyhlerini mükellef sofraların başına oturturlar.

Bizim Türkiye'nin sofileri de böyle ya! Vaaz

kürsüsünden hamama dahi gitmeyiz diye nutuk atıp, deniz sefasında yakalanınca da *'takvaya muhalif hareket etmiş olabiliriz'* derler. Keşke sadece takvaya muhalefet etmiş olsanız! Sizler tevhide, sünnetin asıllarına ve selim fıtrata muhalefet ettiniz.

Rabb'imiz zatı için der ki:

"Bu böyle. Çünkü Allah hakkın ta kendisidir. Şüphesiz O ölülerini diriltir ve O her şeye hakkıyla kadirdir." ³⁵

"Öyleyse Allah'ın rahmetinin eserlerine bak. Ölümünden sonra arzı (yeryüzünü) nasıl diriltiyor? Muhakkak ki (O), ölülerini işte böyle gerçekten diriltendir ve O, herşeye kadirdir." ³⁶

"Şüphesiz biz, ölülerini mutlaka diriltiriz. Onların yaptıklarını ve bıraktıkları eserlerini yazarız. Biz her şeyi apaçık bir kitapta (Levh-i Mahfuz'da) bir bir kaydetmişizdir." ³⁷

Bazılarımızın aklına İsa'nın *aleyhisselam* ölülerini diriltme mucizesi takılabilir.

İsa'nın *aleyhisselam* ölülerini diriltmesi bir peygambere verilen ve ona özel olan mucizedir. Bundan dolayı ondan sonra gelen peygamberlerin ölülerini diriltme mucizesi yoktur. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* Allah'a en sevimli ve Allah katında en değerli insandır. Hayattayken birçok sevdiğini kaybetmiştir. En başta oğullarını, güzide ashabını, hiç unutamadığı Hatice'sini kaybetmiştir. Ne birinin ecelini erteleyebilmiş ne de öldükten sonra birini diriltebilmiştir. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* yapamadığını bu velilerin(!) yapabiliyor olabildiğini de ayrı bir yere not etmek gerek.

33. 2/700

34. Tabakatu'l-Kubra 2/67

35. 22/Hac, 6

36. 30/Rum, 50

37. 36/Yasin, 12

Ayrıca İsa *aleyhisselam* bunu Allah'ın dilemesi ve mucize olarak kendisine vermesiyle yapıyor. Bu zevat ise bu hakkı ellerinde bulunduruyor ve yeri geldiğinde Allah'ın eceline dahi müdahale ediyorlar.

Diyebilirsiniz ki maksadını aşmış bazı lafızlar kullanmış olabilirler. Lakin onlar da Allah'ın izni olmadan diriltmenin mümkün olmadığına inanıyorlar. Ben Müslümanım diyen biri aksini nasıl iddia edebilir? Ebu Cehil dahi türbe niyeti ne yaptıkları salih insanların putlarının öldürüp, diriltemeyeceğini ikrar ediyorken, bu insanlar nasıl böyle inanır:

Şar'ani, Ebu Hasan eş-Şazili'den naklediyor:

'Kutbun (Evlialar Konseyi Başkanı) on beş kerameti vardır: ...Allah'ın zatı ona açığa çıkar ve onun sıfatlarını ihata eder. Öncenin, sonranın ve başı sonu olmayanın hükmü ona açığa çıkar/bilir...' ³⁸

Bu, benim nassın orijinaline yaptığım tercemedir. Kendisi de mutasavvıf olan Abdulkadir Akçiçek, Şa'rani'ye ait olan Tabakatu'l Kubra kitabı tercemesinde ³⁹ aynı metni şöyle terceme eder:

'Kendisine zati ilahinin hakikati keşfolmak. İlahi sıfatları ihata kudretini kendinde bulmak... Önün hakimi olmak. Sonun hakimi olmak. Keza, evveli ve ahiri olmanın da hakimi olmak...'

Benim yaptığım terceme bir şekilde tevیل edilir de, bu sofi açıkça Kutub diye Allah'ı anlatıyor. Arapçasının zayıflığından mıdır, bizim bilmediğimiz ıstılahlara vakıf olduğundan mıdır, şeyhleri hakkında bu inanca sahip olduğundan mıdır bilemiyorum. Ancak orijinal metne yaptığı terceme bir şahsın kutup olması için ilahlaşması gerektiği şeklindedir.

Veliler İnsanları Hidayet Ediyor

'... Çocuğun biri gökyüzüne baktı ve Hristiyan olan babasına sordu. 'Bu ayı kim yarattı?' Babası:

duvarda asılı duran haça bakıp 'bu' dedi. Çocuk haçı eline aldı ve havaya kaldırıp bıraktı. Haç yere düştü. Babasına: 'Kendini havada tutamayan bu ayı nasıl havada tutar?' dedi.

Babası öfkeleni ve ona ağır sözler söyledi. Bunun üzerine şeyhime sordum: 'Efendim bu küçük kız Müslüman mıydı?' 'Hayır' dedi. 'Sonraları Müslüman oldu mu?' 'Hayır' dedi.

Peki bu haklı ve parlak delili nasıl elde etti? Dedi ki: 'Hak ehlinden bazısı orada hazır bulunuyordu. Kıza batını bir nazarla baktı ve kız konuştu.' ⁴⁰

'Şeyh Yusuf el-Acmi halvetten çıkınca gözleri ateş parçası gibi olurdu. Kime baksa onun gözleri saf altına dönerdi. Bir gün şöyle bir hadise oldu. Halvet sonrası bir köpeğe baktı. Tüm köpekler o köpeğin emri altına girdi. İnsanlar ihtiyaçlarının giderilmesi için o köpeğe gitmeye başladılar. Bu köpek hastalanınca, diğer köpekler toplanıp ağlaşmaya ve hüznlerini göstermeye başladılar... Allah bazı kullarına ilham etti ve o köpeği gömdüler. Köpekler onun kabrini ziyaret ederlerdi.' ⁴¹

Yanlış anlamadınız! İnsanları hidayet etmeyi aşip, köpekleri dahi hidayet ediyorlar. Subhanallah! Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* hidayet ettiği insanlar dahi üç sınıftırlar:

"Sonra biz o kitabı kullarımızdan seçtiğimiz kimselere miras olarak verdik. Onlardan kendine zulmedenler vardır. Onlardan ortada olanlar vardır. Yine onlardan Allah'ın izniyle hayırlı işlerde öne geçenler vardır. İşte bu büyük lütuftur." ⁴²

Ancak bu şeyhler hidayet etti mi sınıf falan yok! Direkt kabri ziyaret edilen bir veli oluyorsunuz!

'...Şeyh Muhammed Şinavi, insanları bakışla terbiye ederdi. Yol kesiciler ona uğrardı, ona bakardı, adam kendini şeyhe tabi olmaktan alıkoyamazdı. Bu adamların bazısının onun cemaatinin seçkinlerinden olduğunu gördüm.' ⁴³

40. El-İbriz 2/90

41. Tabakatu'l Kubra, 2/59

42. 35/Fatr, 32

43. Tabakatu'l Kubra, 2/115

38. El-Yevakit ve'l Cevabir 2/78

39. 2/786

Bu veliler Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* döneminde yaşasaymış ne iyi olurmuş! İnsanlar anlatıklarına kulak vermiyor diye kendini harap eden Nebi'ye yardımcı olup, onun başaramadığını(!) başarır, bir bakışla insanları hidayet ederlerdi. Allah Rasûlü de üzüntüden kurtulmuş olurdu.

"Demek sen, bu söze (Kur'an'a) inanmazlarsa, aralarından üzümlere âdetâ kendini tüketeceksin!"⁴⁴

"Ey Muhammed! Mü'min olmuyorlar diye âdetâ kendini helak edeceksin!"⁴⁵

Ebu Talib'e on yıla yakın İslam'ı anlattı. O Müslüman olmadı. Yeğeninini getirdiğinin hak olduğunu adı gibi bilmesine rağmen, kavminin kınamasından çekindi ve babasının dini üzere öldü. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* üzüntüsü o denli büyüktü ki Allah şu ayetlerle onu teselli etti:

"Şüphesiz sen sevdiğin kimseyi doğru yola iletemezsin. Fakat Allah, dilediği kimseyi doğru yola eriştirir. O doğru yola gelecekleri daha iyi bilir."⁴⁶

Hidayet, Allah'ın elindedir. Nebi'nin *sallallahu aleyhi ve sellem* dahi bunda payı yoktur. O sadece insanlara yolu gösteren, hidayet-i irşad sahibidir. İnsanları İslam'ı kabul ve tevbeyle muvaffak kılma anlamındaki hidayet-i tevfiğe gelince o sadece alemlerin Rabbi olan Allah'a aittir.

On yıllarca anlatmasına rağmen İslam'ı kabul etmeyip, yüz çevirenler olmuştur. Bu şeyhler ise konuşma ve anlatma zahmetine dahi katlanmayan, tek bakışla insanları ve hayvanları hidayet

eden insanlardır. Paralel Allahlık ve rasullük bu değil de nedir?

Ebu Hureyre *radiyallahu anh* defalarca annesine anlatmasına rağmen annesi hidayet bulmamıştı. Allah Rasûlü'ne geldi. Üzülyordu. 'Allah'a dua et de, annemi hidayet etsin' dedi. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ellerini kaldırdı: 'Allah'ım! Ebu Hureyre'nin annesine hidayet et.' dedi...⁴⁷

Lafa geldi mi 'en büyük veliler sahabilerdir' derler, Kimisi hızını alamayıp tarikatı onlardan aldığını söyler. Başta Rasûl olmak üzere, ashabın hiçbir surette yapamadıklarını ise bir bakışta hallederler. Son dönemlerin moda tabiriyle 'Yav he he!' diyelim bizde.

Eee haliyle hidayeti elinde bulunduran saptırmayı da elinde bulunduruyor. Şa'rani, Seyyid Ahmed Bedevi'nin menkıbelerini aktarırken şunu da kaydeder:

'Şeyhimiz Muhammed Şenavi anlatmıştı; diyordu ki: Biri vardı, Bedevi hazretlerinin mevlidi ziyaretini doğru bulmuyor ve zararlı sayıyordu. Onun bu hâli imandan ayrılmasına sebep oldu. O denli imandan ayrıldı ki onun içinde İslam'a meyleden tek bir kıl kalmadı. O, bu hâlinin izalesi için aracılığımızla Bedevi hazretlerinden yardım istedi ve şu cevabı aldı: Bir daha eski hatasına dönmemesi şartı ile, olur. Kabul etti ve kendisine iman kisvesi giydirildi. Bedevi hazretleri ona sordu. Bizden görüp beğenmediğin şey nedir ki? Bu soruya şu cevabı verdi: Erkeklerin ve kadınların bu toplantıda birbirine karışması... Bedevi: Bu inkar ettiğin ve kabul etmediğin şey tavafta da oluyor. Fakat hiç kimse bu tavaftan men olunmuyor... Ben öyle biriyim ki karada vahşilere, denizlerdeki balıklara çobanım. Bunların her birini diğerinin saldırısından korurum. Elbette Allah beni

44. 18/Kehf, 6

45. 26/Şuara, 3

46. 28/Kasas, 56

47. Müslim, 1937

mevlid ziyaretimde hazır bulunanları korumaktan aciz bırakmaz.'⁴⁸

Hidayet etmeye muktedir olanlar insanların imanını çekip alabiliyorlar. Niçin? Şeriata muhalif bir durumu inkar ettiği için. Alt mesajı anladığınızı umuyorum! 'Bizler (şeyhler) şeriata muhalif işler yaparsak, itiraz etmeyin. Aksi hâlde kafir olursunuz.'

Ayrıca Bedevi'nin Kabe'yi tavafla kabir etrafında yapılan rezillikleri kıyaslamasına da dikkat edelim. Haliyle karadaki vahşileri, denizdeki balıkları dahi koruyabilen paralel ilahın evinin de El-Hak olan Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* evi gibi olması gerekir. Yüce Allah *subhanehu ve teâlâ* zalimlerin söylediklerinden yücedir.

Levh-i Mahfuza Bakıp, Gaybı Biliyorlar

'Şeyh Cakir şöyle derdi: 'Levh-i mahfuza bakıp, ismini orada görmeyince kadar, hiçbir müriden söz almadım.'⁴⁹

'Sıdk ehliyle beraber olduğunuzda onlarla sıdk üzere olun. Çünkü onlar kalplerin casuslarıdır. Sizin sırlarınızdan girer, isteklerinizden çıkarlar.'⁵⁰

Abdulaziz Debbağ'a öğrencisi sordu:

"Bazı alimler ihtilaf ettiler: Kur'an'da zikredilen, gaybın anahtarı olan beş maddeyi Peygamber bilir mi? "Kıyametin ne zaman kopacağı bilgisi şüphesiz yalnızca Allah katındadır. O, yağmuru indirir, rahimlerdekini bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilemez. Hiç kimse nerede öleceğini de bilemez. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, (herşeyden) hakkıyla haberdar olandır."⁵¹

'Ed-Debbağ dedi ki: Bu beş şey nasıl peygamberlere gizli kalsın. Onun ümmetinden tasarruf ehli biri bu beş şeyi bilmeden tasarrufta bulunamaz.'⁵²

Bu ed-Debbağ'ın olaya yaklaşımıdır. Oysa Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"De ki: "Ben peygamberlerin ilki değilim. Bana ve size ne yapılacağını da bilmem. Ben sadece bana vahyedilene uyarım. Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım."⁵³

"De ki: "Ben size, 'Allah'ın hazineleri benim yanımdadır' demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size 'Ben bir meleğim' de demiyorum. Ben sadece, bana gönderilen vahye uyuyorum." De ki: "Görmeyenle gören bir olur mu? Siz hiç düşünmez misiniz?"⁵⁴

"De ki: "Allah dilemedikçe ben kendime bir zarar verme ve bir fayda sağlama gücüne sahip değilim. Eğer ben gaybı biliyor olsaydım daha çok hayır elde etmek isterdim ve bana kötülük dokunmazdı. Ben inanan bir kavim için sadece bir uyarıcı ve bir müjdeciyim."⁵⁵

Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* Rabb'ine karşı edebiyi, Debbağ'ın edepsizliğini mukayese edelim. Vahyin menbandan beslenenle, şeytanların vahyine kulak verenlerin sözleri nasıl da farklı.

Allah *subhanehu ve teâlâ* gaybı sadece kendinin bildiğini, rasullerden dilediğine dilediği kadarını bildireceğini söylerken, Allah Rasûlü'nden başka bir söz beklenemezdi.

"Gaybın anahtarları yalnızca O'nun katındadır. Onları ancak O bilir. Karada ve denizde olanı da bilir. Hiçbir yaprak düşmez ki onu bilmesin. Yerin karanlıklarında da hiçbir tane, hiçbir yaş, hiçbir kuru şey yoktur ki apaçık bir kitapta (Allah'ın bilgisi dahilinde, Levh-i Mahfuz'da) olmasın."⁵⁶

"De ki: "Götekiler ve yerdekiler gaybı bilemezler, ancak Allah bilir. Onlar öldükten sonra ne zaman diriltileceklerinin de farkında değildirler."⁵⁷

Ahmed er-Rufai'den velilerin gayba nasıl muttali olduklarını dinleyelim:

48. Tabakatu'l Kubra 1/158. Bknz: Evliyalar ansiklopedisi 2/680-681. Ahmed Bedevi'nin kabri Mısır'da bulunmaktadır. Her yıl mevlid düzenleme adeti hâlâ devam etmektedir. Bu mevlide dair yayınlanan görüntüler izlendiğinde; kadınların ve erkeklerin karışık raks ettiği, oyun havası ayarında ilahilerle(!) insanların coştığı, bariz bir şekilde kadınlarla erkeklerin İslam'a uygun olmayan davranışlarla birbirlerine yaklaştığı görülecektir.

49. Tabakau'l Kubra, 1/127 Bknz. Evliyalar Ansiklopedisi, 2/533

50. et-Taarruf, 33

51. 31/Lokman, 34

52. El-İbriz 1/522-523 Demir Kitabevi

53. 46/Ahkaf, 9

54. 6/En'am, 50

55. 7/Âraf, 188

56. 6/En'am, 59

57. 27/Neml, 65

'... Ona yerle sema arasının idaresi verilir... Yükselmeye devam eder. Ta ki gavsîyet makamına ulaşır. Yükselmeye devam eder ta ki beşerîyet sıfatı ondan kaldırılıp Hakk'ın (Allah'ın) sıfatlarından bir sıfat oluncaya dek. Allah onu gaybına muttali kılar. Onun nazarı olmadan ne bir bitki biter ne de yaprak yeşerir. Sonra Allah'la konuşmaya başlar. Beşerin akli bu kelâmı idrak edemez.'⁵⁸

Ahmed Rufai'nin veli tasavvuruna mukabil Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* hayatına bakalım:

"Ben de sizin gibi bir insanım. Siz husumetlerinizi bana getiriyorsunuz. Ben de aranızda hükmediyorum. Bazınız meramını anlatmada etkili olabilir. Ben de haksız olduğu hâlde kardeşinin hakkını ona veririm. Kime kardeşinin malından bir parça vermişsem, ateşten bir parça vermişimdir. İster alsın, ister bıraksın."⁵⁹

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* insanlar arasında hükmederken gayba muttali olamıyor, Allah'ın bildirmesi müstesna, insanların sunduklarına göre onlarla muamele ediyor. Ve iyi konuşan birinin onu aldatabileceğini açıkça belirtiyor. Ama veliler kalplerin sırlarına muttali olup, daha adam ağzını açmadan onun kalbini okuyorlar. Allah Rasûlü mü *sallallahu aleyhi ve sellem* velayet makamına erişemedi, bunlar mı şeytani hâllerine velayet diyorlar orasını size bırakıyorum.

Ben-i Mustalık gazvesi dönüşü yaşanan tatsız bir hadiseden dolayı Aişe annemize zina iftirasında bulunulmuştur. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* söylentiler karşısında çok üzgündür. Aişe annemizin göz yaşları kurumuş, yemeden içmeden kesilmiş ve yataklara düşmüştür. Tam bir ay bu durum böyle devam eder. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* vahiy gelip olayın hakikatlerini anlatıncaya kadar sadece bekler. Aişe annemize:

"Eğer suçsuzsan Allah *subhanehu ve teâlâ* senin suçsuz olduğunu beyan edecektir. Şayet bir günah işlediysen Allah'a tevbe et. Allah, günahını itiraf edip sonra da tevbe edenin tevbesini kabul buyurur."⁶⁰ demiştir.

Velayetleri icma ile sabit olan Ebubekir ve kızı manevi bir seyri sülûğe çıkıp olayın hakikatini

görememiş, Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* levhi mahfuza şöyle bir göz atayım dememiştir.

Bi'ri Maune vakıası da hatırlanması gereken örneklerdendir. Allah Rasûlü'ne Müslüman olduklarını ve dinlerini öğretecek muallimlere ihtiyaçlarının olduğunu söyleyen kabileler geldi. Allah Rasûlü yetmiş güzide ashabını onlarla yolladı. Yolda bu sahabileri öldürdüler.⁶¹

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* gaybı bilmiş olsa bu güzide ashabını ölüme yollar mıydı? Hâşâ. Bu zındık taifesine göre gaybı bilmeden veli olunmadığına göre, bu durumda Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ne oluyor?

Oysa bu taife velilerinin, doğduğu günden öleceği güne kadar bir insanın ne yapacağını bildiklerini söylüyorlar:

'Çocuk cenin olarak annesinin karnına düştüğünde, veli kişi doğumundan ölümüne onun yaşayacağı hayrı ve şerri bilir.'

'Bir gün şeyh sağ yanı üzerine yatmış uzanıyordu. Ben de ön kısmında oturuyordum. Aklıma/Hatırıma kötü bir şey geldi. Hemen gözlerini açarak: 'Neler söylüyorsunuz?' diye sordu. Efendim, bir şey söylemedim, dedim. 'Kalbinden neler söylüyorsunuz?' dedi. Son derece utandım ve hemen Allah'a tevbe ettim.'⁶²

Bunca uydurmadan sonra şimdi şu nakli okuyalım:

'Velilerin keşfi iki kısımdır. Kimisi levh-i mahfuza bakar. O değişmez. Efendim Ali el-Havvas gibi. Kimisi de yazılıp-silinen levhalara bakar. Bunlar 360 levhadır. Bunlar değişir ve değiştirilir. Veli bir şeyi

58. Tabakatu'l Evliya, 1/142. Evliyalar Ansiklopedisi, 2/511

59. Buhari, 2458; Müslim, 1337

60. Buhari, 2661; Müslim, 2129

61. Buhari, 1001, 2814, 3064; Müslim, 677

62. El-ibriz, Demir Kitabevi, 1/78

haber verse ve o olmasa: 'Yalan söyledi' denmez. Onun değişen levhalara baktığı kabul edilir.'⁶³

Diyelim şeytanları bu zatları aldattı ya da ha-yal edip kalplerini meşgul ettikleri fantezilerini keşf diye anlattılar, yahut gördükleri şeytani bir rüyayı hak zannedip aktardılar... Ve anlattıkları çıkmadı. Su-i zanna yer yok. Çünkü levh-i mah-fuzun değişime açık sayfalarına bakmıştır. Önce yazılmış sonra da silinmiştir. Bir sebepten dolayı Allah *subhanehu ve teâlâ* meydana gelmesine müsaade etmiştir... Güler misiniz, ağlar mısınız? Şeytanın insanı avucuna alıp onunla oynaması bu değildir de nedir?

Baktığı sayfanın levh-i mahfuzun hangi kıs-mından olduğunu bilmeyen birinin bu ma-kamlara nasıl ulaştığı da merak konusudur açıkçası.

Veliler/Şeyhler la yusel'dirler,⁶⁴ Onlara itiraz edilmez

'Muridin şartlarından biri; şeyhinin şeriat üzerinde ol-duğuna ve Rabb'inden bir delille hareket ettiğine inanmasıdır. Şeyhin hâllerini kendi ölçüsüne göre değerlendirmez. Bazen şeyhten zahiri yerilmiş/şeriatı aykırı hâller meydana gelebilir. O hâl batın ve hakikatte övül-müştür. O hâle teslim olması gerekir. Nice adam vardır elinde içki şişesi, onu ağzına götürür, Allah onu bala çevirir. Bakan onu içki içti zanneder. Fakat o bal içmiştir.'⁶⁵

'Raiyye sahibi şöyle der:

'İtikadında şeyhine muvafakat üzere olmayan kimse,

Alev alev yaklaşan inkar ateşine yaklaşmış olur'

Açıklaması: İtikadında şeyhe muhalefet eder, yaptığı işte şeyhinin hata yaptığına inanırsa bu-nun sonucu şeyhinden ayrılmaya kapı açar. Şeyh-

ten sıyrılmak ise inkar ve ayrılık ateşinde yanmak demektir.'⁶⁶

'... Sağlam aklı, dosdoğru bir tabiatı olan kim-se ancak şeyhine razı olur, şeyhi nereye dönerse o da onunla birlikte döner, isterse şeyhi görünürde gecenin fecirden uzak bulunduğu ölçüde haktan uzak olsun. Çünkü 'şeyhin görünürde haktan uzak kalmasında da doğru bir anlam vardır' şeklinde düşünmesi ve 'belki Rabb'im ileride beni bu sırra vakıf eyler' diye temennide bulunması uygun olur.'⁶⁷

Risale-i Kudsiyye ve şarihi Mahmut Ustaosmanoğlu'ndan şeyhe karşı edep nasıl ol-malı okuyalım:

' 'Tecelli ede zat, durma kusurda'

Açıklaması: 'Mevla Teala'nın Zat-ı Paki Sübhaniyyesi bize tecelli eder.' Yani per-desiz, manisiz olarak bize parlar. Bi-zimle Mevla arasında Esmâ Sıfat dahi olmaz. O ki mürid isteklerinden geçe-miyor, Mevla tecelli etmiyor...'⁶⁸

'... Bir mürid mürşidi için 'niye emrediyor, niçin yasaklı-yor' derse, mürid olamaz. Çünkü inat ediyor, inatla bu iş olmaz...'⁶⁹

'... Nefatu'l Üns'te yazıyor ki: İmam Gazali'nin ağabeyi Ahmed el-Gazali büyük adamdı. O Mevla Teala'ya soruyor: 'Ya Rabbi! Beni niçin yarattın?' Mevla Teala ona: 'Cemalimi senin kalbinde seyretmek için.' buyurdu.'⁷⁰

'Velîyullahı casus kıldı Subhan. Girer kal-bine yoklar seni can' Mevla Teala'nın dostu se-nin kalbine girer, bakar, senin niyetin ne tarafa?⁷¹

'Sakın zannetme bilmez hâlini ol, Olur casus bu-lup gönlüne bir yol'

66. A.g.e 2/210

67. A.g.e 2/211-212

68. Risale-i Kudsiyye Şerh ve İzahı, 1/551

69. A.g.e 1/565

70. A.g.e 1/569... Şeyhleri müridin gözünde yüceltmek için uyduru-lan bu yalanlar, onların ne kadar değersiz olduklarının kanıtıdır. Hakiki değere sahip olmayanlar uydurma menkıbe ve kerametlerle değerenirler. Allah, insanı sadece O'na subhanehu ve teâlâ kulluk etmesi için yaratmıştır. (51/Zariyat, 56)

71. A.g.e 1/577

63. Tasavvuf Menşei ve Mesadiri, 182. Tabakat fi Hususi'l Evliya naklen

64. Soru sorulmaz, sorgulanamaz

65. A.g.e 2/87

'Mürşidin huzurunda kötü düşüncelerle durmak iyi değildir... Kudsi hadiste buyrulur(!): Velilerin meclislerinden sakının. Onlar kalp casuslarıdır. Sizin kalplerinize girerler ve sizin sırlarınız üzere muttali olurlar. Onlarla oturduğunuz vakit sadakatle oturun.'⁷²

Bu şeyhler millete edep öğretirken, birinin çıkıp; 'önce siz edepli olun, sonra millete edep öğretin' demesi gerekiyor. Allah *subhanehu ve teâlâ* "Tecessüs etmeyin/casusluk yapmayın/birbirinizin ayıbını araştırmayın"⁷³ demesine rağmen, bir insanın kendine 'Kalp Casusu' demesi ne ile izah edilebilir?

Alt mesaj ise çok açık. Şeyhlerle ilgili kötü bir düşünceye kapılmayın sakın! Anında fark eder...

Şimdi ümmete edep öğretmeye kalkan edep-sizlik abidesinden dinleyelim:

'Bir gün kıskanç fakihler inkar ve inatları nedeniyle Mevlana'ya 'Şarap helal midir ya da haram mı?' diye sordular. Onların amacı Şemseddin'in şerefine dokunmaktı. Mevlana kinaye yoluyla şöyle buyurdu: 'İçse ne çıkar, çünkü bir tulum şarabı denize dökseler deniz değişmez ve denizi bulandırmaz... Açık cevap şudur ki: Eğer Mevlana Şemseddin şarap içiyorsa, her şey ona mubahtır. Çünkü o deniz gibidir. Eğer bunu senin gibi bir kahpenin kardeşi yaparsa ona arpa ekmeği bile haramdır.'⁷⁴

İçki içen bir şeyhin bu yaptığı sorulup, şeriat nezdinde içkinin haram oluşu hatırlatılınca verilen tepkiye bakın! Sanki "O yaptıklarından sorulmaz, onlar ise sorulurlar"⁷⁵ denilen Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* bir fiiline itiraz edilmiş gibi tepki veriyor. Tabi içkinin bazı insanlara mübah olduğu da özellikle belirtilmiş. Allah dostu olalım diye çıkılan yolda şarapçı olmak! Ki şarapçılar dahi uyarıldığında mahcup olup susarken, bu şarapçının Allah'a açıktan isyan edenleri müdafasına bakın.

Rabbani, muride şeyhini tanıtip edep öğretiyor:

'... Böylesine kamil ve mükemmil bir şeyh bulup ona erişirse şeyhin varlığını ganimet bilmeli ve ken-

dini tamamen ona teslim etmelidir. Mutluluğun onun rızası olduğu yerlerde, bedbahtlığın ise onun rızasına aykırı davranmakta olduğuna inanmalıdır. Kısacası bütün arzu ve isteklerini onun rızasına tabi kılmalıdır. Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadiste şöyle buyurmuştur: 'Sizden biriniz, hevası benim getirdiklerime tabi olmadıkça iman etmiş olmaz'... Bilmek gerekir ki talip kalbini tüm cihetlerden çevirerek şeyhine yönelmeli, şeyhiyle beraberken onun izni olmadan nafileler ve zikirle meşgul olmamalıdır... Onun huzurundayken bir şey yiyip içmemeli ve kimseyle konuşmamalı hatta kimseye yönelmemelidir. Onun huzurunda olmadığı zaman onun olduğu tarafa ayağını uzatmamalı ve o tarafa doğru tükürmemelidir... Zahirde doğru olmadığı görülse bile, şeyhinin her yaptığına ve her söylediğine doğru olduğuna inanmalıdır. Çünkü o her yaptığına ilham ve izin ile yapar... Bazı durumlarda ilhamına hata bulaşsa bile böyledir. Zira ilham hatası ichtihad hatası gibidir. Kendisinde, şeyhinin hâl ve davranışlarına karşı bir hardal tanesi kadar da olsa kesinlikle itiraz mecali bırakmamalıdır. Çünkü itirazın sonu mahrumiyetten başka bir şey değildir. Mahlukatın en nasipsizi ve saadetten en uzak olanı bu taifede kusur arayanlardır.'⁷⁶

İmdi, Rabbani'nin edep diye anlattığı bu bölümde şeyh ibaresinin yerine Allah lafzı koyarak, bazı yerlere de Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* lafzını koyarak okuyun, göreceksiniz ki birebir örtüşüyor. Şu ifadeye özellikle dikkat edelim; 'Onun huzurunda olmadığı zaman onun olduğu tarafa ayağını uzatmamalı ve o tarafa doğru tükürmemelidir' Allah'ın her yerde olduğuna inanan bu sapkınlar ayaklarını gönlünce uzatırlar da şeyhin bulunduğu yöne ayak uzatılmıyor.

72. A.ge 1/589-595

73. 49/Hucurat, 12

74. Ariflerin Menkıbeleri, s.486

75. 21/Enbiya, 23

76. Mektubat-ı Rabbani 292. Mektup

Edebin zirvesi olan Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur: "Sizden biriniz namazdayken Allah *subhanehu ve teâlâ* ona teveccüh eder, kible cihetine tükürmesin..."

Namazda Allah'a *subhanehu ve teâlâ* yöneliyor olmamıza rağmen, sadece namazda kible cihetine tükürmek yasaklanmışken, bu sapkınlar her yer ve durumda şeyhin cihetine tükürmeyi yasaklarlar.

'La yus'el' olma özelliğini burada da görüyoruz. Ne görürseniz görün, şeyhe itiraz yok. Niye, niçin demeden 'tam bir teslimiyetle teslim olmanız gerekiyor.'

'...İşlediğinin zahiri haram da olsa, şeyhinin yaptığına itiraz etmemelidir. Ona niçin böyle yaptın dememelidir. Çünkü şeyhine 'niçin' diyen iflah olmaz... Gerçek müridin alametlerinden biri de şeyhi ona fırına gir dese de girmelidir. Bereketini kazanması için ikamette ve yolculukta, bütün işlerinde şeyhini kalbinden çıkarmamalıdır. Dünya ve ahiretle ilgili elde ettiği tüm bereketlerin kendisine şeyhinden geldiğine inanmalıdır. Şeyhin gönlünün meylettiği bir kadınla asla evlenmemeli, şeyhinin boşadığı yahut ondan dul kalan bir kadınla da asla evlenmemelidir...' 77

Yukarıda uyguladığınız bu yöntemi bu paragrafa uygulayın. Şeyh yerine Allah ya da Muhammed lafızlarını yazın her cümlemin bir ayet olduğunu ve Allah ve Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* hakkında nasların şeyhlere nasıl uyarlandığını göreceksiniz.

"O (Allah) yaptıklarından sorguya çekilmez, onlar (insanlar) sorgulanırlar." 78

"Eğer biz onlara, "Hayatlarınızı feda edin veya yurtlarınızdan çıkın" diye yazmış olsaydık, içlerinden pek azı hariç, bunu yapmazlardı. Eğer kendilerine verilen öğütleri tutsalardı, elbette haklarında hem daha hayırlı, hem de (imanlarını) daha çok pekiştirici olurdu. O zaman kendilerine elbette ka-

tımızdan büyük bir mükafat verirdik. Onları elbette doğru yola iletirdik." 79

"... Sizde olan her nimet Allah'tandır. Sonra size bir sıkıntı dokundu mu O'na yönelirsiniz." 80

"... Nerede olursanız O Allah sizinle beraberdir." 81

"Sizin Allah Rasûlü'ne eziyet etmeniz ve ondan sonra zevcelerini nikahlamanız ebediyyen olacak şey değildir..." 82

Bu ayetleri okuduktan sonra dönüp yukarıda yaptığımız nakli bir daha okuyun. Tasavvufun şeyh/veli anlayışının İslam ümmetine yeni bir ilah ve rasul belirleme faaliyeti olduğunu göreceksiniz.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ve ashabının durumu incelendiğinde, zahiren şeriata muhalif bir durum oldu mu, ashabın sordugunu görürüz.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* bir gün unuttur ve öğlen namazını iki rekat kılıp selam verir. Sahabe-den elleri uzun olduğundan 'Zu'l yedeyn' denen bir sahabi 'Namaz mı kısaltıldı, siz mi unuttunuz?' diye Allah Rasûlüne *sallallahu aleyhi ve sellem* sorar.

Bir gün Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* 'Hesaba çekilen azap görür' der. Aişe annemiz: 'Allah Kur'an'da demiyor mu 'Sonra o kolay bir hesaba çekilir' 83 diye sorar. Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem*: 'Bu arzıdır, hesapta münakaşa edilecek olan azap görür' der.'

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* itikaftadır. Safiye annemiz onu ziyarete gelir. Akşam olduğu için hücrene kadar ona eşlik eder Allah Rasûlü. Yolda ensardan iki sahabiye görür. 'Bu anneniz Safiye'dir' der. Sahabiler üzülür: Ey 'Allah'ın Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* senin hakkında nasıl kötü

77. Tenviru'l Kulub 528-530

78. 21/Enbiya, 23

79. 4/Nisa, 66-68

80. 16/Nahl, 53

81. 57/Hadid, 4

82. 33/Ahzab, 53

83. 84/İnşıkak, 8

düşünürüz' derler. 'Şeytan kanın damarda dolaştığı gibi insanın içinde dolaşır.' der.

Huneyn Savaşı kazanılmış, ganimetler taksim edilmiştir. Ensar, kendilerine ayrıcalık tanınmasını beklerken, ganimet yeni Müslüman olan Kureyşlilere dağıtılmıştır. *'Henüz kılıçlarımızdan onların kanı damlıyorken, nasıl olur da Allah Rasûlü onlara verir, bizleri ganimetten mahrum eder'* diyerek hoşnutsuzluklarını ifade ederler. Sad bin Ubade'yi elçi olarak yollarlar. Allah Rasûlü'ne ensarın hissiyatını aktarır. Nebi: *'Peki sen ne düşünüyorsun?'* der. Sad: *'Ben de kavmimin bir ferdiyim.'* der. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ensarın toplanmasını ister. Onlara gelip bir konuşma yapar ve insanlara mal dağıtıp kendinin ensarla Medine'ye döneceğini, onların kalbindeki imana ve tevekküle güvenip, henüz İslam olmuş insanların imanı pekişsin diye ganimeti onlara dağıttığını söyler.

Bedir gününde Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* orduyu konumlandığı noktaya bakarak: *'Bu vahiy midir yoksa senin kararın mıdır?'* diye sordular. Kendi kararı olduğunu söyleyince, kuyuların yakınına yerleşmenin daha avantajlı olacağını söyleyip, ona *sallallahu aleyhi ve sellem* fikir beyan ettiler.

Bu örnekler sayfalarca çoğaltılabilir. Bu davranışların bazıları yanlış da olabilir! Ancak Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* dahi sorgulanabiliyorken, bu zatların sorgulanamayacağı, sorgulayanların asla iflah olmayacağı, kalpte dahi bu zatlara yönelik şüphenin bunlar tarafından tespit edilip müride gereğinin yapılacağı İslam dininden öğretiler olmadığı muhakkaktır.

Evet, İslam'ın Allah dostu/veli/şeyh anlayışı, Allah'a inanan ve Allah'tan sakınmayı kapsar iken; tasavvufun veli anlayışı, Allahlaştan ve ken-

disinden sakınılan kişidir. İlâhi her türlü vasfın verildiği, İslam'ın peygamberler için dahi öngörmediği sıfatların atfedildiği, insanların merhametini umup gazabından sakındığı birer korku imparatoru hâline dönüştürülen bu insanları Tevhid ve Sünnet esasına göre İslam'ın bir yerine konumlandırmak mümkün değildir.

Velayetten kast edilen ibadetlerine dikkat eden, takvayı hayatın merkezine alarak, ahiret endişesiyle yaşayan insanlarsa, buna itiraz etmek mümkün değildir. Allah *subhanehu ve teâlâ* ümmete örneklik eden, Allah'ı ve ahireti hatırlatan bu insanların sayısını çoğaltsın. Herkesin ve her şeyin katıldığı bu zamanda böylesi gönül ehline ne de çok ihtiyacımız var.

Yok bundan kast edilen paralel ilahlar ve peygamberlerse -ki verdiğimiz örneklerde bunu açıkça gördük- bizler kelime-i tevhid şahitliğimizin gereği olarak bunu reddediyor ve bu inanışın İbrahim'in milletiyle hiçbir ilgisinin olmadığı, İslam'da şirk ve cahiliyyeyi yeniden oluşturma çabası olduğunu düşünüyoruz.

1 Kasım Seçimleri ve Sosyal Yardımlaşma Politikaları

İslam'ı bilmiyorlar. İslam olarak inanıp intisab ettikleri şey ise şirk, bidat ve hurafelerden oluşmuş bir din. Bu insanlara ulaşmak, hiçbir karşılık beklemeden elimizde olanı onlarla paylaşmak, İslam'ın bu yönünü temsil etmek ve kalplerin İslam'a ve Müslümanlara ısınmasını sağlamak...

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Zorluklar içinde nimetler yaratan; lütuf, ih-
san ve keremini kullarından esirgemeyen
Allah'a hamd olsun.

Salât ve selam; Allah'ın elçisi, usve-i hasene-
miz, yolumuzun aydınlık kandili Muhammed'e,
temizlenmiş ailesine ve güzide ashabının üzerine
olsun.

7 Haziran seçimleri, Türkiye için tam bir kaos
oldu. Cumhuriyet tarihinde ilk defa istikrarlı,
ekonomik krizsiz, askerî darbesiz 12 yıl geçiren
Türkiye için Haziran seçimleri sonrası oluşan
tablo kabul edilebilir değildi. Bu durum 1 Ka-
sım seçimlerine yansıdı ve 7 Haziran'da olduğu
gibi AKP oylarında ters yönde ve öngörülemez
bir artış meydana geldi. Anlaşılan HDP'ye giden
emanet oyların bir kısmı, MHP'nin '*istemezük*'
siyasetinden bıkan milliyetçi oyların hatırı sayılır
bir bölümü, tercihlerini AKP dışında muhafa-
zakar partilerden yana kullananların oylarının
tamamına yakını AKP'ye gitmişti.

12 yıl aradan sonra yaşanan ekonomik sıkıntılar,
terör olaylarının tırmanışa geçişi, şer odakların
tamamının AKP karşısında konumlanması yüzde
ona yakın bir artış getirdi AKP'ye. Bu beklenme-
yen artışla ilgili başka şeyler de söylenebilir elbet;
lakin bunların arasından en belirleyici olanın ve
bu artışı etkileyenin ekonomik istikrar olduğunu
düşünüyoruz.

Halkları yüce Allah'a kulluktan saptırıp, sistem
ve yöneticilerine kullaştıran tağutların en güçlü
silahı; insanların dünya hayatına olan düşkünlü-
ğü ve mala olan tamahıdır. İnsanın fitratında var
olan ve ancak tezkiye ile/arınmayla afetlerinden
korunulabilen '*dünya sevgisi*', modern tağutların
sürekli gündemde tuttukları, insanları özendirip
hırslandırdıkları ve böylece onlara yaratılış gaye-
sini unutturdıkları bir araç hâline gelmektedir.

'*Dünya sevgisi*' hastalığı kalbine sürekli içirilen
insan, mutluluk ve huzuru dünya metainın varlığı
ve artışında; huzursuzluk ve hüznü onun yok-
luğu ve azalmasında görmektedir. Böyle olunca

da ekonomiyi iyi yöneten iyi, istikrarsızlık veya ekonomik şartların kötüleşmesine sebep olanları tercih edilmemesi gereken kötü olarak kabul etmektedir.

AKP'nin iktidarda kaldığı süre zarfındaki iniş ve çıkışlar dikkatle incelendiğinde ekonomi politikalarıyla doğru orantılı olduğu görülür.

AKP 2002 yılında iktidara %34 oyla geldi. 2004 yılında yapılan yerel seçimlerde ekonomi %6,5 büyümüştü. AKP'nin oyları %41 seviyesine yükseldi. 2007 yılında büyüme %5,9 seviyelerinde seyretti. AKP yapılan seçimlerde %46,6 oy aldı. 2009 yılında ülke ekonomisi %6,9 küçülmeyi gördü. AKP oyları %38,8 oranlarına geriledi. 2011 yılına geldiğimizde ekonomide %10,3 bir artışa mukabil AKP %49 oranında oy aldı. 2014 yerel seçimlerinde ekonomi %4,5 küçüldü. AKP oyları %44 oranında geriledi.

12 yılın ardından üç aylık bir süreçte yaşanan başta ekonomik istikrarsızlık olmak üzere tüm sebepler toplandığında AKP'nin, seçmenin oyunun yarısının aldığını görüyoruz.

Avam halk ekmek partisindendir. Tercihini ekmeğini garanti edenden yana kullanır. Tayyip Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaptığı dönemde, eve gelen bir Müslüman annesinin Erdoğan'a dua ettiğini ve onu övdüğünü duyar. Sebebini sorar. Ekmek fiyatlarını düşürdüğünü öğrenir. Belli bir müddet sonra annesini ziyaret ettiğinde Erdoğan'a beddua ettiğini ve onu yediğini duyar. Sebep bellidir. Ekmek fiyatlarına zam yapılmıştır.

Burada yapmaya çalıştığımız seçimlerin tafsilatlı analizi değildir. Bir noktaya ulaşip, sonuç çıkarmak istiyoruz.

Avam halkı davetine muhatap kabul edip, onlara ulaşmak isteyen tevhid davetçilerinin 'Sosyal yardımlaşma' faaliyetlerinin önemi üzerinde durmaları gerekir. AKP veya herhangi bir partinin sosyal yardımlaşma faaliyetleri, ekonomik vaat ve icraatlarının toplumu ciddi anlamda etkilediğini görüyoruz. İnsanları demokrasi dininin şirk bataklığına çekmek için kullanılan bu yol, İslam'a aykırı olmadığı gibi, bu, İslam'ın ilk Müslümanları irşad ve teşvik ettiği yöntemlerdendir.

Konumuz bağlamında şu ayetler üzerinde düşünelim:

"...İsteyene gelince/dilenciye sakın azarlama." ¹

"Şüphesiz Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, Rablerinin kendilerine verdiği şeyleri alarak cennetlerde ve pınar başlarında bulunurlar. Şüphesiz onlar bundan önce iyilik yapan kimselerdi. Geceleri pek az uyurlardı. Şehirlerde bağışlama dilerlerdi. **Mal-larında (yardım) isteyen ve (iffetinden dolayı isteyemeyip) mahrum olanlar için bir hak vardır.**" ²

"Onların mallarında dilenen ve yoksulun hakkı vardır." ³

"İyiler ise, katkısı kâfur olan içecekler dolu bir kadehten içerler. Bir pınar ki Allah'ın kulları ondan içer, onu (istedikleri şekilde) fışkırtıp akıtırlar. O kullar adaklarını yerine getirirler. Kötülüğü her yanı kuşatmış bir günden korkarlar. Onlar, seve seve yiyeceği yoksula, yetime ve esire yedirirler. (Yedirdikleri kimselere şöyle derler:) **"Biz size sırf Allah rızası için yediriyoruz. Sizden bir karşılık ve bir teşekkür beklemiyoruz."** "Çünkü biz, asık suratlı, çetin bir günden (o günün azabından dolayı) Rabbimizden korkarız." Allah da onları o günün kötülüğünden korur ve yüzlerine bir aydınlık ve içlerine bir sevinç verir." ⁴

Tamamı Mekki olan bu ayetler üzerinde dikkatle düşünülmelidir. Kiminde yoksul ve miskine yardım direkt emrediliyor, kiminde cennet ehlinin sıfatları anlatılırken bu özelliklere vurgu yapılıyor. Malumdur ki o dönemde dilenenler Müslümanlardan değil, müşriklerden olan zayıf bırakılmış insanlardır. Esir ise ancak savaşta olur. Müslümanlar savaşır esir düşürdükleri insanlarla dahi yiyeceklerini paylaşma kalenderliğine sahiptir.

Bizler neden bu ayetleri önümüze koyup, sosyal yardım projeleri geliştirmeyelim?

Ezilmiş, zayıf bırakılmış, horlanmış, emekleri üzerinde yükselmiş ancak kendisi dışlanmış

2. 51/Zariyat, 15-19

3. 70/Mearic, 24-25

4. 76/İnsan, 5-11

milyonlarca insan var. Bunlar yöneticilere tabi olan, ne söylendiğini anlamadan, söylenenleri harfiyyen yerine getiren kalabalıklar.

İslam'ı bilmiyorlar. İslam olarak inanıp intisab ettikleri şey ise şirk, bidat ve hurafelerden oluşmuş bir din. Bu insanlara ulaşmak, hiçbir karşılık beklemeden elimizde olanı onlarla paylaşmak, İslam'ın bu yönünü temsil etmek ve kalplerin İslam'a ve Müslümanlara ısınmasını sağlamak...

Evet, şirk, bidat ve hurafenin toplumu her yönden kuşattığı ve dalaletin sağanak yağış misali topluma isabet ettiği bir gerçek. Müslümanların Tevhid ve Sünnet hakikatlerini meşru olan her yön ve araçla topluma ulaştırmaları gerekiyor.

Bu ayetleri okuyan, anlayan ve hayatlarına yansıtan Müslümanlar, Mekke'nin mustazaflarına umut oldular. Elinde olanı paylaşan, yoksula merhamet eden ve bunun karşılığında onlardan bir talepte bulunmayıp, karşılığını Rabb'lerinden bekleyen insanlar; kalplere güven aşıladılar. İnsanlar sormaya başladılar. Düne kadar bizleri aşağılayan ve ezen, istediğimizde kapıları yüzümüze kapatan, bizlerle yüzlerini ekşiterek konuşan bu insanlara ne oldu böyle? İçinde yaşadıkları toplumun genel ahlakını birden terk edip, tam zıt yönde bir ahlakla ahlaklanan bu insanları değiştiren neydi?

Bu soruların cevabı belliydi: İslam. Bu yeni din insanları değiştirmiş ve kalplerini yumuşatmıştı. Kalpler böylelikle İslam'a ısınmış, aşağılanan mustazaflar İslam'ı seçmiş ve İslam bu insanlarla bir devrim gerçekleştirmiştir.

Evet, bu uzun bir yol. Uğraş ve çaba istiyor. Hazıra konmanın konforu yok içinde... Bir kürsüye çıkıp nutuk atmanın, medreseye kapanıp okumanın, bize ait mekanlarda davet yapmanın, herhangi bir coğrafyada hazır bulunan bir cepheye katılmanın kısa, kestirme ve cazibesi bulunmuyor.

Birilerinin buna talip olması ve insanlara bu yolla ulaşması gerekiyor.

Bireysel çalışmaların yüzeysel ve geçici faydaları değil hedefimiz; cemaatsel çalışmanın

derinlikli, programlı ve kalıcı bereketlerini elde edecek bir çalışma...

Bu konuda Müslümanların iyi bir durumda olmadığı bir gerçek. İçinde yaşadığımız cahiliyye toplumunun 'isteyen ve mahrum' olana bakış açısından kurtulabilmiş değiliz. Onlara bakışımızda 'merhamet ve yardım' esas duygular olması gerekirken 'şüphe ve aşağılama' duyguları hakim oluyor.

Bir dilenciye, yoksulu, evsiz bir insanı veya bir sokak çocuğunu görünce rahatsız oluyoruz. Kapımızı veya arabamızın camını çaldıklarında duymazlıktan ve görmezlikten geliyoruz. Çünkü şüpheleniyoruz. Yalan söylediklerini, çalışmaları gerektiğini, lüks içinde yaşadıklarını iddia ediyoruz. Oysa Rabb'imiz hiçbir ayırım yapmadan vermemizi istiyor bizlerden. Aşağılamadan bağrımıza basmamızı ve paylaşmamızı.

Bu durumda olan insanlar içinde kötü örneklerin yaşanmış olması bizleri rab-bani bu yönlendirmeden mahrum bırakmamalıdır. İnsanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetin müntesipleri olarak iyiliği emredip kötülüğü yasaklayacak her yolla insanlara ulaşmalı ve kendisiyle cahiliyeden kurtulduğumuz rahmet ve izzet dinine insanları da davet etmeliyiz.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* bu ahlaki devletleştikten sonra da devam ettirdi. Sahabe bir seriye dönüşü Ben-i Hanife'nin efendilerinden Sumame bin Usal'ı esir etti. Sumame mescide bağlandı. Üç günün sonunda İslam'ı seçti. Allah Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem*:

'*Vallahi senden, dininden ve beldenden nefret ettim kadar hiçbir şeyden nefret etmiyordum. Bugün ise senden, dininden ve beldenden daha sevimli bir şey bilmiyorum.*'⁵ dedi.

Sumame'yi üç gün içinde değiştiren şey, esire yapılan muamele ve Müslümanların kendi aralarındaki sevgi ve saygıydı.

Sumame, Nebi'den izin alıp yola koyuldu. Umre için evinden çıkmış ve başladığı işi bitirmek istiyordu. Onun İslam'ını duyan Kureyş çok öfkelenildi. Ve ona karşı çıktılar. Sumame: '*Vallahi*

Bireysel çalışmaların yüzeysel ve geçici faydaları değil hedefimiz; cemaatsel çalışmanın derinlikli, programlı ve kalıcı bereketlerini elde edecek bir çalışma...

Muhammed'in izni olmadan bugüne kadar size gelen tek bir buğday tanesi dahi size gelmeyecek.' dedi. Mekkeliler korktular. Yemame ve Ben-i Hanife onların zahirelerini temin ettikleri yerlerdi. Kureyş Allah Rasûlü'ne mektup yolladı: 'Sen ki sıla-ı rahmi/akrabalık bağlarını gözetmeyi emredersin, Sumame bize ihtiyacımız olan hububatı senin iznin olmadan vermeyeceğini söylüyor.' dediler. Bunun üzerine Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* Sumame'ye haber yollayarak bu ticarete engel olmamasını istedi.⁶

Kureyş gibi Allah Rasûlü'ne ve ashabına her türlü eziyeti reva gören, onları yurtlarından çıkaran, mallarına el koyan, Bedir, Uhud, Hendek'te Müslümanlarla çarpışan, Hudeybiye'de onları umre için dahi Mekke'ye sokmayan insanlar dahi onun merhametinden nasibini almışlardı. Bu ve benzeri hadiseler kalplerini İslam'a ısındırmış, fırsatını bulan İslam'a girmiş, kalanlar da Mekke'nin fethiyle İslam'la şereflenmişti.

Evet, davetimize yeni bir boyut kazandırmalı ve bu yolla insanlara ulaşmalıyız. İslam'ın onlara yönelik mesajını sözlü ya da temsiliyetle onlara ulaştırmalı ve onları aldatıp sömüren, emeklerini hiçe sayan, onları aşağılayan ve modern köleler hâline getiren sistemin gerçek yüzünü onlara göstermeliyiz. Dünyaları müstekbirler eliyle heder edilmiş olan bu mazlumlara ahiretlerini kurtarma yolunda yardımcı olmalıyız.

Bugün onlara yardım eli uzatan çoğu kuruluş ya onları bir partiye yandaş olmaya zorluyor ya da onları reklam aracı olarak kullanıyor.

Bazısı onlar üzerinden kişisel gelişim süreçlerini tamamlıyor 'mutlu olmak için yardım edin' diyen kitapların havasına kapılıp 'evime girmesin, caddede görmeyeyim, elim eline değmesin, yardım kuruluşları aracılığıyla mutlu olayım' diyerek onlara yardım ediyor. Subhanallah!

Yardım eli uzatılırken dahi aşağılanıp kullanılıyorlar. Birilerinin şahsi zevklerini tatmin ediyorlar. Elbette tüm kuruluşları kapsamıyor bu söylediklerimiz. Ancak genel olarak kuruluşların bu hâlde olduğu gözle görülür bir hakikat.

Öyleyse sadece Allah *subhanehu ve teâlâ* emrettiği ve bu insanların İslam'ı sevip ona meyiletmesi düşüncesiyle bu işe soyunmalı ve paçaları sıvmalıyız.

Bu iş için gönüllü olan, iş durumu müsait

kardeşlerimiz öne çıkmalı ve taşın altına elini koymalıdır. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yardımıyla bu çalışma başlayacak ve hayırlara vesile olacaktır. Birçok çalışmada olduğu gibi öncü olan kardeşlerimiz ve bacılarımız ecrin büyük kısmını almış olacaklar. Geriden gelenlere örnek olacak, insanların hidayetine vesile olma sevabını alacaklardır.

Tabi bu duruma itiraz edenler de olacak. 'Eksen kayması mı yaşıyoruz' güzellemlerine muhatap olacağız. On yıllardır, on kişiyle karanlık odalara tıklımış, birbirini tevhide davet etme(!) azmini hiç yitirmeyen birileri burun kıvrıracak... Aynı kitaplar, aynı meseleler, aynı simalarla ömür tüketenler Nuh'u *aleyhisselam* örnek göstermeye devam edecek. Bunca yıllık İslami hayatlarında Nuh'a *aleyhisselam* değil Muhammed'e *sallallahu aleyhi ve sellem* ümmet oldukları hakikatini çözemeyen bu Müslümanlar, onları evlerinden çıkmaya zorlayacak her projeye 'Tevhidi bir bakış açısıyla' derin çözümlemeler yapacak, ümmetlerin sapma süreçlerinden girip, ne söylediklerini onların da tam anlamadığı yerlerden çıkacaklardır.

Siz bu kardeşleri derin analizleriyle baş başa bırakın ve İslam'a hizmet alanları açmaya devam edin. Tevhid ve Sünnet'i yeryüzünde yayma misyonunuzu unutmayın. Boş konuşanlar ya bir gün susacak ya da usulca açtığınız yoldan sizi takip edeceklerdir. Öncü olmaya azmetmiş ve bu uğurda adım atmış Müslümanların kaderidir bu. Yenilik ve projeler birilerine tembelliklerini hatırlatıyor. Kapalı ortamlara tıklılma konforlarını bozmak istemiyorlar. Böyle olunca da yapanları eleştiriyorlar.

Bizler düşünelim, misyonumuzu ifa edeceğimiz vesileler bulalım. Bunları Kur'an ve Sünnet'e arz edip meşruiyyetine bakalım. Daha hayırlı olandan bizi alıkoymadığından emin olalım. Sonra Rabb'imizden yardım isteyip yola koyulalım. Çaba bizden, başarı Allah'tandır.

6. Fethu'l-Bari 4372. Hadis şerhi İbn-i Hişam'ın siyerinden naklen

Eşin İçin Süslenmeyi Bil!

Müslüman bir kadın, eşi için güzel giyindiğinde veya o hoşnut olsun diye süslendiğinde, ona hem cennet garantisi vardır hem de cehennemden âzad teminatı! Bu nedenle ey mümine bacım, Allah için eşinin meşru isteklerine dikkat et. İlk günkü heyecanıyla onun için süslen, güzel kıyafetler giyin. Senin, kendini görmek istediğin şekilde değil, onun seni görmek istediği şekilde onu karşıla.

Allah'ın Adıyla...

Değerli mü'mine bacım, hatırlayacağın üzere bir önceki yazımızda elbise ve kıyafetlerde İslamî ölçünün ne olduğunu, müslüman bir bayanın nasıl kıyafetler giymesi gerektiğini ve bu konuda dikkat edilmeyen bazı hususları ele almaya çalışmıştık. Bu yazımızda ise inşaallah nispeten bu konuyla alakası olan ve birçok bacımızın dikkat etmediği bir başka noktayı konu edinerek sana nasihatlerde bulunmaya çalışacağız. Gayret bizden, güzel sonuçları var etmek Allah'tandır.

Değerli bacım, bilindiği üzere Yüce Allah; mümini-kâfiri, inananı-inanmayanı, iyisi ve kötüsü ile bütün kadınların fitratına süslenmeyi, güzel gözükmeyi ve insanların kendilerini dikkate alma içgüdüsünü yerleştirmiştir. Yeryüzündeki en çirkin kadın bile güzel şeyler giymekten hoşla-

nır, insanların kendisini beğenmesini, kendisine bakmasını ister. İşin aslı bunda garipsenecek bir şey yoktur; zira bu, onların fitratına konulmuş bir duygudur. Bu duygu mümine bir kadın olarak sende de mevcuttur. Bu nedenle senin de süslenmen, ziynet eşyası kullanman ve güzel kıyafetler giymen en doğal hakkındır. Bu hakkı sana, seni yaratan Allah vermiştir.

"De ki: 'Allah'ın, kulları için yarattığı ziyneti/ süs eşyasını ve temiz rızkı kimmiş haram kılan?' De ki: 'Bunlar, dünya hayatında müminler içindir. Kıyamet gününde ise yalnız onlara özgüdür.' İşte bilen bir topluluk için ayetleri böyle tafsilatlı bir şekilde açıklıyoruz."¹

1. 7/A'raf, 32

Bu anlattıklarımız herkesin bildiği şeylerdir belki; ama biraz sonra altını çiziceğimiz hususlar, maalesef birçok kadın tarafından bilinçli-bilinçsiz ihmal edilmekte veya farkında olmaksızın gözden kaçırılmaktadır. Bu nedenle bunlar oldukça önemli meselelerdendir.

Eşinin İkinci Evliliğini İstemiyorsan...

Etrafımızdaki birçok erkeğin sürekli ikinci evliliği gündem ettiğini ve daima yeni bir hanım almaktan dem vurduğunu duyarız, değil mi? Hatta sen kendi eşinden bile bunu onlarca kez duymuş, her kavga ettiğinde seni bununla tehdit ettiğine şahit olmuşsundur. 'İkinci eş de ikinci eş!' sözünü diline pelesenk etmesi bazen seni kendisinden ayrılmayı düşünmeye bile sevk etmiştir.

Peki, hiç düşündün mü, acaba eşinin bunu sürekli dillendirmesinin sebebi nedir?

Şimdi sen dur, bunu senin yerine biz düşünelim ve tespitlerimizi seninle paylaşarak sana fikir vermeye çalışalım. Kim bilir, belki bu sayede farkında olmadığın bir hususun farkına varır ve eşinle gerilen ilişkilerini yumuşatarak evliliğini daha mutlu bir hâle getirirsin.

Bacım, öncelikle şunu belirtelim ki, bu gün erkeklerin sürekli ikinci evlilikten bahsetmelerinin elbette birçok sebebi vardır. Eşlerinin çirkef olması, yeterince haklarına riayet etmemeleri, cazibelerinin bulunmaması, çok konuşuyor olmaları, belirli müzmin hastalıklara maruz kalmaları veya çocuğunun olmaması bu sebeplerin başında gelmektedir. Ama bizce bir sebep var ki, bu sebep belki erkeklerin genelinin yakındığı bir husus olmasının yanı sıra, kendilerini ikinci evliliği düşünmeye sevk eden yegâne unsurdur aynı zamanda. Ve bu, bizzat kendi ağızlarıyla ifade ettikleri bir gerçektir. Ayrılmayı düşünen birçok ailenin anlaşmazlıklarında arabuluculuk yaptığımız için bu konuda tecrübemiz olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle söyleyeceklerimizi can kulağıyla dinle ve mutlaka çıkaracağın bir ders olduğunu düşünerek oku.

Tespit edebildiğimiz kadarıyla erkeklerin sürekli ikinci evlilikten dem vurmalarının yegâne sebebi; senin, evinde eşine gereği gibi giyinmemen, süslenmemen ve arkadaşlarına görüldüğün kadar eşine güzel görünmeye çalışmamandır.

Evet, erkeklerin genelinin ikinci evliliği düşünmelerinin ana sebeplerinden birisi; kesinlikle kadınların, kocalarına gereği gibi süslenmemeleridir. Bu, bizim uydurduğumuz veya tahmin ettiğimiz bir şey değildir. Aksine birçok kardeşimizden duyduğumuz ve ikinci evliliği düşünmelerine gerekçe gösterdikleri bir nedendir. Birçok erkek sürekli bundan dert yakınmakta, daima eşlerinin kendilerine güzel giyinmediklerini, süslenmediklerini dile getirmektedirler. Hatta biz, eşinden şikâyetle bulunan birçok erkekte şu lafları çoğu kere duymuşuzdur:

'Hocam, eşim arkadaşlarıyla güne gittiğinde veya bir vesileyle oturum düzenlediklerinde en güzel ve en değerli kıyafetlerini giyiyor, süsleniyor, takılarını takmıyor; ama eve gelince şalvarını alıyor, halayığını kuşanıyor ve karşımızda aynı köylü kadınları gibi duruyorlar!'

Veya bazılarının şöyle dediğini onlarca kez işitmişizdir:

'Abi, eşimiz evinde çarşı-pazarda güzel ve çekici kıyafetler giyinen kadınlar gibi giyinmiyor. Bu nedenle istemeden gözümüz çarşı-pazarda dolaşan kadınlara kayıyor. Ne yapalım, biz de ikinciyi düşünüyoruz.'

Evet, bunlar etrafımızdaki kardeşlerimizden duyduğumuz ve kesinlikle hakikati olan sözlerdir. İşin aslına bakılırsa bu sözler, erkeklerin neden başka kadınlara meylettığını net bir biçimde ortaya koymaktadır. Eğer sen, eşinin başkalarına meyletmesini istemiyor ve ikinci evliliği ağzına dahi almasından razı olmuyorsan, bu durumda bu sözler kulak ver ve erkeklerin genelinin muzdarip olduğu bu noktayı dikkate alarak eşine gerektiği gibi giyinmeye, süslenmeye çalış.

Şimdi burada sana öyle bir rivayet aktaracağım ki, bu rivayet belki Riyazu's Salihin kitabını okuduğun ilk yıldan beri bildiğin, unutmadığın ve hatta sohbetlerde çokça duyduğun; ama içeri-
sindeki inceliği gözden kaçırdığın için ne manaya geldiğinin farkına varamadığın bir rivayet. Bunu, Allah için dikkatle ve anlamaya çalışarak tekrar okumanı rica ediyoruz.

Enes bin Mâlik *radıyallahu anh* anlatır:

Ebû Talha'nın, Ümmü Süleym'den olma bir oğlu vefat etmişti. Ümmü Süleym *radıyallahu anhâ*, ev halkına:

— Ebû Talha'ya ben haber vermedikçe, oğlu hakkında hiç biriniz bir şey söylemeyiniz, diye tembihledi. Sonra Ebû Talha eve geldi. Ümmü Süleym akşam yemeğini getirdi. Ebû Talha yemeğini yedi. Yemekten sonra Ümmü Süleym, Ebû Talha için öncekilerinden daha güzel bir şekilde süslendi. O da hanımıyla yattı. Ebû Talha'nın kar-nı doyup tatmin olduğunu görünce Ümmü Süleym ona:

— Ebû Talha! Bir millet, bir aileye emânet bir şey verseler de, sonra emânetlerini isteseler iade etmeyebilirler mi, ne dersin, dedi. Ebû Talha:

— Hayır, (vermemelik edemezler) dedi. Ümmü Süleym:

— O hâlde oğlunu geri alınmış böyle bir emânet bil, dedi. Ebû Talha kızdı ve:

— Mademki öyle, niçin hiç bir şey olmamış gibi davrandın? Şimdi de tutmuş, oğlumun durumunu bana haber veriyorsun, öyle mi, dedi ve hemen kalkıp Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* gitti, olanı biteni olduğu gibi haber verdi. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de:

— Geçen gecenizi, Allah hakkınızda bereketli kılsın, buyurdu.

Bundan sonra Ümmü Süleym hâmile kaldı...

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bir sefere çıkmıştı. Ümmü Süleym de bu sefere iştirak etmişti. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* seferden döndüğünde Medine'ye gece girmezdi. Medine'ye yaklaştıklarında Ümmü Süleym'i doğum sancıları tuttu. Bu sebeple Ebû Talha onun yanında kaldı, Rasûlullah da yoluna devam etti. Ebû Talha şöyle demeye başladı:

— Rabbim! Sen çok iyi bilirsin ki ben, Rasûl'ün ile beraber Medine'den çıkmaktan, onunla beraber Medine'ye girmekten son derece memnun olurum. Fakat bu defa bildiğin sebepten takılıp kaldım. Bunun üzerine Ümmü Süleym:

— Ebû Talha! Şimdi artık sancım kalmadı. Sen de git, dedi.

(Enes diyor ki) Biz yolumuza devam ettik. Medine'ye geldiklerinde Ümmü Süleym'i yine doğum sancısı tuttu ve bir erkek çocuk doğurdu. Annem (Ümmü Süleym) bana:

— Enes, bu çocuğu sen sabahleyin Rasûlullah'a götürmeden kimse emzirmesin, dedi. Sabahleyin ben çocuğu alıp Rasûlullah'a götürdüm. Rasûlullah'ın elinde bir dağlama âleti vardı. Beni görünce:

— Herhâlde Ümmü Süleym doğum yaptı, buyurdular.

— Evet, dedim. Hemen elindeki dağlama âletini bıraktı. Ben de çocuğu kucağına verdim. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, Medine'ye has acve hurmasından bir tane istedi. Onu ağzında iyice çiğnedi, sonra da çocuğun ağzına çaldı. Çocuk yalanmaya başladı. Bunun üzerine Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*

— "Medinelilerin hurma sevgisine bakın!" buyurdu. Çocuğun yüzünü okşadı ve ona Abdullah adını verdi.²

Değerli bacım, şimdi bu hadiste geçen şu ifadeyi gel, beraberce yeniden düşünüp anlamaya çalışalım:

نَمْ تَصْنَعْتُ لَهُ أَحْسَنَ مَا كَانَتْ تَصْنَعُ قَبْلَ ذَلِكَ

"Ümmü Süleym, Ebû Talha için öncekilerinden daha güzel bir şekilde süslendi..."

Şimdi gözünü kapat ve bizim yapacağımız iza-hı okumadan önce kendi kendine bu ifadenin ne anlama geldiğini iyice bir düşün...

İfadenin ne anlama geldiğini iç âleminde düşünmüşsen şimdi yeniden bize kulak ve-rebilirsin.

Bu ifade; sahabe hanımlarının, eşleri için süslandıklarını, özel durumlarda ise bu süs-lenmelerini çok daha fazla güzel yaptıklarını ortaya koymaktadır.

Laf tam buraya geldiğinde şu önemli soruyu sormadan geçemeyeceğiz: İffet abidesi olan, ha-yatlarını Allah'a adayan ve dünya ile neredeyse hiçbir alakalarının olmadığını bildiğimiz sahabe hanımları süslenir mi hiç?

Cevap: Evet. Hem de öyle bir süslenirler ki, eşlerini razı edecek ve onlara bütün dünya sı-kıntılarını unutturacak kadar.

Şimdi, sahabeyi kendine örnek aldığını iddia eden bir kadın olarak Allah için sen de şu soruları kendine sor:

- Acaba ben normal şartlarda eşim için süsle-niyor muyum?
- Özel bir durum olmadığı hâlde eşime güzel kıyafetler giyiyor muyum?
- Özel durumlarda bu süslenmemi daha da iyi yapıyor muyum?
- Dışarıda –istemedi bile olsa– gözü bin bir harama takılan kocama o kadınlar kadar süslenip, onun bu ihtiyacını gidermeye çalışıyor muyum?

Eğer bu sorulara olumlu cevap verebiliyorsan, hiç korkma ve bil ki sen sahabe kadınlarını örnek alan mümine bir hanımsın. Yok, eğer bu sorulara olumlu cevap veremiyor, aksine cevapların hep olumsuz yönde çıkıyorsa bu durumda hemen kendine çeki düzen ver ve sahabeyi kendine mo-del aldığın iddianı yeniden gözden geçir.

Arkadaşlarıyla yaptığın oturmalar, günler, soh-betler veya münasebetlerde en güzel kıyafetlerini

giyiniyor, onlara şirin gözükmeye çalışıyor; ama Allah ve Rasûlü'nden sonra en çok razı etmekle mükellef olduğun eşine giyinmiyor, süslenmi-yor ve gerektiği şekilde şirin gözükmeye çalışmı-yorsan, sana söyleyeceğimiz tek bir kelime var: Allah'tan kork!

Unutma ki eşin –Rasûlullah'ın da buyurduğu gibi– senin ya cennetin ya da cehennemindir. O, eğer senden razı olursa sen, eni yerler ve gökler kadar geniş olan cennetlere gidecek, en güzel ve en mükemmel nimetlere mazhar olacaksın. Yok, eğer senden razı olmazsa, bu durumda dayanıl-ması mümkün olmayan ateşi boylayacaksın! Ken-dine acımıyorsan, bari harama düşme korkusu yaşayan eşine acı. Kendine merhametin yoksa, günaha düşecek eşine merhamet et!

Ey bacım! Senin örneğin Ümmü Süleym *radiyalla-hu anha* olsun. Özellikle eşin çarşıda veya kadınların yoğun olarak bulundukları yerlerde çalışıyorsa, daha hassas ve daha dikkatli davran. Giyim ve kuşamına daha bir özen göster. Ve bil ki, eğer sen eşin için gerekli süslenmeyi ve giyinmeyi ya-parsan –özel bir durum olmadığı sürece– eşin ikinciye asla düşünmeyecek, bunun sözünü dahi etmeyecektir. Sen bilirsin? Eşine sahip çıkmak senin elinde. İster dediklerimize kulak vererek eşine sahip çık, istersen onu ellere ver.

Tercih senin...

Bacım, unutma ki eşini razı edebileceğin en öncelikli konuların başında onun için süslenmen ve onu, onun hoşnut olacağı elbise ve kıyafet-lelerle karşılamana gelir. Erkekler bundan hoşlanı-r, memnun olurlar. Dolayısıyla da bunu yapan eşlerinden, memnun olurlar. Onlar eşlerinden memnun oldular mı, artık bu hanımların cennete girmesi an meselesi olur. Bak, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ne buyurur:

"Kadınların en hayırlısı; eşi kendisine baktığında onu mesrûr eden, emir buyurduğunda ona itaat eden, nefsi ve malı hususunda hoşlanmayacağı şeyle ona muhalefet etmeyendir." ³

Eşin evine geldiğinde onu mesrûr edecek şekilde giyinmeyi ihmal etme; çünkü bu inşaallah senin cennet vesilen olacaktır.

İmam Nesaî ve Ahmed b. Hanbel'in rivayet ettiğine göre, sahabe hanımlarından bir tanesi, bir haceti için Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* yanına gelmişti. İhtiyacı görülüp tam gideceğinde Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ona:

—Eşin var mı, diye sordu.

Kadın:

—Evet, dedi.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*:

—Peki, ona karşı nasıl davranıyorsun, dedi.

Kadın:

—Gücüm yettiği kadarıyla ona karşı kusur etmiyorum, dedi. Bunun üzerine Rasûlullah

sallallahu aleyhi ve sellem:

—"*Eşine karşı nasıl bir konumda olduğuna dikkat et; zira o senin cennetin veya cehennemindir.*" buyurdu.

Müslüman bir kadın arkadaşlarına güzel giyindiğinde veya onlar için süslendiğinde, ona cennet garantisi olmadığı gibi cehennemden âzad teminatı da yoktur. Ama müslüman bir kadın, eşi için güzel giyindiğinde veya o hoşnut olsun diye süslendiğinde, ona hem cennet garantisi vardır hem de cehennemden âzad teminatı! Bu nedenle ey mümine bacım, Allah için eşinin meşru isteklerine dikkat et. İlk günkü heyecanıyla onun için süslen, güzel kıyafetler giyin. Senin, kendini görmek istediğin şekilde değil, onun seni görmek istediği şekilde onu karşıla. Sen bunlara dikkat ettiğinde göreceksin ki eşin, asla ikinci evlilikten söz etmeyecek ve gözünü haramdan daha iyi bir

şekilde koruyacaktır. İşte o zaman evlilik ne saadetli, ne mutlu ve ne huzurlu olur, sorma gitsin!

Laf buraya geldiğinde erkeklere de bir kaç söz etmeden geçmek olmaz; çünkü bu iş tek taraflı olacak bir iş değildir ve mutlaka iki tarafın da üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi gerekir. Bir taraf sonuna kadar sorumluluklarını yerine getirir, öbür taraf ise alabildiğine mesuliyetlerinden kaçarsa bir noktadan sonra kadının artık süslenme veya eşine güzel görünme duygusu körelecektir. Bu duygu köreldikten sonra da erkeğin kalkıp: '*Bana süslenmek zorundasın! Zira ben senin cennet veya cehennemimin.*' demesinin bir anlamı olmayacaktır.

Dediğimiz gibi bu iş, iki tarafı da ilgilendiren bir meseledir, her iki tarafın da bu konuda sorumlulukları vardır.

Müşahade ettiğimiz kadarıyla erkeklerin ailevî ilişkilerde birçok sıkıntılar var. Onlardan kimisi eşlerine gereği gibi değer vermiyor ve onları adeta kullanılacak bir mal gibi görüyor. Kimisi onların duygu, istek ve taleplerini hiçe sayıyor. Kimisi de onları sadece mutfakta aşçı, evde hizmetçi, yatak odasında da ihtiyaç gideren bir nesne olarak değerlendiriyor. Oysa vallahi kadın böyle bir nesne değildir. Kadın; İslam'ın kendilerine biçtiği role göre dünyayı temelinden sarsacak benzersiz dinamitlerden birisidir. Evet, her ne kadar bazı konularda erkekler gibi olmasalar da, bazı konular da var ki, o konularda onların yapamayacağı birçok işin üstesinden gelebilirler. Ve bu konularda erkeklerden daha üstün olurlar.

Eğer erkekler, eşlerinin gönüllerini okşamayı bilse, onları alıp biraz gezdireseler veya onlarla oturup biraz hoş vakit geçirseler onların anında kalplerini kazanırlar. Ama erkeklerin geneli, eve gelir gelmez ellerine kumandayı alarak televizyon karşısına kuruluyor, ardından yemeklerini yiyip çaylarını içiyorlar. Karınlarını şişirdiklerinde ise ya oldukları yere sızıp kalıyorlar ya da odalarına çekilip uyuyorlar. O gün eşlerinin neler yaptığını, günlerini nasıl geçirdiklerini, çoluk-çocuklarıyla

3. Nesaî; Hâkim. Hadis hasen'dir.

nasıl ilgilendiklerini hiç sormuyor, kadının ruh hâlini hiç anlamıyorlar. Kadın da bu durumu görünce ne eşine süslenesi geliyor, ne de onunla konuşa! Herkes işine bakıyor. Belirli bir zaman geçtikten sonra ise aile, ya ite kaka giden araba misali zorla yürüyor ya da yıkılmanın eşğine geliyor...

Sormak lazım, acaba bu durumda kim suçlu? Kadın mı, yoksa erkek mi?

Böylesi tavırları olan bir erkek eşinden süslenmeyi, güzel giyinmeyi, hoş kıyafetlerle kendisini karşılamayı ne kadar hak edebilir?

Hak etse bile kadın bunu ne kadar zevk ve iştiyakla yapar?

Eğer bizler eşlerimizden bir şeyler bekliyorsak bu durumda alt yapısını hazırlamalı ve onları hüsn-i muameleyle bizzat kendi ellerimizle teşvik etmeliyiz. Aksi hâlde emri vaki ile ne güzellik oluyor ne de hüsn-i muamele!

Eşim anlatmıştı... Bir bacı ona demiş ki: *"Ben eşimle İslamî bir hayat yaşamak şartıyla evlenmiştim. Ama aradan sekiz yıl geçti, daha eşimle oturup sekiz saat karşılıklı İslamî bir konuşma yapamadık! İslamî kitaplar okuyamadık! Şimdi, ben ondan ayrılmak istiyorum..."*

Bu bacıyı bu hâle getiren nedir?

Elbette ki eşinin vurdumduymazlığı...

Sonra kalkıp bu adamın *'Eşim bana süslenmiyor'* diye ortalığı velveleye verme hakkı var mıdır?

İşin aslına baktığımızda görüyoruz ki, erkekler hep kadınlarının kendilerine süslenmediklerinden şikâyet ediyorlar; kadınlar da hep eşlerinin kendileriyle manevî zaman geçirmediklerinden, kendilerine sevgi ve saygı göstermediklerinden şikâyetle bulunuyorlar. Oysa erkekler kadınlarla manevî ve duygusal zaman geçirmenin önemini bir bilseler, onlarla –kısa bir süreliğine bile olsa– nitelikli bir iletişim kurmanın gönüllerini fethedeceğinin bir farkına varsalar daha dikkatli olur, daha uyanık davranırlardı. Ama gelin görün ki erkeklerin geneli, bu basit fakat çok önemli olan detaydan habersizdirler. Bu detayı bilmedikleri için de her ortamda hep kadınların eksikliklerinden bahsetmekte.

Böylesi erkeklere yapacağımız en iyi nasihat, kendilerine Allah Rasûlü'nün şahsiyetini hatırlatmak olacaktır. Bilindiği üzere Allah'ın Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* eşlerine iyi davranır, onlarla gereği gibi ilgilenir, maddî-manevî her türlü ihtiyaçlarını karşılamaya çalışır, psikolojik hâllerine dikkat eder ve elinden geldiğince haklarını kendilerine iade etmeye çalışır. Ve yine Allah'ın Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ikinci namazlarından sonra eşleriyle bir araya gelerek onlara kıssalar anlatır, önceki ümmetlerden örnekler verir ve bu şekilde kendilerine dinlerini öğretirdi. Evine geldiğinde vaktini üçe bölerek, üçte birini ailesine ayırdığını ve bu süre zarfında onların gerek maddî gerekse manevî ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştığını bilmeyenimiz yoktur.

"Andolsun, Allah'ın Rasûlü'nde sizin için; Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır."⁴

Hani Allah'ın Rasûlü'nde her konuda bizim için güzel bir örneklik vardı?

Hani O, hayatın her alanında bizlere numune-i imtisaldi?

Hani O; hem bir imam olarak, hem bir komutan olarak, hem bir baba olarak, hem bir hoca olarak, hem de bir eş olarak bizlere örnekti?

Ama maalesef bu gün Müslümanlar; namazlarında, oruçlarında, cihadlarında onu örnek almaya çalıştıkları hâlde, ailelerine nasıl muamele edecekleri noktasında onu örnek almıyorlar! Veya daha korkutucu bir ifadeyle almak istemiyorlar!

Eğer bizler hayatın her alanında Efendi'mizin bizlere örnek olduğunu söylüyorsak –ki bu, kesinlikle böyle– bu durumda ailesi ile nasıl zaman geçirdiğini ve onlara nasıl muamelede bulunduğunu bilmek ve buna göre davranmak zorundayız.

Ey müslüman! Sen ailene böyle davrandın da, ailen sana süslenmedi mi?

Sen eşinle böylesine hoş zaman geçirdin de, o sana güzel kıyafetler giymedi mi?

Allah'tan kork ve eşine zulmetme! Onun haklarını ona iade et ki, o da senin haklarını sana iade etsin.

Erkeklerle son olarak şunu hatırlatmak istiyoruz: Sizler ikinci evliliklerinizi gerçekleştirseniz bile, kadın olmaları bakımından birinci eşlerinizden daha farklı biriyle karşılaşmayacaksınız. Evet, bu bakımdan farklı birisiyle karşılaşmayacaksınız. Hatta üçüncü evliliklerinizi bile yaparsanız karşınızda birinciden daha farklı bir kadın bulamayacaksınız. Çünkü siz aynı kaldıkça kadın aynı kadın, yapı aynı yapı, psikoloji aynı psikoloji olmaya devam edecektir. Değişen sadece kadının huyları veya güzellik gibi bazı yönleri olacak. Ama kadın aynı kadın olarak kalacak. Dolayısıyla erkeklerle düşen, ikinci veya üçüncü evliliği ısrarla düşünmeleri veya dillendirmeleri değil, elleri altında olan eşlerini ıslah ederek onlara sahip çıkmalarıdır.⁵

5. Burada elbette ikinci evliliği hiçbir surette uygun görmediğimiz sonucu çıkarılmamalıdır. Allah'ın müsaade ettiğine kim karşı gelebilir ki? Ancak burada bizim vurgulamak istediğimiz şey; erkeklerin mutluluğu yanlış yerde aradıkları gerçeğidir. Evet, Türkiye şartlarında erkeklerimiz mutluluğu yanlış yerde aramaktadırlar! Asıl olarak aileleriyle yuva yıkacak kadar ciddi problemleri olmadığı hâlde, sadece yanlış bazı uygulamalar sonucu ikinci evliliği düşünerek, mutluluğun bunda olduğunu zannetmektedir bizim erkekler. Oysa birinci eşlerinde yaşadıkları problemlerin aynısını –hatta belki daha fazlasını– ikinci eşlerinde de yaşayacaklardır. Bu, tecrübeyle sabit olmuş bir realitedir. Bu nedenle bizim, erkekleri

Burada son olarak önemli gördüğümüz bir meseleye daha temas ederek yazımızı noktalamak istiyoruz: Bilindiği üzere kadınların güzel kıyafetler giyebilmesi için erkeklerin birazcık kesenin ağzını açmaları gerekmektedir. Çarşı-pazarlarda güzel kıyafetle gördükleri kadınların geneli, haftanın bilmem kaç günü alış-veriş mekânlarında veya kıyafet mağazalarında zamanlarını geçiriyor ve bu noktada adeta servetlerini harcıyorlar. Sen de ey müslüman, eşinin güzel giyinmesini ve giyimiyle seni hoşnut etmesini istiyorsan ona güzel ve kullanışlı kıyafetler almalısın. Sakın ola bu noktada yapacağın harcamayı israftan sayma; zira bir kere harama düşeceğine, binlerce liranı kıyafete harcaman daha evladır. Unutma ki cehennem, para ile ölçülecek bir yer değildir. Eğer eşinin giyinmesi ile sen haramdan korunabiliyorsan, bu yolda yapacağın harcamalar senin için inşaallah sadaka sayılacak ve seni cehennemden âzad eden harcamalardan kabul edilecektir.

Allah tüm Müslümanlara iffetli, haramdan uzak ve mutlu bir evlilik sürdürmeyi nasip etsin. Tüm kardeşlerimizin, eşleri ile aralarında olan ilişkileri ıslah ederek kendilerine yaşanılabilir bir ev ortamı ihsan etsin. Hiç şüphesiz ki O, duaları işiten ve onlara en iyi şekilde karşılık verendir. (Allahumme Âmîn)

Değerli bacım, bu yazımızda da sana bazı önemli nasihatlerde bulunmaya çalıştık. Rabb'im bizi bir sonraki yazıyı kaleme almaya muvaffak kılsa, yine dikkat etmen gereken bazı konularla sana nasihatlerde bulunarak seni hayra ve takvaya yönlendirmeye çalışacağız. Allah bizi ve seni bu nasihatlerden en güzel şekilde faydalanan kullarından eylesin.

Bir sonraki yazımızda tekrar buluşmak dileğiyle, fi emânillâh...

mize tavsiyemiz; ikinciye düşünmek yerine birinci eşlerin ıslah yolunu tercih etmeleridir. Unutulmamalıdır ki bu, hem kendileri hem de yuvaları için en uygun olanıdır.

Nifak Hareketinin İç Kaos Hamleleri

Baş münafık İbni Ubeyy tarafından Medine içerisinde yapılacak eylemler teker teker ortaya döküldü. Bu planları gerçekleştirebilmek için, şimdi istismar edilecek bir olay vardı; o da Cahcah ile Sinan'ın münakaşasıydı.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Ben-i Nadr Medine'den sürülmüştü. Münafıkların reisi İbni Ubeyy de Yahudi dostlarının ve ittifaka dahil olan münafıkların, Medine'den sürülmesine çok üzülmüştü. Artık, eylemini İslam toplumu içinden yalnız başına münafık arkadaşlarıyla birlikte sürdürecekti.

Bureyde bin Husayb, Ben-i Mustalik'in reisi Haris bin Ebi Dırar'ın Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ile çarpışmak üzere hazırlık yaptığı haberini, verilen emir üzerine araştırmasını sağladı. Haberin doğruluğu ortaya çıkınca, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* askerî bir birlik hazırladı. Hazırlanan yedi yüz kişilik birlik içine çok sayıda münafık da katılmıştı. Bu zamana kadar hiçbir gazveye bu kadar münafık katılmamıştı.

Mustalikoğulları gazvesi için hicretin altıncı yılının Şaban ayında Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* yerine Zeyd bin Harise'yi vekil bırakarak Medine'den yola çıktı.

Rasûlullah'ın gideceği yeri gizli tutması, bize o günkü İslam toplumunun içerisinde henüz kopuklukları cahiliye asabiyetinden arınmayıp, nifak için malzeme olabilecek kişilerin (münafıkların) varlığına işaret sayılabilir. Zira Rasûlullah *sallalla-*

hu aleyhi ve sellem önce Şam'a doğru gidiyor izlenimi verdi, sonra da Tihame tarafına yöneldi ve asıl hedefe doğru süratle ilerledi.

İslam tarihinde, Mureysi gazvesinde, Mustalikoğulları ile yapılan savaştan ziyade, münafıkların çevirdikleri entrikalar dikkatimizi çekmektedir. Nitekim, Mureysi gazvesinde müslümanlar zafer elde edince, münafıklar da İslam toplumu içerisinde iç savaşı başlatmak amacıyla eyleme giriştiler.

Önce Ensar ve Muhacir'in arasını açıp, fitne çıkarmak ve cahiliye devrinde olduğu gibi iç savaş başlatmak istediler. Sonra da bu gayretleri boşa çıkınca, Rasûlullah'ın şahsına ve ehl-i beytine iftira kampanyası başlattılar.

Ensar-Muhacir Arasında Fitne Çıkarıp, İç Savaşı Başlatmak İstemeleri

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Mureysi kuyusu başındaki ordugahta iken, Muhacirler ile Ensar arasında münakaşa oldu. Ömer'in *radıyallahu anhu* Gifarogullarından ücretle tutmuş olduğu seyisi Cahcah bin Mes'ud ile Benî Avf bin Hazrec'in müttefiki Sinan bin Veber El-Cühenî, kuyudan su

çekerken münakaşa ettiler. Sinan, İbni Ubeyy'in müttefiki idi. Cahcah ile Sinan kuyudan su çekerken kovaları karıştı. Yukarı çekilen Sinan'a ait kova idi. Fakat Cahcah 'vallahı o benim' deyince anlaşmazlık çıktı. Cahcah vurunca, Sinan'ın yüzünden kan akmaya başladı. Bu sırada Sinan, 'Yetiş Ensar topluluğu!' diye bağırdı. Cahcah da 'Yetiş Muhacir topluluğu!' diyordu. ¹

Bu seslenme usulü cahiliye âdetini andırırken, iç savaş da başlamak üzereydi. Ensar ve Muhacirler'den bazılarının içlerinden yeterince söküp atamadığı cahiliye tansiyonu birden yükseldi. Nitekim, bu olay üzerinde Muhacirler, Evs ve Hazrec'ten olanlar hemen geldiler. Rivayete göre iki taraf kılıçlarını bile sıyırmışlardı. ²

Müslümanların iç huzuru, tesanüd ve birliği, sarsılma tehlikesi geçiriyordu. Münafıkların bozunculuğu işi bu noktaya kadar getirebilmişti. Nitekim Muhacirler'le Ensar'ın ileri gelenleri bu konuda çok endişelendiler. Yatıştırıcı ve uyarıcı konuşmalar yaptılar. Ancak bu arada baş münafık İbni Ubeyy bin Selul'ün beklediği fırsat doğmuştu. Hemen nifak açısından değerlendirmeye yolunu tuttu. Cahcah'ın 'Ey Kureyş topluluğu' diye seslendiği sırada İbni Ubeyy, münafık arkadaşlarından Malik, Dâis, Süveyd, Evs bin Kayzî, Muattib bin Kuşayr, Zeyd bin Lusayd, Abdullah bin Nebtel ile oturuyordu. Bu sesi duyunca çok kızdı. Derhal şu sözlerle Ensar'ı kışkırtmaya başladı: 'Ey Evsoğulları! Ey Hazrecoğulları! Ben size dostunuz ve müttefikiniz Sinan bin Veber El-Cühenî'ye yardımcı olmanızı tavsiye ederim.' ³

İbni Ubeyy bununla kalmadı. Ensar'ı şu sözleriyle tahrike devam etti: 'Muhacirlerin yaptıklarını gördünüz mü? Kendi yurdumuzda bize galebe çaldılar, bizi tanımadılar. Eskilerin darb-ı meseli vardır: Köpeği besle (semirt) seni yesin.' ⁴

İçindeki nifakı bu sözlerle dökmeye devam eden İbni Ubeyy, kendine ve münafık arkadaşlarına, özellikle çıkaracakları nifaka güvenmiş olacak ki, Medine'ye dönüldüğünde resmen harp yapacağını şöyle ilan etti: 'Yemin olsun! Eğer

Medine'ye dönecek olursak, en izzetli ve kuvvetli olan, en zelil ve zayıf olanı şüphesiz Medine'den sürüp çıkaracaktır.' ⁵

İbni Ubeyy bu sözlerin ardından kaymine dönüp sitem etti: 'Siz kendi elinizle bunu yaptınız. Onlara peşkeş çekip, yurdunuzu bölüştünüz. Şayet yüz vermeseydiniz onlar da çekip giderlerdi.' ⁶

Ensar'ın müslümanlar safında savaşa katılmalarını da başlarına kakan İbni Ubeyy şöyle demişti: 'Onlar (Muhacirler) çoğaldı, siz azaldınız. Bu arada tabii ki evlatlarınız yetim kaldı.' ⁷

İbni Ubeyy Muhacirler'e yaptıkları maddi yardımın kesilmesi hususunda Ensar'a şu direktifleri veriyordu: 'Müslümanların Medine'den dağılıp gitmeleri için Muhacirler'e zekat ve sadaka vermeyin ki, dağılıp gitsinler.' ⁸

Neticede baş münafık İbni Ubeyy tarafından Medine içerisinde yapılacak eylemler teker teker ortaya döküldü. Bu planları gerçekleştirebilmek için, şimdi istismar edilecek bir olay vardı; o da Cahcah ile Sinan'ın münakaşasıydı. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem münafıkların yaptıkları bu gizli faaliyetlerden vahiy yoluyla haberdar edildiği için⁹ hemen duruma el koydu. Yapılan bu hareketleri 'cahiliye âdeti ve murdarlık' olarak nitelendirdi. Hatta böyle kişilerin namaz kılsa, oruç tutsa, müslüman olduğunu söylese de cehenneme atılacağını haber vermesi ve¹⁰ Rasûlullah'ın müdahalesiyle bu iki kişi barıştı.

Mureysi gazvesinde çevirdiği nifakla ilgili sözlerin Zeyd bin Erkam tarafından kaydedildiğini anlayan İbni Ubeyy 'şaka yaptım' diyerek yaptıklarını örtbas etmeye çalıştı. Fakat Zeyd, bütün söylenenleri, duyduğu şekilde Rasûlullah'a sallallahu aleyhi ve sellem iletti. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem münafıkların gayelerini iyi bildiği için, onların üzerine gayet temkinli gitti. Olayları büyütme istemedi. Aksine, münafıklar ise olayı büyütme istiyorlardı.

Münafıkların sözü bütün orduda yayıldı. Hatta

1. İbni Hişam

2. İbni Sa'd

3. Taberi

4. İbni Hişam, Taberi

5. İbni Hişam, Taberi, 63/Münafıkun, 8.âyetin tefsiri

6. Buhari, İbni Sa'd

7. Buhari

8. Buhari K.Tefsir

9. Bkz. 63/Münafıkun, 1-8

10. Buhari, Kitabul Menakıb

Ensar'dan bir topluluk, Zeyd bin Erkam'ı tevbeyle davet etti. *'İbni Ubeyy'i kastederek), Sen kavminin büyüğüne, söylemediği şeyleri söyledi, demekle zulüm ettin. Akrahlık bağlarını kopardın.'* diye Zeyd bin Erkam'ı sıkıştırdılar. Dolayısıyla İbni Ubeyy'i doğrulamak istediler. Zeyd bin Erkam ise, işitliklerinin doğruluğunda ısrar etti ve şöyle dedi: *'Vallahi İbni Ubeyy'in söylediğini Rasûlullah'a sallallahu aleyhi ve sellem iletirdim.'* Zeyd, vahiy yoluyla doğrunun açıklanacağına inanıyordu. Ancak, sanki asılsız bir söz peşinde gidiyormuş gibi zannedilmenin ezikliğini taşıyordu.

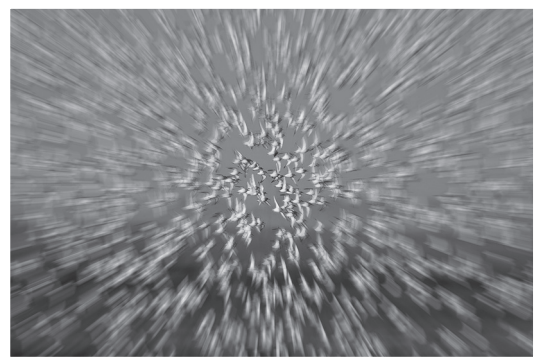
Bu arada ikinci bir fitne çıkmak üzere idi. Ömer *radiyallahu anı* tarafından, münafıkların idamı teklifi gündeme getirildi. Sözü edilen teklif tahakkuk ettirilirse, iç savaş başladı demektir. Nitekim Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Ömer'in *radiyallahu anı* teklifine karşılık şu cevabı verdi: *"Ey Ömer! Olmaz öyle şey! İşin iç yüzünü bilmeyen halk, Muhammed ahabını öldürüyor diye konuşmaya başlarsa durum nice olur?"*¹¹

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* hadiselerin daha da kötüye gitmemesi ve nifakın söndürülmesi için tedbir aldı. O günün sıcak bir saatinde orduyu yola çıkardı. Medine'ye dönmelerini sağladı. Yolda giderken, ordu, yorgunluk ve uykusuzluktan dolayı uykuya daldılar. İbni Ubeyy'in çıkardığı nifak, unutturulmaya çalışıldı ve bunda da başarılı olundu.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Zeyd bin Erkam'ın getirdiği haber üzerine İbni Ubeyy'i sorguya çektiğinde, İbni Ubeyy inkar etti. Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* ulaşan sözlerin sahibinin kendisi olmadığını söyledi. Yanından bir kaç kişiyi de şahit gösterdi.

Useyd bin Hudayr'a Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, İbni Ubeyy'in söylediği, *'Medine'ye dönecek olursak, en izzetli ve kuvvetli olan, en zelil ve zayıf olanı şüphesiz Medine'den sürüp çıkaracaktır'* sözünü hatırlattı. Bunun üzerine Useyd bin Hudayr Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle dedi: *'Ya Rasûlallah! İstersen sen onu Medine'den çıkarırsın. Asıl zelil ve zayıf olan odur. Aziz ve kuvvetli olan sensin. Ya Rasûlallah! İbni Ubeyy'e iyilikle muamele et. Vallahi, sen bize geldiğin zaman, kavmi ona krallık tacı hazırlamıştı. O, elinden çıkan saltanatını, senin aldığını sanmaktadır.'*¹²

Mustalikoğulları'nda Bak'a'da su başında ordu konakladığı zaman fırtına çıkmıştı. Bu arada Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* büyük bir düşmanın

ölümünden haber verdi. Bu şahıs münafıkların sığınağı ve ümit kaynağı olan, Yahudi büyüklüğünden Rifâ'a bin Zeyd bin Tâbut idi.

Ubade bin Samit Kaynukaoğulları'ndan Yahudi Rifâ'a bin Zeyd'in ölüm haberini işitince İbni Ubeyy'e şöyle dedi: *'Ey Ebu Hubab! Dostun öldü!'* İbni Ubeyy, *'Hangi dostum?'* diye sorduğunda Ubade bin Sâmî, *'Ölümü, İslam ve müslümanlar için bir fetih ve inkişaf olan kimse'* diye cevap verdi. İbni Ubeyy ölen şahsın Rifâ'a bin Zeyd olduğunu öğrenince çok üzüldü ve elleri yana düştü.

İbni Ubeyy'in nifakı ordu içerisinde iyice belirince, oğlu Abdullah Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle bir müracaatta bulundu: *'Ey Allah'ın Rasûlü! Abdullah bin Ubeyy öldürülecekse, onu ben üstleneyim; korkarım ki, öldürmeyi benden başkasına emredersen de nefsim, babam Abdullah bin Ubeyy'in katilinin halk arasında gezip dolaştığını görmeye beni bırakmaz, tahammül edemez de bir mümini öldürmüş olurum.'*

İbni Ubeyy'in oğlu Abdullah'ın bu sözlerine karşılık Rasûlullah'ın verdiği cevap oldukça ilginçtir: *"Hayır! Ona yumuşak davranırız. Aramızda yaşadığı sürece, onunla iyi geçiniriz, iyi arkadaşlık yaparız."*¹³

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bu sözleriyle, münafıkların kesinlikle hedefine ulaşamayacaklarını da belirlemiş oluyordu. Zira karşıdaki düşmanın hedefi belli olunca, olayları ona göre çözümlemek gerekmektedir. Şayet münafıkların hedefi bilinmeden olaylar üzerine gidilmiş olsaydı durum ne olurdu?

Nitekim Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Ömer'i *radiyallahu anı* bu konuda uyardı. Ömer'in *radiyallahu anı* İbni Ubeyy hakkındaki öldürme teklifini hatırlattı: *"Gördün ey Ömer! Eğer onu öldür dediğin gün öldürülmesine izin verseydim, şüphesiz onun yüzünden ortalık sarsılırdı."* Ömer de *radiyallahu anı*

11. İbni Hişam, Taberi

12. İbni Hişam

13. İbni Hişam, Taberi

'Benim iman etmemi istediniz, iman ettim. Malımın zekatını vermemi istediniz, zekatımı verdim. Şimdi de Muhammed'e secde etmemi mi istiyorsunuz?'

bunun üzerine, 'Anladım ki, Rasûlullah'ın işinde, benim işimden daha büyük bir hayır var' dedi.

İbni Ubeyy'in oğlu Abdullah, Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* çok mülayim davranması karşısında mahcup olmuş olacak ki, babasının peşini bırakmadı. Mureysi'den dönüşte babasının önünü kesip devesini çöktürdü ve şöyle dedi: 'İzzet ve şeref Allah ve Rasûlü'ne ait olduğunu itiraf edinceye kadar senden ayrılmayacağım.'

İbni Ubeyy, oğlunun bu davranışını çok yadırgadı ve 'Demek sen beni Medine'ye bırakmayacaksın?' dedi. Oğlu Abdullah ısrarla, 'Evet, bugün bu insanlar arasında en aziz kimdir? En zelim kimdir? Sana öğretilinceye kadar seni Medine'ye bırakmayacağım.' dedi. İzzet ve şeref Allah'ın ve Rasûlü'ne ait olduğunu babasına ikrar ettirdi. Rasûlullah bu işten dolayı Abdullah'a dua etti ve babasının yolunu açmasını emretti.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* İbni Ubeyy ile alakasını kesmedi. Onunla konuşmaya ve ilgilenmeye devam etti. Fakat sahabe, Mustalikoğulları gazvesinde münafıkları eylemleriyle biraz daha yakından tanımış oldu. Özellikle, Mureysi gazvesinde münafıkların yaptıklarını anlatan Münafikun Suresi'nin inmesiyle bütün müslümanların dikkati çekildi. Sonuçta müslümanlar, bu tür olaylar karşısında daha dikkatli davranmak gerektiğini düşündüler.

Münafikun suresinin nüzul sebebi hakkında müfessirler Mustalikoğullarının gazvesini gösterirler. Bu surede, münafıkların niyetleri, iç ve dış yapıları bütün ayrıntılarıyla ortaya çıkarılmaktadır. İbni Ubeyy ve yandaşlarının bütün eylemleri, tutum ve davranışları, Mureysi gazvesi sebebiyle nazil olan ayetlerle şöyle bildirilmektedir:

"Münafıklar sana geldiklerinde: Şahitlik ederiz ki sen Allah'ın Peygamberi'sin, derler. Allah da bilir

*ki sen elbette, O'nun Peygamberi'sin. Allah, münafıkların kesinlikle yalancı olduklarını bilmektedir. Yeminlerini kalkan yapıp Allah yolundan yan çizdiler. Gerçekten onların yaptıkları ne kötüdür! Bunun sebebi, onların önce iman edip sonra inkâr etmeleridir. Bu yüzden kalpleri mühürlenmiştir. Artık onlar hiç anlamazlar. Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider, konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Onlar sanki duvara dayanmış kütükler gibidir. Her gürültüyü kendi aleyhlerine sanırlar. Düşman onlardır. Onlardan sakın. Allah onların canlarını alsın. Nasıl bu hâle geliyorlar? Onlara: Gelin, Allah'ın Peygamberi sizin için mağfiret dilesin, denildiği zaman başlarını çevirirler ve sen onların, büyüklük taslayarak uzaklaştıklarını görürsün. Onlara mağfiret dilesen de, dilemesen de birdir. Allah onları kesinlikle bağışlamayacaktır. Çünkü Allah, yoldan çıkmış topluluğu doğru yola iletmez. Onlar: Allah'ın elçisinin yanında bulunanlar için hiçbir şey harcamayın ki dağılıp gitsinler, diyenlerdir. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Fakat münafıklar bunu anlamazlar. Onlar: Andolsun, eğer Medine'ye dönersek, üstün olan, zayıf olanı oradan mutlaka çıkaracaktır, diyorlardı. Halbuki asıl üstünlük, ancak Allah'ın, Peygamberinin ve müminlerinindir. Fakat münafıklar bunu bilmezler."*¹⁴

Münafikun suresinin bu ilk ayetleri nazil olduğunda İbni Ubeyy'e 'Ey Ebu Hubab! Senin hakkında şiddetli ayetler nazil oldu. Rasûlullah'a git de, senin için Allah'tan af dilesin' dediklerinde İbni Ubeyy'in şöyle bir itirazda bulunduğu nakledilir: 'Benim iman etmemi istediniz, iman ettim. Malımın zekatını vermemi istediniz, zekatımı verdim. Şimdi de Muhammed'e secde etmemi mi istiyorsunuz?'¹⁵

Zeyd bin Erkam bu olayda, kulağıyla vazifesini yapan genç olarak tarihe geçti. Çünkü, Zeyd'in getirdiği haberlere münafıklar, 'Yalan söylüyor' diye itiraz ediyorlardı. Halbuki nazil olan ayetler Zeyd'i doğruladı. Münafikun suresi nazil olunca, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Zeyd bin Erkam'ın kulağını tuttu; sonra da "İşte Allah yolunda kulağıyla vazifesini yerine getirmiş olan genç budur. Ey Zeyd! Allah seni tasdik etti." buyurdu.¹⁶

Mustalikoğulları ve Mureysi gazvesinde yaşananları özetledikten sonra burada yaşanan ve nifak hareketinin hamlelerinin değerlendirmesini ise bir sonraki ayda yapmaya çalışacağız inşaallah.

"Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun" duamız ile...

14. 63/Münafikun, 1-8

15. Taberi

16. Hz. Peygamber Devrinde Nifak Hareketleri, özetle.

Gizli/Açık Davet Dönemi Ayrımı ve İslami Harekete Yansıması

Bugün Müslüman olan ya da kendini İslam'a nispet eden birçok topluluk, gizli davet dönemi ayrımını kendilerine ölçü alıp bazı davranışlarda bulunmaktadırlar. İmanlarını gizlemekte, daveti çok az bir kitleye ulaştırmakta ya da böyle bir çabaya hiç girmemekte, küfür toplumunda fark edilmemek için İslam'ın şiarlarını üzerlerinde taşımamaktadırlar.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a; salât ve selam, O'nun Rasûlü'ne olsun.

Allah Rasûlü, Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* gelen ilk direktifler doğrultusunda vahyi insanlara ulaştırmaya, onları hidayete çağırmaya başladı. On üç yıl devam eden davet süreci siyer kitaplarında genel olarak şöyle tasnif edilmektedir:

A. Mekke Dönemi

- Gizli Davet Dönemi (Genellikle 3 yıl)
- Açık Davet Dönemi

B. Medine Dönemi

Elbette ki bu ayırım, sonuçları itibari ile İslami Hareketi kuvvetli bir biçimde etkileyecek bir tasniftir. İşte biz bu yazımızda gizli/açık davet şeklindeki kategorilendirmenin neden eksik/yanlış olduğunu açıklamaya çalışacağız.

Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* bazı rivayetlerde üç sene, bazı rivayetlerde ise daha az süren ilk davet yıllarını "Gizli Davet Dönemi" olarak adlandıranlar şunu ileri sürmektedirler:

"Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bu dönemde belli başlı kişilere daveti ulaştırdı ve İslam'ı kabul edenler de imanlarını gizlediler. Müşrikler açık davet safhasına geçinceye kadar Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* peygamberlik iddiasından habersizdiler."

Bu ifadeler, içerisinde bazı eksiklikleri ve yanlışlıkları barındıran bir iddiadır. Şimdi madde madde onları sıralamaya çalışalım:

1. İslam'ın ilk yıllarında gizli davet yapıldığını belirten siyer kitapları başta olmak üzere, tüm siyer kitaplarında ilk Müslümanlar ile alakalı hidayete ulaşma kıssaları zikredilmektedir. İlginç olan ise bu kıssalarda bazı ifadelerin gizli davet iddialarını çürütecek nitelikte olmasıdır.

Mesela; Ebu Bekr'in *radıyallahu anh* İbni Hişam'da yer alan İslam'a giriş kıssası bunlardan birisidir. Ebu Bekr *radıyallahu anh* Allah Rasûlü ile karşılaşınca ona şöyle diyor:

"Kureyş'in senin hakkında "Bizim ilahlarımızı kabul etmiyor, fikirlerimizi ve akıllarımızı kıt görüyor ve balarımızı tekfir ediyor" diye söyledikleri doğru mu?"

Nasıl oluyor da gizli yürütülen bir davetin, hem de henüz başında Mekkelî müşrikler her şeyi bu kadar tafsilatıyla bilebiliyorlar?

Yine bazı kitaplarda ilk Müslümanlar arasında sayılan Amr ibn Abese'nin kıssası da konumuza ışık tutması açısından önemlidir.

Allah Rasûlü ile buluşmasını şöyle anlatıyor:

"Ben cahiliye devrinde iken halkın sapıklıkta olduğuna ve onların hak üzere olmadıklarına inanıyordum. Onlar putlara taparlardı. Bu sırada Mekkelî bir kişinin önemli şeylerden haber verdiğini duydum. Hayvanıma binerek o kişinin yanına geldim."

Kureyş'ten uzakta yaşayan bir kişi dahi bu daveti duyuyor ise, Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* çağrısını bir gizlilik içinde yaptığını söylememiz ne kadar doğru olur?

2. Allah Rasûlü'nün siretine genel olarak baktığımızda bazı konularda ciddi düzeyde gizlilik uyguladığını görmekteyiz. Ve Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* gizlediği hiçbir mesele- nin muhataplarınca açığa çıkarılmadığına şahitlik etmekteyiz.

Mesela; Mekke dönemi boyunca Müslümanların gizli eğitim merkezi Daru'l Erkam'dı.

Bu merkez, müşrikler tarafından asla öğrenilemedi. Az sayıdaki Müslüman'a Mekke gibi küçük bir yerde uygulanan baskıyı da hesaba katarsak Daru'l Erkam'ın gizliliğinin ne kadar büyük bir başarı olduğunu rahatlıkla anlayabiliriz.

Aynı şekilde Allah Rasûlü'nün zayıflıkları nedeni ile bazı Müslümanlara imanlarını gizlemelerini tavsiye etmesi, onların da Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* buyruklarına uymaları sonucunda müşriklerin onları fark edememeleri konumuza başka bir örnek teşkil etmektedir. Ömer'in *radiyallahu anhu* İslâm'a giriş kıssası bu duruma işaret eden bir vaki'dir.

Ömer'in kız kardeşi Fatıma binti el-Hattab ve kocası Said bin Zeyd *radiyallahu anhu* Müslüman olmuşlardı. Bunlar müslüman olduklarını Ömer'den gizliyorlardı. Nuaym bin Abdullah en-Nahham¹ Müslüman olmuştu ve bu kişi de İslâm'a girdiğini kavminden korktuğundan do-

layı gizliyordu. Habbab bin el-Eret, Fatıma binti el-Hattab'a gidip geldikçe ona Kur'an okurdu.

Birgün Ömer kılıcını kuşanarak, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ve ashabından bazı kimselerle karşılaşarak onlarla dövüşme isteğiyle evden dışarı çıktı. Zira kendisine Müslümanların Safa yanında bir evde toplandığı haber verilmişti. Toplanan Müslümanlar erkek ve kadın olarak yaklaşık kırk kişi idi. Burada Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ile birlikte amcası Hamza bin Abdumuttalib, Ebu Bekir es-Sıddık, Ali bin Ebi Talib ve Müslümanlardan bir takım kişiler *radiyallahu anhum* bulunmakta idi. Buradakiler, Habeşistan topraklarına hicret etmeyip Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ile birlikte Mekke'de kalan kimselerdendi. Yolda Nuaym bin Abdullah, Ömer'e rastladı. Ona dedi ki:

"Ey Ömer! Nereye gidiyorsun?" Ömer'de ona dedi ki:

"Sabii (dinini değiştiren) Muhammed'e gidiyorum. O Kureyş'in düzenini bozdu. Onların hepsini akılsızlıkla it- ham etti. Ve Kureyş'in dinini ayıpladı, ilahlarını kötüledi. İşte bunun için onu öldü- receğim."

Nuaym ona şöyle dedi:

"Vallahi ey Ömer! Nefsin seni kandırmıştır. Sen Muhammed'i öldürürsen Ben-i Abd-i Menafın sana yeryüzünde yaşama hakkı tanıyacağını mı zannediyorsun? Sen kendi ailene git de onları düzeltmeye bak."

Ömer ona dedi ki:

"Ailemden kimdir o kişiler?" Nuaym dedi ki:

"Enişten ve amcanın oğlu Said bin Zeyd bin Amr ve kız kardeşin Fatıma binti el-Hattab'dır. Vallahi onlar Müslüman olup Muhammed'in dinine tabi oldular. Sana düşen Muhammed'i bırakıp onlara gitmendir."

Bunun üzerine Ömer, kızkardeşi ve eniştesinin evine yöneldi. Bu sırada onların evinde Habbab bin el-Eret bulunmaktaydı. Yanında ise onlara okumakta olduğu, içinde *"Tâ ha"* sûresi bulunan bir sahife vardı. Dışarıdan Ömer'in ses ve hareketlerini işittikleri zaman Habbab evin küçük bir odasına saklandı. Fatıma binti el-Hattab sahifeyi alıp uyluğunun altına koydu. Fakat Ömer eve yaklaşırken Habbab'ın onlara okuduğu şeyi işitmişti. Eve girdiğinde şöyle dedi:

Kureyş'ten uzakta yaşayan bir kişi dahi bu daveti duyuyor ise, Allah Rasûlü'nün çağrısını bir gizlilik içinde yaptığını söylememiz ne kadar doğru olur?

1. Beni Adıyy bin Kâ'b'den bir kişidir

"İşitmiş olduğum o anlaşılmayan şey nedir?" Onlar da ona dediler ki: "Sen bir şey işitmiş değilsin." Ömer dedi ki:

"Hayır Vallahi! Duydum ki, siz Muhammed ve onun dinine tabi olmuşsunuz" derdemez eniştesi Said bin Zeyd'i kuvvetlice yakaladı. Bunu gören kız kardeşi Fatıma binti el-Hattab onu koca-sından uzaklaştırmak için üzerine yürüdü. Bu defa Ömer kız kardeşine vurdu ve kafasını yardı. Bunu yapınca kız kardeşi ve eniştesi ona şöyle dediler:

"Evet, Müslüman olduk. Allah'a ve Rasûlü'ne iman ettik. Elinden geleni, aklından geçeni yap." Ömer kız kardeşinden akan kanı görünce yaptığına pişman oldu ve dedi ki:

"Biraz önce okuduğunuzu işittiğim sahifeyi bana ver de Muhammed'in getirdiği o şeye bir bakayım." Ömer'in bu sözüne kızkardeşi şöyle cevap verdi:

"Biz senin o sahifeye bir şey yapmandan korkuyoruz." Ömer:

"Benden korkma." dedi ve o sahifeyi okuduktan sonra geri vereceğine dair ilahlarına yemin etti. Bunu söylediğinde kızkardeşi onun İslâm'a girmesini umarak dedi ki:

"Ey kardeşim! Sen necissin. Şirk üzeresin. Oysa bu sahifeye temizlenmiş kimseden başkası el süremez."

Bunun üzerine Ömer kalktı ve gusletti. Kızkardeşi de ona sahifeyi verdi. Surenin baş taraflarını okuduğunda:

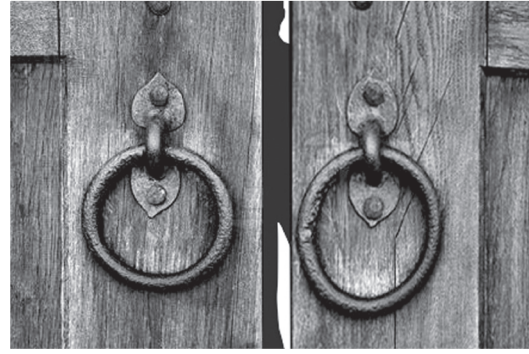
"Bu ne güzel ve kerim bir kelâmdır." dedi.

Rivayetten de anlaşılacağı üzere Ömer *radiyallahu anhu* imanını gizleyen bu Müslümanlardan habersizdi. Hem de onların içinde en yakın akrabaları olmasına rağmen.

Yine siyere genel olarak baktığımızda Allah Rasûlü'nün savaşlarında da bu gizliliği görmekteyiz. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bir topluluğa karşı sefere çıkacağında ve bu hareketini gizlemek istediğinde, kimse bu durumdan haberdar olmazdı. Bu sebepten ötürü birçok düşman topluluğu, sahabeleri karşılarında gördüklerinde evlerinde rahat rahat oturur hâldeydiler. Mekke'nin Fethi bunun en güzel örneklerindendir.

Allah Rasûlü'nün gizlilik anlayışı ve bunu uygulayışı ile alakalı verdiğimiz bu genel ve özel örneklerle anlatmak istediğimiz şudur:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bir şeyi gizlemek istediğinde onu en iyi şekilde yapabilecek kabil-yete sahipti. Siyerde gizlemeyi amaçladığı ama

başaramayıp da açığa çıkan nerede ise hiçbir meseleye rastlamak mümkün değildir. Öyleyse davetin ilk yılları gizli davet dönemi ise ve bu tanımdan kasıt Allah Rasûlü'nün anlattıklarının sadece belli başlı kişilerce bilinmesi ise, bu süreçte Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* gizlilik konusunda başarısız olduğunu söylememiz gerekir. Birinci maddede verdiğimiz ve onun altında zikredebileceğimiz başka örnekler bizi bu sonuca getirir.

Tüm bu ihtilaf ve çelişki gibi görünen meseleleri ortadan kaldıran taksimat ise –Allahuallem şudur:

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* davetinin ilk yıllarında her muhataba İslâm'ı anlatmamış ve belli başlı kişileri seçerek onlara davet yapmıştır. Davetin yükünü kaldırabilecek, İslam toplumunun çekirdek kadrosunu oluşturacak ve diğer insanlara bu daveti ulaştırabilecek düzeydeki kişilerin İslâm'a çağırıldığı bu döneme bireysel davet dönemi diyebiliriz. Öncü kadroya davet ulaştırılırken çağrının gizli kalmasına yönelik herhangi bir çaba gösterilmemiştir. O yüzden daveti bir şekilde duyan ve bu ilk dönemde dini öğrenmek için Allah Rasûlü'nün yanına gelenleri de O *sallallahu aleyhi ve sellem* geri çevirmemiş, bireysel davet döneminin hedef kitlesine uygun olmasalar bile onlara da hakikatler anlatılmıştır. Özellikle ilk yıllara gizli davet dönemi denmesinin en büyük sebeplerinden olan sahabelerden bazılarının imanlarını gizlemeleri hâli, genellikle bu cenahtaki Müslümanlarda vuku bulmuştur. Ancak onlardan bazılarının imanlarını "Gizli Davet Dönemi" olarak adlandırılan dönemden sonra da gizlemeye devam etmeleri, meselenin gizli davetle değil zayıflıkla alakalı olduğunu göstermektedir.

Burada akla şu soru takılabilir: "Bizlerin bu döneme bireysel davet, gizli davet veya başka bir ad vermemizin ve bunu tartışmamızın ne önemi var? Herkes istediği şekilde tanımlasın."

Evet! İtiraz bir yönü ile haklıdır. Sonuçta yapılan bir isimlendirmedir ve herkesin ortaya koyduğu tasnif için kendine uygun delili mevcuttur. Fakat mevzu, basit bir isimlendirmenin ötesine geçip İslami Hareket'in tümünü etkileyebilecek düzeyde hükümler bina etmeye varınca konu ehemmiyet kazanmaktadır.

Mesela; bugün Müslüman olan ya da kendini İslam'a nispet eden birçok topluluk, gizli davet dönemi ayrımını kendilerine ölçü alıp bazı davranışlarda bulunmaktadır. İmanlarını gizlemekte, daveti çok az bir kitleye ulaştırmakta ya da böyle bir çabaya hiç girmemekte, küfür toplumunda fark edilmemek için İslam'ın şiarlarını üzerlerinde taşımamaktadırlar.

Elbette doğru bir yöntemle belirlenmemiş bu menhec sonucunda ortaya çıkan böylesi davranışlar, tabilerini sonraki aşama olarak gördükleri açık davete değil, küfre ya da küfre rızaya götürmektedir. Halbuki onlardan beklenen şey 'gizli' davet döneminde ashâbı taklit ettiklerini iddia ettikleri gibi diğer aşamalarda da taklidi sürdürmeleri idi.

Bu ayrımı sahiplenip de bir türlü açık davet aşamasına geçemeyenlerin kendilerine şu soruyu sormalarını tavsiye ediyoruz:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* 'gizli' daveti ne zaman bitirdi? Hangi şartlar altında daveti açıktan yapmaya başladı?

Gizli davetin varlığına delil buldukları siyer kitaplarının çoğu "yakın akrabaları uyar"² ayeti ve Ömer'in *radıyallahu anı* İslam'a girişi ile açık davetin başladığını söylüyor. Yine aynı kitaplar Ömer'in *radıyallahu anı* 40. Müslüman olduğunu belirtiyor elbette. Biz bu bilgileri mutlak olarak doğru gördüğümüz için zikretmiyoruz. Sadece gizli davet kavramını kendi gevşekliklerine kılıf olarak kullananların samimiyetsizliklerini ortaya koymak için onların delil aldıkları kaynaklardan bilgi aktarıyoruz ve soruyoruz:

Acaba Allah Rasûlü'nün kırk müslümanla en adi müşriklerin olduğu Mekke gibi bir toplumda açıktan davete başladığını gören sizler, hakiki manada insanları hakka çağırarak için ne bekliyorsunuz?

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* Medine'de yedi yüz-bin kişi ile dünyaya kafa tutuyordu! Mesele eğer sayı ise, bugün meydanları, konferans salonlarını dolduranlar nasıl oluyor da kendilerini

mustazaf olarak adlandırıp İslam'ın bazı hakikatlerini gizli davet bahanesiyle saklayabiliyorlar?

Evet! Siyere baktığımızda zayıflık hâlinin imanı gizlemek için bir sebep olduğunu görmekteyiz. Buna itirazımız yok. Ancak bunu ayırım yapmadan bütün bir topluluk için kabul edip menhec hâline getirmek ve açık daveti sadece siyer kitapları okurken hatırlamak, reddedilmesi elzem olan bir düşüncedir. Hemen hemen bütün peygamberlerin kıssaları da buna işaret etmektedir. Onlar etraflarındaki bir avuç Müslüman ile davetlerini en gür seda ile haykırmışlardır. Nuh *aleyhisselam* bunlardan sadece birisidir. Acaba dokuz yüz elli sene boyunca şu şekilde davet yaparken etrafında kaç destekçisi vardır?

Nûh şöyle dedi: "Ey Rabbim! Gerçekten ben kavmimi gece gündüz (imana) davet ettim. Fakat benim davetim ancak onların kaçışını artırdı. Kuşkusuz sen onları bağışlayasın diye kendilerini her davet edişimde parmaklarını kulaklarına tıkdılar, elbiselerine büründüler, inanmamakta direndiler ve büyük bir kibir gösterdiler. Sonra ben onları açık davet ettim. Sonra, onlarla hem açıktan açığa, hem de gizli gizli konuştum."³

Son olarak mevzumuz ile alakalı bir hatırlatmada bulunup konumuzu tamamlayalım. Bugün gizli davet döneminin varlığını menhec olarak kabul etmiş olanlar kuruldukları andan itibaren hemen gizli davet dönemi ile davetlerine başlamaktadırlar. Halbuki onların davette yeni başladıkları bir sahada daha önceden birçok camia hakkı haykırmış ve artık davetin gizliliği diye bir şey kalmamış olabilir. Her yapı, süreci en baştan yaşamak zorunda değildir. Bir toplumda davet artık apaçık bir şekilde ortaya konmuş ise, yeni oluşumların İslami Hareket'e o aşamadan eklenmeleri hem kendileri hem de davanın maslahatı için daha faydalı olacaktır.

Sonuç olarak bizler; Allah Rasûlü'nün davetinin ilk yıllarının hem delil yönünden hem de İslami Hareket'e olumsuz yansımaları nedeniyle "Gizli Davet Dönemi" olarak adlandırılmasının uygun olmadığını düşünüyoruz.

Allah en doğrusunu bilir.

Duamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.

İLİM MECLİSİ

muratmuslihan@tevhiddergisi.net

MURAT MÜSLİHAN

Zor Günlerin Adamı Sadık İnsan

Sahabe sonradan çıkan şirklerle ve bunları ortaya çıkaranlarla net bir şekilde mücadele etti. Şirkler arasında ayrıma gitmeden hepsine aynı muameleyi yaptı. Bizlerin de özellikle günümüzdeki şirkleri tespit edip sonrasında ise sahabenin yaptığı gibi net bir şekilde bu şirklerle mücadele etmemiz gerekmektedir.

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun...

Bir önceki yazımızda yalancı peygamberler ve onlara tabi olanlardan kısaca bahsetmiştik. Bu yazımızda ise Allah nasip ederse yaşanan bu olaylardan çıkarmamız gereken derslere değinmeye çalışacağız. Derslere geçmeden önce öncelikle şunu bilmemiz gerekir:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Allah *subhanehu ve teâlâ* tarafından gönderilmiş olan son peygamberdir.

"Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Rasûlü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilendir." ¹

Bu ayeti kerime Muhammed'in *aleyhisselam* son peygamber olduğu konusunda açıklayıcı bir ayettir. Aynı şekilde Rasûl'de *sallallahu aleyhi ve sellem* kendisinin son peygamber olduğunu açıkça belirtmiştir.

"Benim beş ismim var: Ben Muhammed'im ve Ahmed'im. Ben, Allah'ın kendisiyle küfrü mahvettiği Mahi'yim. Ben insanların kendisini takip ederek toplanacakları Haşir'im ve ben Akib'im. Nebilerin sonuyum." ²

Bununla birlikte Peygamberimizin son peygamber olduğuna dair şunu da söyleyebiliriz:

1. 33/Ahzab, 40

2. Buhari

Önceki peygamberler son peygamber olmadıkları için kendilerinden sonra bir peygamberin geleceğini müjdelemişlerdir.

"Meryem oğlu İsa: 'Ey İsrailoğulları! Doğrusu ben, benden önce gelmiş olan Tevrat'ı doğrulayan, benden sonra gelecek ve adı Ahmed olacak bir peygamberi müjdeleyen, Allah'ın size gönderilmiş bir peygamberiyim' demişti. Ama o elçi, kendilerine belgelerle geldiği zaman: 'Bu, apaçık bir sihirdir' demişlerdi." ³

Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* son peygamber olduğu için kendisinden sonra bir peygamberin geleceğini müjdelememiştir. Tam aksine kendisinin son peygamber olduğunu söylemiştir.

Bir kişinin peygamber olup olmadığı nasıl bilinir?

Bu konu Ehli Sünnet ile bidat ehli arasında ihtilafıdır. Genel olarak bu konuda üç görüş vardır:

1. Felsefecilere göre peygamber, bazı beşeri sıfatların kendisinde üst seviyeye çıkması ile bilinir. Çok zeki olması, tecrübeli olması... Buradan yola çıkarak Aristo ile Peygamber'imizin arasında fark olmadığını söylemişlerdir. İkisi de çok ilimli, çok basiretli, ikisinin de yöneticiliğinin çok iyi olduğunu söyleyerek Aristo'nun da peygamber olduğunu iddia etmişlerdir.

2. Kelamcılara göre peygamber, mucize ile bilinir. Ondan dolayı bazıları sihri bazıları ise kerameti inkâr etmişlerdir. Çünkü mucize, sihir, keramet zahiren birbirine yakın olan şeylerdir. "Kerameti kabul edersek peygamberlerle keramet sahibi arasında fark kalmaz" diyerek sihri ve kerameti inkâr etmişlerdir. Oysa keramet hakır inkâr edilmez.

3. Ehli Sünnete göre ise peygamber tek bir yolla bilinmez. Birçok şeyin bir araya gelmesi ile bilinir. Bunlar ise; Allah'tan vahiy alması, Allah tarafından mucizeler ile desteklenmesi, sözlerinde ve fiillerinde doğruluğun açığa çıkması...

Burada özellikle şuna değinmek istiyorum; İslam dini, iddia dini değildir. İslam, kişilerin iddialarından ziyade hakikatlere bakar. İddialar ile hakikatler uyumlu ise söylenenleri muteber sayar aksi takdirde iddiaları geçersiz sayar. Birçok ayette Allah *subhanehu ve teâlâ* "Eğer doğru söylüyorsanız delilinizi getirin" diyerek iddiaların ispat edilmesini istemiştir.

Birinin peygamber olabilmesi için kendisinin peygamber olduğunu iddia etmesi yeterli değildir. Bununla birlikte bunu şer'an ispat etmesi gerekir. Peygamber olduklarını iddia eden bu kişiler bunu ispat etmedikleri için yalancı diye isimlendirilmişlerdir.

Sahabenin Onlara Karşı Tavrı

İslam şirkin her türlüşüne karşıdır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ömrü boyunca şirk ile mücadele etti. İlk başta davet ederek sonra ise cihad ederek şirki yeryüzünden izale etmek için çalıştı. Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* döneminde en yaygın şirk, putperestlikti. O da bunun izalesi için çalıştı, mücadele etti. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* vefat ettikten sonra ise insanların şirk çeşidi değişti. İnsanlar farklı şekillerde dinden çıkmaya başladılar. İşte insanların dinden çıkma sebeplerinden biri de; peygamber olduklarını iddia etmek veya bu yalancı peygamberlere tabi olmaktır.

Sahabe sonradan çıkan bu küfür ile putperestlik küfrüyle mücadele eder gibi mücadele etti. Ve onu izale edinceye kadar geri adım atmadı. Çünkü şirke ve ehline yeryüzünde hayat hakkı yoktur. Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyuruyor:

"Fitne ortadan kalkıncaya ve din tamamen Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın! (Küfre) son verilerse şüphesiz ki Allah onların yaptıklarını çok iyi görür." ⁴

Sahabenin bu tavrı sadece bu konuya has değildi. Farklı alanlardaki şirklere karşı da tavırları netti. Bazı topluluklar kader konusunda şirke

3. 61/Saff, 6

4. 8/Enfal, 3

düşünce, buna karşı duruşlarını net bir şekilde ortaya koydular. Yahya bin Ya'mer anlatıyor:

*"Basra'da kader konusunda ilk konuşan Mu'bed el-Cuheni'ydi. Ben ve Humeyd bin Abdurrahman, hacı ve umreci olarak yola çıktık. Dedik Allah Rasûlü'nün sahabesinden birilerini görsək de, şunların kader hakkında söylediklerini sorsak. Abdullah bin Ömer'le karşılaşmaya muvaffak olduk. Mescidin içinde ben sağına, arkadaşım soluna geçecek şekilde yanına durduk. Ben dedim ki 'Ey Eba Abdurrahman, bizim tarafımızda bir kavim ortaya çıktı. Kur'an okuyor ve ilim talep ediyorlar. Onlar kaderin olmadığına, her şeyin aniden ve kendiliğinden geliştiğine inanıyorlar.' Abdullah ibni Ömer: 'Onlarla karşılaşsan onlara haber ver. Ben onlardan, onlar da benden beridir.' Abdullah ibni Ömer yemin ediyor; 'Onlardan biri Uhud kadar altın da infak etse, kadere iman etmeden Allah bu infağı kabul etmez...' "*⁵

Sahabe sonradan çıkan şirklerle ve bunları ortaya çıkaranlarla net bir şekilde mücadele etti. Şirkler arasında ayrıma gitmeden hepsine aynı muameleyi yaptı. Bizlerin de özellikle günümüzdeki şirkleri tespit edip sonrasında ise sahabenin yaptığı gibi net bir şekilde bu şirklerle mücadele etmemiz gerekmektedir.

Fakat sonradan çıkmış vahdet anlayışı, şirk ve ehli ile hakkıyla mücadele etmenin önünde bir engel olmuş durumdadır. Çünkü bu düşünce şirk ile mücadele etmek yerine, onlarla bir araya gelmenin yollarını aramakta ve şirk ile mücadele edenleri, Müslümanların birliğini bozmakla, aşırı

tekfircilikle suçlamaktadır. Oysa İslam bizden, dini sahabenin anladığı gibi anlamamızı istemektedir. Allah *subhanehu ve teâlâ* onlardan razı olmuş ve din konusunda onları bize örnek göstermiştir.

"Öne geçen Muhacirler ve Ensar ile onlara güzellikle uyanlar; Allah onlardan razı olmuştur onlar da O'ndan razı olmuşlardır"

"Şayet onlar da, sizin inandığımız gibi inanırlarsa, kuşkusuz doğru yolu bulmuş olurlar."

Sahabenin hayatına baktığımızda onların şirk ehli ile vahdet adı altında bir araya gelmedikleri, bilakis onlarla mücadele edip onlardan uzaklaştıklarını görmekteyiz. Günümüzde ise vahdet çağrısı yapan gruplar her türlü dine mensup kişilerle bir araya geliyor, birlikte hareket ediyorlar. Bu şekildeki bir vahdet anlayışı İslam'da yoktur. Şayet olmuş olsaydı sahabe, kendilerinin İslam ümmetinden olduğunu söyleyen bu insanlarla cihad etmezdi.

Belki denilebilir ki bu insanlar peygamber olduklarını iddia ediyor ve birileri de onlara tabi oluyordu, bunlarla zaten vahdet kurulmaz. Biz de deriz ki; günümüzdekiler ilah olduklarını iddia etmekte ve birileri de onlara tabi olmakta peki bunlar ile nasıl vahdet kuruyorsunuz?

Kavmiyetçilikten Dolayı Yalancı Peygambere Tabi Olanlar

İslam gelmeden önce insanları birbirlerine bağlayan vatan bağı, kavmiyetçilik bağı gibi bağlar vardı. İslam geldikten sonra Allah *subhanehu ve teâlâ*

5. Müslim

İslam'da hiçbir ırkın başka ırka üstünlüğü yoktur. İnsanları birbirlerinden faziletli kılan tek şey takvalarıdır.

bütün bağları kaldırıp iman bağı ile Müslümanları birbirine kardeş kıldı. Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyuruyor:

"Müminler ancak kardeşirler." ⁶

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyuruyor:

"Müslüman, Müslümanın kardeşidir." ⁷

İslam'da hiçbir ırkın başka ırka üstünlüğü yoktur. İnsanları birbirlerinden faziletli kılan tek şey takvalarıdır.

"Muhakkak ki Allah katında en değerliniz, takvalı olanınızdır." ⁸

"Arabın, Arap olmayana ve Arap olmayanın Arap olana, siyahın beyaza ve beyazın da siyaha takva dışında üstünlüğü yoktur. İnsanlar Âdemdendir, Âdem ise topraktır." ⁹

İnsan ancak İslam dışındaki bağları hayatından çıkarır ise doğru yolu bulur. Aksi takdirde ayağı kayar. Müseyleme'ye onun peygamber olmadığını bildiği hâlde sadece kendi kavminden olduğundan dolayı tabi olanlar vardı. Onlardan biri Müseyleme'ye şöyle diyor:

'Allah'a yemin ederim ki Muhammed Allah'ın Rasûlüdür. Allah ona vahiy göndermekte, Kur'an'ı göndermektedir. Yine Allah'a yemin ederim ki sen

yalancısın. Allah sana vahiy göndermemektedir. Fakat olsun, bizim kavmin yalancı peygamberi, benim için Kureyş'in gerçek peygamberinden daha sevimlidir.'

Kavmiyetçilik işte böyle kötü bir şeydir. Normalde Müseyleme'nin vahiy diye söylemiş oldukları küçük bir çocuğun bile inanmayacağı cinsten şeylerdi. Fakat kavmiyetçilik bağı insanların ona tabi olmasına sebebiyet verdi. Demekki İslam'ın dışındaki bütün bağları hayatımızdan çıkarmamız gerekir ki; bu bağların nerede insanın ayağını kaydıracağı belli değildir.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.

6. 49/Hucurat, 10

7. Buhari, Müslim

8. 49/Hucurat, 13

9. İmam Ahmed

Hatalara Karşı Muamelemiz; Su-i Zan Sahibi Olmamak

Değerli kardeşim! Hatalara karşı su-i zandan kurtulmanın en güzel yolu, olaylarda ihtimali çoğaltıp, bu ihtimaller arasında hangisi Müslümana yakışıyor ise kardeşimize onunla muamele etmektir.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun.

Âlemlerin efendisi olan Peygamber'imiz Muhammed Mustafa'ya salât ve selam olsun.

Değerli kardeşim! Bir önceki yazımda, insanoğlunun hata yapmaya meyilli yaratıldığına özellikle vurgu yaptım. Çünkü toplum ve İslami camia bu konuda genel olarak yanlış fikir üzereler ve pratikte de yanlış muamele etmektedirler. Allah insanı nankör, cahil, unutkan yaratmakla beraber rahmeti gereği ona halife sıfatını vermiştir.

Bu sıfat, Allah'ın insana, hatalarıyla beraber değer verdiğini şerefli kıldığını göstermektedir. Buradan hareketle bizler de çevremizdeki insanlara

değer vermeli, aramızdaki ilişkiyi ve dayanışmayı kuvvetlendirmeliyiz. Bunları yıkacak her türlü muameleden de uzaklaşmalıyız.

Müslüman, insanların kusurlarını araştırması gerektiği gibi hatalara karşı su-i zan sahibi de olmamalıdır. Su-i zan; kişinin, başkasının söz ve fiillerine ön yargı ile bakması, beklenti içinde olması ve hükümler çıkarmasıdır. Oysa insan gaybı bilmez. Hakikat bilinmeden manalar yüklemek, arka planı yargılamak günahıdır. Kişinin imanını zayıflatır ve azabını çoğaltır.

Hatalı bir söz söylendiği veya fiil yapıldığı zaman ona mana/kast yüklendiğinde insanların arasındaki hukuk da yerle bir olur. Kardeşliği,

sevgiyi, dayanışmayı yıkan bir unsur olması nedeni ile Allah kötü zan beslemeyi yasaklamıştır.

"Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçının. Çünkü zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Biriniz diğerinizi arkasından çekıştirmesin. Biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz değil mi? O hâlde Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah, tevbeyle çok kabul edendir, çok esirgeyicidir." ¹

Özellikle Müslüman, din kardeşine ve hayatını paylaştığı eşine karşı bu konuda çok hassas davranmalıdır. Unutmamamız gerekir ki, şeytan damarlarımızda dolaşan kan gibidir. Kusurlara karşı hemen bizlere vesvese vermekte, içimize şüphe atmaktadır. Maalesef ümmet, şeytanın bu tür söylemlerine hemen kulak vermektedir. Böylelikle eşler birbirlerine, kardeş kardeşine hatalarında tahammül gösterememektedir. Birçok evlilik ve dostluk bu şekilde yıkılmış ve yıkılmaya devam etmektedir. Oysa yapılan hatalara karşı aceleci olmamak esas olmalıdır. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem gibi sekine ve teenni ile hareket etmek gerekir. Her olaya iyi niyetle, güzel zanla yaklaşmak zorunluluk addedilmelidir.

Müslüman'ın, diğer Müslüman kardeşi hakkındaki düşüncesinde hüsn-ü zannını ortaya koyması açısından şu hadis dikkat çekicidir:

"Ey Kâbe! Sen ne güzelsin ve senin kokun ne güzeldir. Senin azametine ve senin kutsallığının azametine hayranım. Muhammed'in canı elinde olan Allah'a yemin ederim ki, müminin hürmeti Allah katında senin hürmetinden şüphesiz daha büyüktür. Müminin malı, kanı ve hakkında hüsn-ü zanda bulunma kutsallığı (seninkinden üstündür)" ²

Değerli kardeşim! Müslüman asla yalan söylememelidir. Hakeza başkalarında olmayan şeyleri varmış gibi su-i zan yaparak iftirada da bulunmamalıdır. Mahşer gününde Allah'ın hesabına karışmadığı, kullarını baş başa bıraktığı kul hakkından da içtinab etmelidir. Çünkü bizlere yalan

söylemek, iftira atmak, kulların hakkına girmek Allah tarafından yasaklanmıştır. Su-i zan ise bunların hepsinin müsebbibidir. Aşağıda zikredeceğim ayet ve hadisler üzerinde tefekkür edersek bu hakikati görmüş olacağız.

"Eğer yeryüzündekilerin çoğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyuyorlar ve onlar sadece yalan uyduruyorlar." ³

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Zandan sakının, zira zan, sözlerin en yalanıdır. Ey Müslümanlar! Birbirinizin kusurunu araştırmayın, haber koklamayın, haksız yere rekabet etmeyin, birbirinize haset etmeyin, birbirinize kin tutmayın, birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları!

Kardeş olun. Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu mahrum bırakmaz, onu tahkir etmez. Kişiye şer olarak Müslüman kardeşini küçük görmesi yeterlidir. Her Müslümanın diğer Müslüman'a malı, kanı ve ırzı haramdır. Allah sizin suretleriniz ve kalıplarınıza bakmaz fakat kalplerinize ve amel-lerinize bakar." ⁴

"Bir kimse, bir mümin hakkında olmayan bir şey söyleyse, iftiraya uğrayan kimse, onu affedinceye kadar, Allah onu cehenneme sokar." ⁵

Ve bilinmelidir ki su-i zan zihnin ve kalbin gıybetidir. İmam Gazali kalp ile gıybeti şöyle tanımlar: 'Kalp ile gıybet; gözü ile kötü bir şeyi görmeden, kulağı ile duymadan, bir kimseye su-i zanda bulunmaktır.' ⁶

Bunlarla beraber zanna tabi olmak, hakikatin peşinden koşmamak, müşrik ve münafıkların özelliğidir.

"Onların çoğunluğu zandan başkasına uymaz. Gerçekten zan ise, haktan hiçbir şeyi sağlayamaz. Şüphesiz Allah, onların işlemekte olduklarını bilendir." ⁷

1. 49/Hucurat, 12

2. Buhari, Edeb, 57, 58; Müslim, Birr, 28-34; Ebu Davud, Edeb, 40-56

3. 6/En'am, 116

4. Buhari

5. Ebu Davud

6. Kimya-yı Saadet, s.388

7. 10/Yunus, 36

Şahıslar ve olaylar hakkında değerlendirmelerde bulunurken, olabildiğince iyi niyetli davranmak ve her hâdiseyi hayra yormak sâlih bir Müminin şe'nidir. Aişe annemize atılan zina iftirasında Allah *subhanehu ve teâlâ* ümmeti uyardı ve hüsnü zanna davet etti.

"Onu işittiğiniz zaman, erkek Mü'minler ile kadın Mü'min'lerin kendi nefisleri adına hayırlı bir zanda bulunup: "Bu, açıkça uydurulmuş iftira bir sözdür." demeleri gerekmez miydi?"⁸

Değerli kardeşim! Bizler Allah'a karşı hayâli olmalıyız. Su-i zan yapan bir kişi âlemlerin Rab-bine karşı hayâsını kaybetmiştir. Rasûlullah'ın şu hadisi üzerinde tefekkür edersek söylediğim daha iyi idrak edilecektir.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bir gün ashabına şöyle buyurur:

"Allah'tan hakkıyla hayâ ediniz!" Sahabe: "Biz hayâ ediyoruz ey Allah'ın elçisi!" derler. Rasûlullah: "Bunu değil, Allah'tan hakkıyla hayâ eden, başı ve içindikileri muhafaza etsin. Karnı ve içindikileri korusun. Ölümü ve çürümeyi hatırlasın. Ahireti isteyen, dünya süsünü terk etsin. Bunları yapan, Allah'tan hakkıyla hayâ etmiş olur."⁹

Hadiste başı ve içindikileri haramlardan muhafaza etmek yani yasaklanan su-i zandan uzaklaşıp hüsn-ü zanna yönelmek hayâ olarak isimlendirilmiştir. Müslüman düşüncelerini ümmete fayda sağlayacak hayırlarla meşgul etmelidir. Dert edildiği, tefekkür ettiği şeyler imanına ve İslam toplumuna katkı sağlayacak, ümmeti içinde bu-

lunduğu gayyadan kurtaracak rahmani düşünceler olmalıdır.

Hicret'in ilk günleriydi... Medine'deki Yahudilerin, Peygamberimiz'in *sallallahu aleyhi ve sellem* hayatına kastetme tehlikesi vardı.

Aişe *radiyallahu anha* şöyle anlatır: "Rasûlullah gazvelerin birinden, geceleyin Medine'ye dönüp geldiğinde "Ne olurdu, salih bir kimse beni korumayı üzerine alsaydı!" buyurdu. Birden bir silah sesi duyduk. "Bu kimdir?" buyurdu. "Benim, Sa'd bin Ebî Vakkas" dedi. Peygamberiniz "Seni buraya hangi şey getirdi" (Ya'ni buraya niçin geldin?) buyurdu. Sa'd: "İçimden bir ses Rasûlullah yalnızdır, korkarım ki, din düşmanları ona bir sıkıntı ve eziyet verirler, dedi. Bunun için onu korumaya ve hizmetine geldim."

Fakat düşüncelerimiz insanların hataları, onların söylem ve fiillerine mana ve kast yüklemek ile meşgul olduğunda Müslümanların istikbali lekelenmiş olacaktır. Fitne ve fesat yayılacak ve içinden çıkılmaz bir iç savaş başlayacaktır. Refah, huzur, güven tek tek yıkılacak, zelil bir yaşama duçar olacağız.

Hatalara Karşı Su-i Zandan Kurtulmak İçin Ne Yapmalıyız?

Değerli kardeşim! Hatalara karşı su-i zandan kurtulmanın en güzel yolu, olaylarda ihtimali çoğaltıp, bu ihtimaller arasında hangisi Müslümana yakışıyor ise kardeşimize onunla muamele etmektir.

Örneğin; Kardeşiniz size selam vermedi. Burada şeytan bizi hemen su-i zanna yöneltir ve "seni sevmediği için selam vermedi" diye fiiline mana yükletir. Fakat Müslümanın şu ihtimalleri düşünmesi gerekir: Kardeşim beni görmemiş ola-

8. 24/Nur, 12

9. Tirmizi

*Duyduğumuz ve gördüğümüz
yanlışların yapıldığından
emin olmalı, yakın ile hareket
etmeliyiz. Müslüman sağlam
zeminde, ayaklarını yere
sağlamlaştırarak yürüyendir.
Kulaktan duyma sözlerle, dedi ve
denildi ile hareket etmemelidir.*

bilir. Benim müsait olmadığımı ve beni rahatsız etmemeyi düşünmüş olabilir. Güvenlik sebebi ile bana selam vermemiş olabilir.

Bu ihtimallerden hangisi Müslümana yakışır diye soracağız, kardeşimize ve eşimize onun ile muamele edeceğiz. Böylelikle şeytanın tuzağına düşmemiş oluruz. Kardeşliğimiz, dayanışmamız, aramızdaki güven daim olur.

Yapılan Hatadan Emin Olmak

Evet kardeşim! Burada nasihat etmek istediğim başka bir konu da, duyduğumuz ve gördüğümüz yanlışların yapıldığından emin olmalı, yakın ile hareket etmeliyiz. Müslüman sağlam zeminde, ayaklarını yere sağlamlaştırarak yürüyendir. Kulaktan duyma sözlerle, dedi ve denildi ile hareket etmemelidir. Gördüğü ve duyduğu şeyleri araştırmalı ve hata olup olmadığını zikir sahiplerine sormalıdır. Aksi takdirde hem Allah katında hem de Müslüman toplumda itibarını yitirir. Üzerine büyük bir vebal almış olur.

Biliyoruz ki, münafıkların en büyük özelliği emin olmadıkları, şüpheli olan olaylar ile meşgul olmaları ve onu insanların gündemine taşımalarıdır. Aişe annemize atılan zina iftirasını/ıfk hadisesini hepimiz siyerden okuyoruz. Aişe annemiz Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile konakladıkları yerde ihtiyacını gidermek için çadırından çıkmıştı. Bu sürede Peygamber ve kervanı yola koyuldular. Aişe annemiz zayıf olduğu için ve onun çadırını taşıyanların sayısının fazla olmasından çadırı devenin üzerine koyarken Aişe annemizin olmadığını fark etmediler. Aişe annemiz konakladıkları yere geldiğinde kervanın gittiğini görünce Peygamber benim olmadığımı fark ettiğinde

konakladığı yere almaya gelir düşüncesi ile orada kaldı. Ve istirahate çekildi. Oracıkta uyuya kaldı.

Ordunun gerisinden gelmekle görevlendirilen Safvan ibni Muattal, Aişe annemizin orada uykuda kaldığını görünce istirca sözünü söyledi ve Aişe annemizi deveye bindirdi. Aişe annemizi Rasûlullah'a yetiştirdi. Bu yolculuk sürecinde Aişe annemiz ile Safvan İbni Muattal arasında hiçbir konuşma geçmedi.

Bu durum fitne yapmak, Rasûlullah'ı karalamak için münafıklar adına büyük bir fırsattı. Ve bu fırsatı hemen kullandılar. Aişe annemize zina iftirası atmaya başladılar. İftira, Müslümanların kalbinde de yer etmeye başlamıştı. Ve Peygamber'in istişare ettiği sahabeler Peygamber'imize Aişe annemizi boşamasını ima etmişlerdi. Allah hemen onları şu ayetler ile uyardı:

"Haberiniz olsun ki, iftira edenler, içinizden bir gruptur. Onu, hakkınızda kötü bir şey sanmayın. Belki o hakkınızda iyi bir şeydir. Onlardan her birine kazandığı günah vardır. İçlerinden onun, günahın büyüüğünü yüklenen için, büyük bir azap vardır. Onu işittiğiniz zaman, erkek Mü'minler ile kadın Mü'min'lerin kendi nefisleri adına hayırlı bir zanda bulunup: "Bu, açıkça uydurulmuş iftira bir sözdür" demeleri gerekmez miydi?"¹⁰

Bu olayda sahabenin yaptığı hata, olaydan emin olmadan kulaktan duyma ile hareket etmeleri olmuştur. Rabb'imiz aslında bu olay ile, bu tür olaylar karşısında duruşlarını, tepkilerini görmek için sahabesini ve Rasûl'ünü imtihan etmişti. Allah Müslümanların tepkisinden hoşnut olmayınca onların hatalarını yukarıdaki ilahi kelamla uyarmıştır. Bu nedenle insanların hatalarına karşı kulaktan duyma sözlerle hareket etmemeli, emin olmalıyız.

Rabb'imiz bizleri su-i zandan uzaklaştırsın. Hüsn-ü zan ve iyi niyet ile hareket etmeyi bizlere nasip ve mukadder eylesin. Bizleri emin olmadığımız şeyler ile meşgul olmaktan uzaklaştırsın. Sağlam zeminde, yakın ile muamele etmeyi sağlasın. (Allahumme âmin)

Davamızın sonu âlemlerin Rabbine hamd etmektir.

10. 24/Nur, 11-12

Kardeşimden Bana Bir Tutam Nasihat

Bir kuyuda hapsedilmiş, unutulmuş, yalnızlaştırılmış ve terkedilmiş olsan dahi sakın ola ki Er-Raûf ve El-Vedûd olan Allah subhanehu ve teâlâ hakkında su-i zanda bulunma.

Herhangi bir sıkıntıyla karşılaştığında, canının sıkılıp ruhunun daralmaya başladığını hissettiğin ânda hemen namaza koş.

İtikadında yakîn üzere ve yaşayışında zahidlere benzer ol ki; kalbin ve bedeninin rahat etsin. Çünkü yakîn ve zühd (biiznillah) kurtuluş vesilesidir.

Her kim dünya işlerinde gamlanıp kederlenmeyi arttırırsa hiç beklenmediği bir ânda dertler vadisinde helâke müstahak olur.

Tüm ülkenin tapusu senin üzerine kayıtlı olsa ve ülkedeki her bir kafir, kölen ve cariyen olsa dahi 'Hayır, Vallahi Rabb'im bana Firdevs cennetinde bir kırbaçlık yahut bir baston miktarı kadar ikramda bulunsa benim için çok daha hayırlıdır...' diyebilmen yakînin tâ kendisidir.

İlmin hayırlı ve faydalı olanı bildiğinle amel etmen, sonra da bildiklerini ehil ve talip olana

öğretmendir. Bunların dışında ilim, kişi için altından kalkamayacağı çok ağır bir yük ve vebaldır.

Güzel sözlü ve mütebessim bir müslüman, arkadaşları nazarında onlara (bu özelliklere sahip olmadığı hâlde) ikramlarda bulunandan daha sevimli olur.

Tecrübe sahibi bir ağabeyi yahut bir ilim ehlini, şaşırp taaccüb etmek maksadıyla değil, ders almak ve öğrenmek için dinle.

İnci değerlidir, hikmet ise inciden çok daha değerlidir. Domuzların boynuna inci gerdanlık takılmadığı gibi hikmet de, haktan yüz çeviren şirk marabalarına verilmez.

Kötü komşu; metal, beton yahut bir kaya parçasından daha büyük bir ağırlık verir. Kötü arkadaş da öyle...

Hikmetin en büyüğü ve en kolay elde edilebileni, gerekmedikçe sükût etmektir. Sükûtu muhafaza etmede başarılı olanlar ise oldukça azdır.

Kalpler birbirinden soğuyup uzaklaşınca göz göze ve diz dize yakın olanlar arasında dahi mesafe açılır. Öyle ki birilerine 'ıştırtmek' için artık yüksek sesle konuşup zaman zaman bağırmaya başlarlar.

Cihada çıkmadan önce ihlas üzere çokça salih ameller yap ki yardım olunasin. Çünkü mücahidler; silah, mühimmat, plan ve taktikle beraber, düşmana karşı ancak salih amelleriyle savaşırlar.

İstişarede bulunmadan iş yapma. İstişarede bulunabileceğin mümin, muttaki, akıllı, tecrübeli, kıskançlıktan uzak ve hevasına tabi olmayan dostların olsun.

Dinlediğin sözler önemli olabilir. Bundan daha da önemli olanı, o sözlerin arkasında kimin olduğudur.

Tevhidi ve şirki bilersen; İslamî meselelerde hüküm verme hususunda Rabbanî olmayan endişelerin ve yanıltıcı duygusal atmosferin senin üzerinde ciddi bir etkisi olmayacaktır.

Bizzat kendi rızasıyla ve şuurlu bir şekilde Allah'ın indirdiklerini terk ederek tağutun hükmünü kabul edip ona başvuranların, esas itibarile puta tapanlardan hiçbir farklarının olmadığı konusunda asla tereddüde düşme.

Çağdaş tağutî düzenlere yoldaş, gönüldaş ve maraba olmanın çok tehlikeli ve ağır bir yükümlülüğü vardır. Uhrevî neticesi ise ebedî azaptır. Vahidu'l Kahhar olan Allah'a *subhanehu ve teâlâ* kul olmakta ise gücün nispetince mesuliyetler ile uhrevî hayatta bitimsiz esenlik ve saadet yurduna vâris olmak vardır. İşte kurtuluş ve kazanç yolu...

İlmin afeti unutmaktır. Günahlar da unutmamanın en önemli sebeplerindendir.

Müminlerden, karşılaştığın erkek veya kadın herbir ferdi kendinden daha faziletli say. Çünkü sen kendi öz nefsinin çok iyi tanıyorsun. Karşı-

laştığın müminlerin hâlini ise tam olarak bilemezsin.

İnsanlara va'zu nasihatlerde bulunup da kendi nefsinin unutan kimsenin hali; etrafını ısıtıp aydınlatırken cızırdayarak yanan yaş odunun misali gibidir. Nihayetinde ise ondan sadece bir avuç kadar kül kalır.

Bazı insanların hâline şaşırmıyor musun? Her halükârda hayır üzere olduklarını zannederler. Fakat amellerini ifsat eden şeylerin farkına bile varmazlar.

Hâlen içerisinde bulunduğun zorluk, darlık ve elemin çok da uzak olmayan bir zamanda kolaylık, genişlik ve sevince dönüşeceğine dair kanaatin her daim kuvvetli olsun.

Sana, suçsuz olduğu hâlde uzun yıllar zindanda hapsedildikten sonra Mısır'da iktidar sahibi olan Yusuf'un *aleyhisselam* misali yeter...

Kur'an ehlinden ol. Gözlerinle, kulaklarınla ve dilinle kendini Kur'an'a ver.

Kalbin onunla meşgul olsun, ruhun onunla aydınlansın ve zihninin onunla berraklaşsın ki, nefsinin dünyaya bağlanmasından korunabilirsin.

Allah *subhanehu ve teâlâ* katında en faziletli topluluk birbirlerini Allah için sevenlerdir. Onlardan da en faziletli olanı karşı tarafı fisebilillah en çok sevendir.

Malından infak et. Sakın ola ki yapacağın infakla malının azalacağı endişesine kapılma.

Eğer hak ve hidayet yolunda afiyet üzere olup Allah'a *subhanehu ve teâlâ* çokça şükredenlerden isen, bu, içerisinde şer olmayan büyük bir hayırdır.

Nefsinin Allah katındaki durumunu/konumunu öğrenmek istiyorsan Allah *subhanehu ve teâlâ* için yapman ve yapmaman gereken amellerine bir bak...

Hakkı söylemek sükût etmekten hayırlıdır. Bâtıl konuşmaların yapıldığı bir mecliste sükût etmek, bâtıl konuşmalara iştirak etmekten daha hayırlıdır.

Bizzat kendi rızasıyla ve şuurlu bir şekilde Allah'ın indirdiklerini terk ederek tağutun hükmünü kabul edip ona başvuranların, esas itibarile puta tapanlardan hiçbir farklarının olmadığı konusunda asla tereddüde düşme.

İçerisinde Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* sevgisinden ve Allah'ın sevgisine ulaştıracak amellere rağbetten başka şeyler bulunan bir kalbin arınması, gökkuşağını yakalamaya çalışmak misali mümkün değildir.

Müminin hâli diğer insanların hâline başkadır, öyle de olmalıdır. Çünkü herbir insan bambaşka şeylere yönelirken o (mümin) sadece Allah'a yönelir.

Namazına büyük bir önem ver ve özen göster. Çünkü namaz, eğer kişiyi her türlü masiyetten men etmiyorsa onu Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* uzaklaştırmaktan başka bir şeye yaramaz. Namaz kıldıkları hâlde tağutü düzene can ve güç veren 'inançlı' müşriklerin hâli ibret olarak sana yeter.

Amellerine dikkat et ve akibetini iyi düşün. Görüyorsun ki koyun meraya salınıp otlatılır, sonra bıçak bilenir, sonra fırın (ateşi) kızıştırılır...

Sen ölülerin sadece mezarlıklarda, serin toprağın bağrında günahlarının ve hatalarının esiri olarak yatanlardan ibaret olduklarını mı zannediyorsun? Oysa şehirlerde, beldelerde, köylerde ve dağlarda canlı cesedi, ölmüş kalbinin mezarı hâline gelmiş nice ben-i adem var.

Kur'an-ı Kerim okuduğun müddetçe günah ve masiyetlerden de uzak kalıyorsun demektir. Kur'an okuduğun hâlde günahlardan uzaklaşmıyorsan o hâlde Kur'an-ı hakkıyla okumuyorsun.

İlim talep etmeye başladıktan sonra yakın bir zamanda hal ve davranışlarında, konuşmalarında ve bakışlarında tahsil ettiğin (faydalı) ilimin güzel eserleri görülmeye başlamalıdır.

Bir topluluk içerisinde dalâlete ve fitneye zemin hazırlamak istemiyorsan, onların arasında iken bir başkasıyla fısırla fısırla fısıltıyla konuşmaktan sakın.

Eğer sözlerinin de amelinden sayıldığının şuurunda değilsen günahların çoğalacaktır.

Bir kuyuda hapsedilmiş, unutulmuş, yalnızlaştırılmış ve terkedilmiş olsan dahi sakın ola ki Er-Raûf ve El-Vedûd olan Allah *subhanehu ve teâlâ* hakkında su-i zanda bulunma.

Nefsinin ayıplarını mikroskobik hassasiyetle gör. Fakat kardeşinin ayıplarına karşı âma gibi

ol. Çevrende ilim, hikmet ve hilm ehli arkadaşlarının olması senin için büyük bir bahtiyarlıktır.

Bil ki Allah'ın yardımı kulun niyeti ile orantılıdır. Niyetin hayr ve ihlas üzere ise Allah *subhanehu ve teâlâ* seni (er ya da geç) yardımsız bırakmayacak ve hiç beklemediğin bir vakitte olmadığın yerlerden yardımcılarla destekleyecektir. Eğer niyetin tamamen hayr olursa Allah'ın yardımının da tamam olacağından kuşkun olmasın.

Sende ma'rûfa yönelten ve masiyetten sakındıran bir lemme, bir duygu mevcut ise, yüce Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* haklarında hayırlar murad buyurduğu kullardansın.

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* sana verdiği kuvveti, sıhhati, dinçliği, imkânı, fırsatı O'na *subhanehu ve teâlâ* itaat için kullanıyorsan Allah'ın rahmeti, yardımı, koruması, ikramı ve ihsânı üzerinden hiç eksik olmasın.

Hürriyetinin kısılması, rızkının daralması ve ibadetlerinde gevşeklik göstermen dünya hayatında bedeninin karşılaştığı cezalardandır. Ömür boyunca karşılaşılabileceğin en büyük cezalardan biri de kalbinin kasvetlenmesidir.

Senin yüzüne karşı öveni yer ve onu bu işten vazgeçir. Gıyabında seni çeğiştirene asla itimat etme. Sen, sen ol. Nefsinin vâsisi başkaları olmasın.

Günlük hayatta sıradanlaşan masiyetlerden birini gördün mü, o masiyetten ve onun fail ve müsebbiblerinden derhal uzaklaş.

Eğer kendi günahlarından emin isen, başkalarının günahlarını kınayıp onların masiyetlerinin telâşına düşebilirsin!

Hayatında en önemli derdin, günahların olsun.

Bugün insan için en çok gıpta edilecek şey; bedeni kabristanda istirahat çekilmiş, azaptan emin kılınmış ve cennete vâris olan mümindir.

Bu derdinin devâsı çokça istiğfardır. Dertten kurtulmuşun şifâsı ise samimi/nasuh tevbedir.

Her nerede olursan ol, attığın her bir adımla ya bir sevap yahud bir günah almakta olduğunu unutma.

Bugün insan için en çok gıpta edilecek şey; bedeni kabristanda istirahat çekilmiş, azaptan emin kılınmış ve cennete vâris olan mümindir.

Sözlerini amellerine vurup ölçtüğünde doğrulardan olup olmadığın apaçık ortaya çıkacaktır.

Kur'an'ın ve Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* sünnetiyle; hak konusunda ihtilafa düşmekten, Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* bir hidayet olmadan hevâya tabi olmaktan, dalâlete düşmekten, kalbinin şüpheli meselelerde eğilmesinden ve çağımızın davetkâr fitnelerine düşmekten Allah'a sığın.

Hidayet, ihlâs ve takva üzere yaşıyorsan, başkalarının senin hakkında söyledikleri (kil u kal) sana zarar vermesin.

Günümüzün insanları yapraksız diken gibidir. Sen Rabbanî endişelerle tenkit etsen, karşılığında onlardan sövgü alırsın. Onlardan yüz çevirsen dahi sana zarar vermek için seni gözetler ve terk etmezler. Sen de onlara karşı Allah'a tevekkül et ve daima muteyakkız ol.

Gizlide, açıkta, tenhâda ve toplumda Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* hayâ etmeyi, her nerede olursa olsun insanlardan utanmayı tercih et.

Akıllı kimse için başkalarına muhtaç ettiremeyecek kanaatkârlık, ömürünü törpüleyip kalbini

işgâl altında tutacak zenginlikten çok daha sevimli ve hayırlıdır.

Takva mescitleri, kerem sahibi müminlerin toplandığı meclislerdir.

Yaptığın iyilikler eğer sana geçmişte yapmış olduğun kötülükleri tamamen unutturuyorsa o hâlde aldanıyorsun, demektir.

Her gördüğünde sana yüce Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* hatırlatan bir kardeş, her karşılaşmada sana bin liralık harçlık verenden daha hayırlıdır.

Hiç hesap etmediği ve talebi de olmadığı hâlde yolu ilim meclisine düşen cahil ile hikmet ehlinin yanındaki sefih, kendilerini ateş çukuruna düşmüş zannederler.

Şüphesiz ki Allah *subhanehu ve teâlâ*, hakkı muvahhid ve muttakî müminlerin kalplerine ve dillerine emanet etmiştir.

Doğruların dilinden hak ile karşılaştığında hakkı kabul et ve senden mal, emek yahut vakit ayırman talep edildiğinde cömert ol. Şüphesiz ki yüce Allah *subhanehu ve teâlâ* cömertliği ve cömertleri sever.

Mümin kardeşine gıyabında yaptığın duanın aynısıyla melekût âleminde sana da mukabelede bulunulduğunu unutma!

Ahzab Savaşı'nın Ardından

Aslında kaleleri çok güçlü idi. Silahları da vardı. Direnseler uzun müddet dayanabilirlerdi. Müslümanlar ise Ahzab savaşından yeni çıkmıştı. Soğuk, açlık, stres, yorgunluk onları perişan etmişti.

Müşrikler kaçtın... Müşrikler kaçtın sesi çınliyordu Medine sokaklarında. Kadın ve çocuklar o kadar sevinmişlerdi ki; kimi tek bir getiriyor, kimi şükür secdesi yapıyor, kimi el açmış Allah'a hamd ediyordu.

Rasûl ve sahabesi hemen dönmediler savaş alanından. Toparlanmak epey zamanlarını aldı. Döndüklerinde açlık ve uzun süren kuşatma nedeniyle her biri çok yorgundu. Yahudilerin onları arkadan vuran ihanetleri ve münafıkların ortalığı karıştıran söylemleri de zihnen yormuştu müslümanları.

Rasûl her zaman yaptığı gibi önce mescide giderek iki rekat namaz kıldı, ardından da evine

geçti. Hanımı su hazırlamıştı. Yıkanmak için ayrılan bölüme geçtiğinde Cebrail *aleyhisselam* geldi. Rasûl'e:

"Silahını bıraktın mı? Melekler bırakmadılar. Ben senin önünde yürüyerek Yahudilerin kalelerini sar-sacağım, kalplerine korku salacağım." dedi.

Peygamber'imiz hemen giyinerek çıktı ve birini görevlendirdi. *"Kim dinliyor ve itaat ediyorsa ikindiye Kureyza yurdunda kılın."* buyurdu. Her ne kadar çok yorgun da olsalar herkes hemen hazırlanıp yola düştü. Tam üç bin kişi toplanmıştı. Bizim ufaklıklarda kalabalığın arasına karışarak yola çıktılar. Kureyzaoğullarının kalelerine doğru hareket ettiler.

Yolda ikinci namazının vakti girmişti. Sahabe kendi aralarında nasıl davranacaklarını bilemediler. Rasûl namazı Kureyza'da kılın demişti. Oraya varıncaya kadar vakit çıkardı. 'Bunu söylemesinin sebebi sahabesinin süratle evden çıkma-larını istemeseydi' dedi birileri. Bir başka grup ise Rasûl'ün sözüne misli misline itaat etmek gerektiğini, onun sözüne muhalefet etmenin ha-ram olduğunu söyleyerek ikindiye Kurayza'ya varmadan kılmamak gerektiğini ileri sürdüler.

Bu ihtilaf bizimkilerin arasını da bozmuştu. Rafi ısrarla ikindiye kılmamaları gerektiğini söy-lüyordu. Kur'an'dan ezberlediği ayeti okuyordu sürekli. "Onun emrine muhalefet edenler başla-rına bir bela ve fitne gelmesinden korksunlar."

Salim ile Hubeyb ise ikinci na-mazının en önemli namazlar-dan olduğunu, kaçırmanın dünya ve içindekileri kaybedecek kadar zararda olacağını söylüyorlardı. Bu söz de Rasûl'ün sözüydü... Offf ne yapacaklardı şimdi?

En iyisi herkes kendi anladığı şekilde davranmalıydı. Hubeyb ve Salim namazlarını kıldılar. Rafi ise erteledi...

Nihayet grup Kureyzaoğulları'nın kalelerine vardı ve kaleyi kuşattı. İçeride heyecanlı bir bek-leyiş vardı. Çünkü Kurayzalılar yaptıkları hatayı çok iyi biliyorlardı. Rasûl ile anlaşmış, ancak sa-vaş anında anlaşmayı bozmuşlardı. Bu ihanetin bedeli ağır olacaktı.

Yahudi lideri Kab bin Esed tüm erkek, kadın ve çocukları toplayarak:

"Üç seçeneğiniz var:

1. Ya Muhammed'in dinine gireceksiniz, kendinizi kurtaracaksınız. Ki biz zaten biliyoruz ki Muham-med hak peygamberdir.

2. Ya çocuklarınızı ve kadınlarınızı esir düşme-meleri için kendiniz öldüreceksiniz ve ölene kadar savaşıacaksınız.

3. Yahut cumartesi gününe kadar sabredip cu-martesi günü müslümanlara saldıracaksınız. Onlar sizin cumartesi asla savaşımayacağınızı biliyorlar." dedi.

Kab bin Esed'in sözü bitmişti. Herkes kendi kendine homurdanmaya başladı. Üç seçenek de işlerine gelmemişti. Kabul etmediler.

Bundan böyle artık yapacak hiçbir şey yoktu. Muhammed'in onlar hakkında vereceği hükmü beklemeye başladılar.

Aslında kaleleri çok güçlü idi. silahları da var-dı. Direnseler uzun müddet dayanabilirlerdi.

Müslümanlar ise Ahzab savaşından yeni çıkmıştı. Soğuk, açlık, stres, yorgunluk onları perişan etmişti. Bu da Yahu-diler için büyük bir avantajdı. Fakat buna rağmen müslü-manlara karşı koyma cesare-tini kendilerinde bulamadı-lar. Çünkü Allah onların kalplerine korku salmış, maneviyatları azalmıştı.

Yahudiler, Rasûl'ün hükmü-ne razı olacaklarını bildirdiler.

Tüm erkeklerin elleri bağlanarak bir eve toplandı. Kadın ve çocuklar ayrı bir yere sevk edildiler.

Rasûl, Sa'd bin Muaz'ın gelmesini ve Yahudiler hakkında onun karar vermesini istedi. Sad :

"Verdiğim hükme uyulacak mı?" dedi.

Rasûl başıyla 'Evet' işareti yaptı.

Herkes nefesini tutmuş Sa'd'ın ağzından çık-a-cak hükmü bekliyordu.

Ufaklıklar çok fark edilmemek için olayların yaşandığı bölgeye pek yanaşmıyorlardı. Onlar da merak içindeydiler.

Sa'd hükmü açıkladı:

"Erkeklerin öldürülmesine, kadın ve çocukların esir

"Erkeklerin öldürülmesine, kadın ve çocukların esir edilmesine, tüm malların müslümanlara ganimet olarak pay edilmesine hükmediyorum." dedi.

edilmesine, tüm malların müslümanlara ganimet olarak pay edilmesine hükmediyorum." dedi.

Rasûl:

"Sen onlar hakkında yedi kat gökte verilen Allah'ın hükmüyle hükmettin." buyurdu.

Yedi yüz erkek ihanetleri nedeniyle öldürüldü. Bu ihanet bir savaş suçu idi. Affedilmesi imkansızdı. Bunun ardından esirler ve mallar taksim edildi.

Sa'd bin Muaz bir çadıra taşınmıştı. Orada yarasından kanlar akmaya başladı ve vefat etti. Rasûl hemen cenazenin defnedilmesini emretti. Sahabe Sa'd'ı omuzlarına aldığı anda çok hafif olduğunu söyleyince Rasûl:

"Onu melekler taşıyor." buyurdu.

Verdiği hüküm Allah'ın hükmüyle aynı olan bir insan olmak da, cenazesini meleklerin taşıdığı bir insan olmak da ne büyük şeref diye düşündü herkes.

Dersler, ibretler içerisinde Medine'ye geri döndüler.

Safer
1437

teuhid
Aralık 15 • SAYI: 44

Beslenme ve Obezite

Sabahları iyi yapılmış bir kahvaltıya rağmen öğle saatlerinde acıkmamız vücudun ihtiyacından değil, sırf şartlanmış bir beynin alışkanlık edindiği yemek saati geldi diyerdir.

Rahman ve Rahim olan Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd ve Rasûlü Muhammed'e *sallallahu aleyhi ve sellem* salât ve selam olsun.

Daha önceki yazılarımızda, beslenmenin vücutta bulunan tüm sistemler üzerinde birincil derecede etkisinin olduğunu belirtmiş ve çocuklarda beslenme/bağıışıklık konularını ele almıştık. Bu yazımızda toplumsal yanlışlardan biri olan beslenme şeklini ve bunun da kaçınılmaz sonucu olan obeziteyi biiznillah değerlendireceğiz.

Canlıların hayatlarını idame ettirebilme şartlarından biridir beslenme!

Bunun için her bir canlının kendisine özgü besleniyor olması gerekir. Günümüzde insanlar beslenme konusunda bir takım önemli unsurları gözardı etmekte ve doğruymuş gibi gözüken

birçok yanlışla düşebilmektedir. Bu sağlıksız beslenmenin sonucunda da bir yığın rahatsızlıklar ortaya çıkmakta ve bu hastalıklar ile uğraşıp durulmaktadır.

Beslenmede Ölçümüz

Çağa ayak uydurma adına, Batı'ya olan özentisi, tartışmasız öyle bir boyuttur ki; neredeyse her alana sirayet etmiştir. Mümin'e düşen sorumluluk ise yalnızca Allah ve Rasûlü'nden geleni hayatının her alanına yaymak ve onu yaşatmaktır.

Bu yazımızda, Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* yeme içme alışkanlıklarından ve sahabesine ettiği tavsiyelerinin bir kısmından da bahsedeceğiz.

Acıkma, düşünülenin aksine tamamıyla biyolojik bir durum değildir. Mide üzerinde psikolo-

jinin de söz sahibi olduğunu özellikle Ramazan ayında daha da iyi anlıyoruz. Bilmemiz gerekir ki, açlık ve tokluk hissi beyin tarafından yönetiliyor. Şartlanmış bir beyin ihtiyaç duymadığı hâlde vücudun biran önce beslenmesi gerektiği hissini vermektedir.

Yediğimiz yemeğin üç öğün olması gerektiği düşüncesi neredeyse tartışmasız bir konu olmuştur. Bu, aslında toplumun yaşıyor olduğu bir âdet olmasından kaynaklı 'sürü psikolojisi'nin getirisiidir.

Efendimizin *sallallahu aleyhi ve sellem* öğleyin yemek yediğine dair hiçbir sahih bilgi olmaması esastan yola çıkarak sadece sabah ve akşam öğünlerinde yemeliyiz.

Günümüz modern tıbbın sık sık atıştırmaya ve yemeye teşvik etmesi ise bir tezattır. Çünkü her beslenme ile beraber vücutta insülin hormonu salgılanır ve bu da istenmeyen bir durumdur.

Sabahları iyi yapılmış bir kahvaltıya rağmen öğle saatlerinde acıkmamız vücudun ihtiyacından değil, sırf şartlanmış bir beynin alışkanlık edindiği yemek saati geldi diyerdir.

Dengeli beslenmek tüm beden sağlığını olumlu yönde etkilerken bunun aksi ise beyin fonksiyonlarını geriletme gibi ciddi sorunlara yol açabiliyor. Özellikle çok sık görülen dikkat eksikliği bu nedenle ortaya çıkıyor. Uzun dönemde de birçok hastalıklara sebep oluyor.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"İnsanoğlu midesinden daha kötü hiç bir kabı doldurmamıştır. Hâlbuki onlara, belini doğrultacak birkaç lokma kâfi gelir. Mutlaka midesini dolduracaksa, üçte birini yemeğe üçte birini içeceğe ve üçte birini de hava için ayırsın." ¹

İbn Kayyım El-Ceziyye bu hadisin şerhini şu şekilde yapar : 'Gıda üç türlü alınır.

- 1- Zaruret ölçüsünde,
- 2- Yeterli ölçüde,
- 3- Aşırı ölçüde.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*; kişiye belini doğrultacak, kuvvetinden düşürmeyecek ve zafiyet

vermeyecek şekilde birkaç lokmacığın yeterli olduğunu; daha fazla yemek zorunda kaldığı takdirde, midesinin üçte birini yemekle, üçte birini suyla, son üçte birini nefesle doldurmasını bildirmiştir. Bu şekilde yemek, hem vücuda hem de kalbe en faydalı olandır. Çünkü mide sırf yemekle dolarsa su içmekte zorlanır. Sırf su ile dolarsa nefes almakta zorlanır, ağır bir yük altında kalan kişi gibi yorulur ve sıkıntıya düşer. Bu vaziyette olan kişinin kalbi bozulur, azaları ibadete karşı gevşer. Tokluğun gerektirdiği şekilde azalar şehvi arzularla hareket ederler. Hâsılı, midenin yemekle doldurulması hem bedene hem de kalbe zararlıdır.

Çok yemek, daimi ve sürekli olursa bu sayılan olumsuz neticeler meydana gelir. Hâlbuki bazen çok yemekte bir sakınca yoktur. Nitekim Ebu Hureyre *radıyallahu anh*, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* huzurunda: "Seni hak olarak gönderen Allah'a yemin olsun ki, sütü mideme ulaştıracak hiç bir yol bulamıyorum!" diyene kadar süt içmiştir. Sahabeler Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* huzurunda dönem dönem defalarca doyana kadar yemişlerdir.

Bereketli dahi olsa aşırı derecede tokluk, insanın bedenini ve kuvvetini zaafa uğratar. Zira bedeni, çok fazla gıda değil; ancak midenin kabul edebileceği miktarda alınan gıda kuvvetlendirir.' ²

Obezite

Çok yemek ne kadar riskli ise kuşkusuz uzun süre aç kalmak da telafisi güç sorunlara yol açabilir. Az yemek ile aç kalmak arasında büyük fark vardır. Az yemekten kasıt, kişinin daha iştahı varken yemekten çekilmesidir. Bu şekilde bir beslenme düzenli yapılırsa belli bir süreden sonra beyin, daha önce edinmiş olduğu acıkma-doyma durumunun yerine, zamanla bu yeni durumu alışkanlık edinmiş olur.

1. Ahmed bin Hanbel, 4/132; Tirmizi, 2380

2. Tibbu'n Nebi

Obezite basit tanımı ile vücutta yağ dokusu oranının artışı sonucu oluşan kilo fazlalığıdır. Vücuda besinler ile alınan enerjinin, harcanan enerjiden fazla olmasından kaynaklanan ve vücut yağ kitlesinin, yağsız vücut kitlesine oranla artması ile kendini gösteren kronik bir hastalıktır.

Diğer bir deyişle vücutta aşırı miktarda yağ toplanmasıdır. Obezite üzerine yapılan araştırmalarda, vücuttaki yağ oranının çok önemli olduğu ortaya koyulmuş; ancak göbek bölgesindeki yağlanmanın riskli olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu bölgedeki yağlanmanın kalp ve damar hastalıklarına daha sık yol açtığı belirlenmiştir. Bu yağlanma karaciğer ve dalağı etkilediğinden, bu hastaların ayrıcalıklı değerlendirilmesinde fayda vardır.

Besinler; karbonhidrat, yağ, protein, vitamin ve mineral olmak üzere beş ana grupta incelenebilir. Karbonhidrat, yağ ve protein temel besin maddeleri, vitamin ve mineraller ise vücuda daha az miktarlarda alınan ve sağlıklı yaşamın olmazsa olmazlarıdır. Vücudun yağlanması ve obezitenin en önemli sebebi **şeker**dir. Toplumda obezite ve bir yığın hastalıkların ortaya çıkmasındaki en önemli faktör, sadece çaya atılan şeker zannedilmektedir. Şekerden kasıt ise en çok tüketilen besin maddesi olan "karbonhidratlar" dır.

Mısır gevreği, tahıl ve ekmek çeşitleri, pirinç, arpa, yulaf, makarna yüksek karbonhidrat içerir.

Meyvelerden; kayısı, hurma, yaban mersini, muz, incir, üzüm, elma, portakal, armut, ananas, çilek, karpuz, kuru üzüm vs. karbonhidrat içermektedir.

Baklagillerden; nohut, kuru fasulye, börülce, bakla yüksek kompleks karbonhidrat taşırlar. Bazı kök sebzelerden, patates, havuç, mısır da bu gruba dâhildir.

Toz şeker, şekerleme, kek, mısır şurubu, meyve suyu, beyaz ekmek, beyaz undan yapılmış makarna ve mısır gevreği basit karbonhidratlı gıdalara girmektedir.

Kompleks karbonhidrat taşıyan besinler; kepek, yulaf, mısır, arpa, karabuğday, mısır unu, makarna, patates, kepekli pirinç, kıyılmış buğday, tam tahıllı gevrek, bezelye, fasulye, mercimektir.

Doğal ve işlenmemiş olan kompleks karbonhidratlı besinler, basit karbonhidratlı besinlere oranla daha sağlıklıdır. Vitamin, mineral ve lif açısından da yeterli bir kaynak oluştururlar.

Obezitenin objektif değerlendirilmesinde kullanılan en pratik ölçüt Beden Kitle İndeksi (BKİ)'dir. Beden kitle indeksi aşağıdaki formül ile hesaplanır.

BKİ: Vücut ağırlığı (kg) / boy m²

Örneğin: 92 kilo ve 175 cm olan biri için; 175cm=1,75m. yapar.

1,75m X 1,75m = 3,06 m² 92/3,06=30,06

Beden kitle indeksi (BKİ) erişkinlerde 25'in üzeri ise fazla kilolu, 30'un üzerinde ise obez olarak kabul edilir. Çocukların obezite hesaplamasında beden kitle indeksine belli bir değer belirlemek mümkün değildir. Çünkü çocuklarda şişmanlığı tanımlarken cinsiyete ve yaşa göre belirlenmiş tablolara bakılarak hesaplanır.

BKİ 27'nin üzerinde olan kişilerde; şeker hastalığı (Tip 2 diyabet), yüksek kan basıncı (hipertansiyon), damar sertliği (ateroskleroz), felç (inme), kalp hastalığı (enfarktüs) ve kanser riski artar.

Sonuç;

Vücudumuzun çok yemeğe ihtiyacı yoktur. Sigara tiryakiliği ve alkol bağımlılığı nasıl ihtiyaçtan değil, alışkanlıktan kaynaklanıyorsa; belli bir kaloringin üstündeki yeme ihtiyacı ve açlık da; fizyolojik şartlanma ve alışkanlıklardandır.

Özetle; Sünnet-i Seniyye, Peygamber'imizin *sallallahu aleyhi ve sellem* her yönüyle yaşadığı tarz üzere bir hayat sürmek, izzetli ve sağlıklı bir yaşama şeklidir.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd etmektir.

Akaid Dersleri

Ebu HANZALA

Kitap: Akaid Dersleri

Yazar: Ebu Hanzala

Yayınevi: Furkan Basım ve Yayınevi

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Ancak O'na ibadet eder ve ancak O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Ve yine şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür.

İtikat ilmi iman ve küfür gibi dinin temel konularını içerdiği için, '*ben müminim*' diyen her insan asgari olarak itikat ilmini bilmek zorundadır. Bununla birlikte bugün yaşadığımız coğrafyada her şeyde olduğu gibi itikad ile ilgili meselelerde de bir yozlaşma, gerçeklerden uzaklaşma, hakkın batıl; batılın hak olarak gösterildiği bir gerçektir. İnsanların bu yanlışlara düşmesini engellemek ise hakkı haykırmakla sorumlu olan ilim ehlinin görevlerindendir.

Bugün akide ile ilgili birçok kitap bulunmaktadır. Yine dergimizde de birçok akide kitabı tanıttık. Ancak bu kitabı diğerlerinden ayıran birçok sebep vardır.

— Piyasada bulunan kitapların sadece belli konular üzerinde durması

— Bazılarının herkesin anlayacağı açıklıkta olmaması

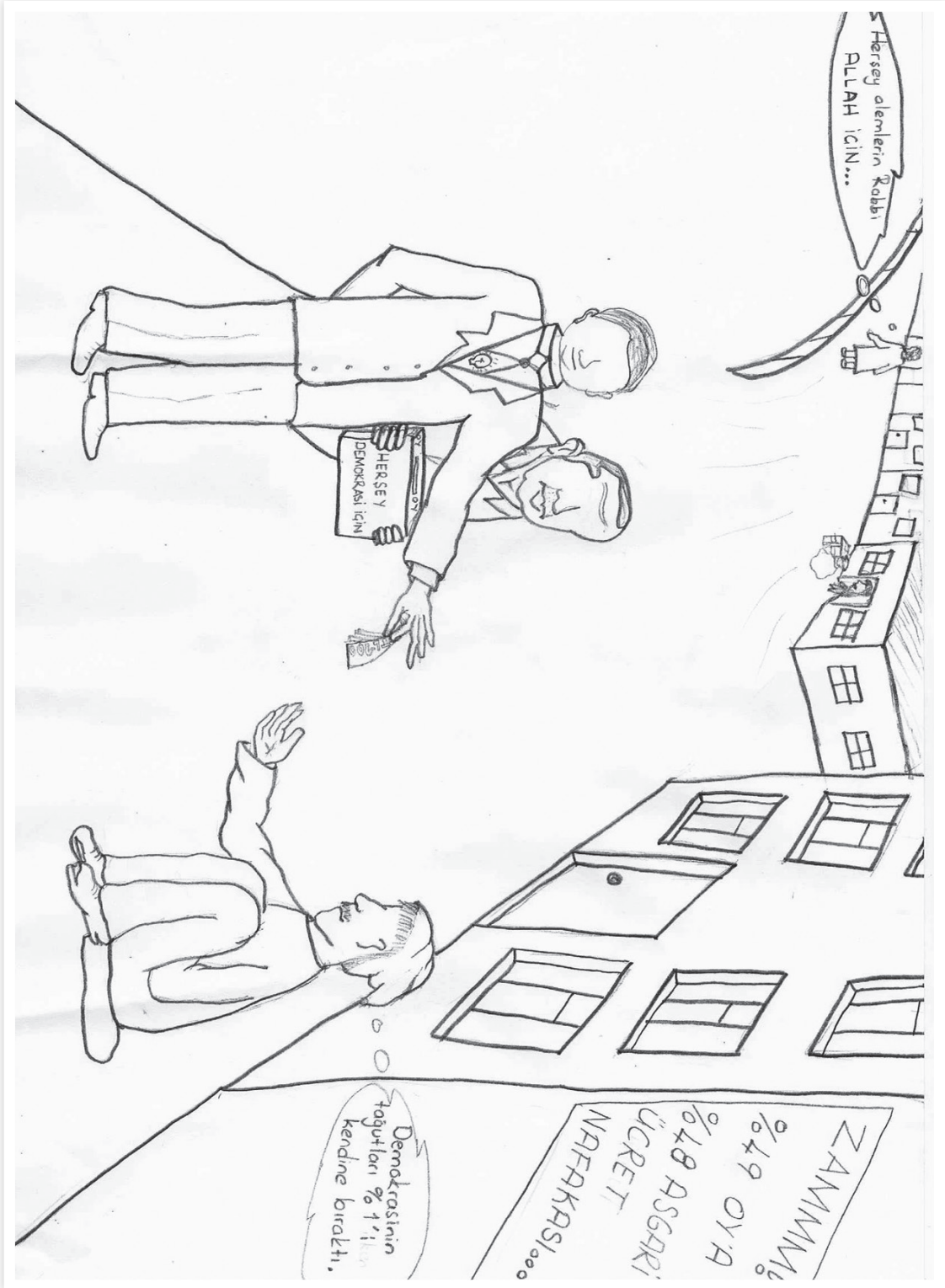
— Bazılarında da kitabın yazarının bizim coğrafyamızda olmaması, vakamızı bilmemele-ri nedeniyle yanlış görüş ortaya koymaları

— Yine coğrafyamızdaki tevhidi akımların nezdinde tek problemin. Bugünkü Müslümanların demokrasi yani hakimiyet meselesi olması ve diğer akide konularına karşı ilgisiz kalınması

İşte bu ve benzeri sebeplerden dolayı tanıtımını yaptığımız eser, daha büyük bir önem arz etmektedir.

Çünkü eser saydığımız handikapların dışında, akideye taalluk eden her konuyu işleyen, Kur'an ve Sünnet'ten delillerle meseleleri açıklayan, herkesin anlayabileceği bir ders kitabıdır.

KARİKATÜR

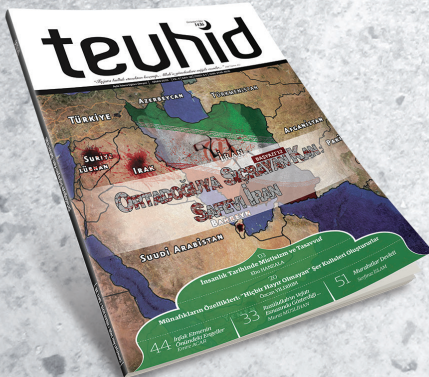
teuhid BURSA

Dergi Büromuz Açılmıştır!

Bu kandil birtakım evlerdedir ki,
Allah (o evlerin) yücelmesine ve içlerinde isminin anılmasına izin vermiştir.
Orada sabah akşam O'nu (öyle kimseler) tesbih eder ki; Onlar, ne ticaret ne de alış-verişin
kendilerini Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoyamadığı insanlardır.
Onlar, kalplerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar.
(24/Nur, 36-37)

“Tağuta Kulluk Etmekten Kaçınıp,
Allah’a Yönelenlere Müjde Vardır.
Kullarımı Müjdele!” (39/Zümer, 17)

ABONELİK: 0 545 762 15 15
info@tevhiddergisi.net • www.tevhiddergisi.net